

Za dużą oryginalność i pomysłowość w urządzeniu niewielkiego ogrodu nagrodzono państwa Mamaków z Niedobczyc.

Jubileuszowe ogrody

Komisję urzekło wprowadzenie nowych, ciekawych elementów do ogrodu państwa Rojków z Gotartowic.

O Konkursie „O ładniejszy Rybnik” czytaj na str. 28.

Najładniejsze otoczenie ma Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 2 i Perfumeria „Ambrozja”.

*Mieszkańcy dzielnicy Boguszowice Stare zostali wyróżnieni za stworzenie poza swoimi posesjami pięknej alei zieleni.
Zdjęcia: arch. Wydziału Ekologii*

Drodzy Rybniczanie!

Za nami piąty Dzień Papieski i obchodzona dostojnie w naszym mieście 27. rocznica objęcia przez kardynała Karola Wojtyłę Stolicy Piotrowej.

Niedziela, 16 października br., była w Rybniku dniem szczególnym. Mieszkańcy Ziemi Rybnickiej otrzymali pomnik Papieża–Pielgrzyma, Jana Pawła II. Monument z brązu – ufundowany przez parafian z Rybnika i okolic oraz indywidualnych darczyńców – stanął godnie przed rybnicką bazyliką. Jest on zewnętrznym wyrazem naszej pamięci o Człowieku, który przez ostatnie ćwierć wieku pobudzał nas do głębokiej refleksji i czynienia dobra... pamięci o Wielkim Rodaku.

Nie zapominamy jednak o wznoszeniu „żywego pomnika Jana Pawła II”. To między innymi odpowiedź na działalność Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia” – organizacji upamiętniającej pontyfikat Jana Pawła II poprzez promowanie jego nauki oraz wspieranie przedsięwzięć edukacyjnych i kulturalnych. Niezaprzeczalnym wkładem wszystkich Rybniczian w budowę „żywego pomnika Jana Pawła II” jest Zespół Szkół Wyższych, jako odpowiedź na potrzeby edukacyjne młodzieży całej Ziemi Rybnickiej, której nie stać na studiowanie poza miejscem zamieszkania ze względu na trudną sytuację finansową.

Ważną nade wszystko jest nasza wspólna pomoc ludziom potrzebującym i cierpiącym, często nie z ich winy. Warto zaznaczyć, że wszyscy Państwo angażujecie się w szeroko pojętą pomoc społeczną. To z Państwa pieniędzy, pieniędzy rybnickich podatników, cały czas wspierane są działania na rzecz ludzi niepełnosprawnych, rodzin zastępczych, dzieci z rodzin patologicznych i innych osób potrzebujących... Chociażby w tym roku na samą tylko pomoc społeczną wydamy z miejskiej kasy prawie 47 milionów zł, to 10 proc. wydatków budżetowych miasta ogółem.

Trzeba wspomnieć, że swoisty „żywy pomnik” Papieża–Polaka już od dawna w Rybniku mamy. Są nim wychowankowie jednego z pierwszych tego typu w Polsce Ośrodka Leczniczko–Rehabilitacyjnego dla Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo i Umysłowo im. Jana Pawła II w dzielnicy Maroko–Nowiny. Celem, finansowanej przez miasto działalności ośrodka, są świadczenia zdrowotne dla ciężko chorych dzieci. To również dzieci i młodzież „trudna”, głównie z rodzin patologicznych, korzystająca z bogatej oferty świetlic środowiskowych, placówek wsparcia dziennego oraz placówki interwencyjnej i socjalizacyjnej, również finansowanych z budżetu miasta. To oczywiście dzieci i młodzież korzystająca z wyjazdów na letnie wakacje, finansowanych w ramach wielu programów profilaktycznych. Kolejnym „żywym pomnikiem Jana Pawła II” są warsztatowicze dwóch rybnickich – dofinansowywanych przez miasto – warsztatów terapii zajęciowej, prowadzonych przez lokalne koło Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym. To również dzieci z rodzin patologicznych, wspierane przez miasto poprzez programy profilaktyczno–terapeutyczne z licznych dotacji dla organizacji pozarządowych w ramach tzw. funduszu alkoholowego. To w końcu, planowane przez miasto na przyszły rok, otwarcie Środowiskowego Domu dla Osób Niepełnosprawnych przy ul. Karłowicza, mającego stanowić alternatywę i niejednokrotnie wybawienie dla ludzi z upośledzeniem umysłowym, którzy – ze względu na osiągniętą pełnoletność – przestają być wychowankami np. warsztatów terapii zajęciowej.

Głęboko wierzę, że wzniesiony u stóp naszej bazyliki pomnik będzie nam przypominał naukę Jan Pawła II i podniesie w nas świadomość jego duchowej obecności. Wierzę, że miejsce wokół monumentu stanie się sercem Rybnika, gdzie będą miały miejsce ważne manifestacje patriotyczne, służące kultywowaniu naszego dziedzictwa narodowego. Jestem też przekonany, że kroczący Papież–Pielgrzym spod bazyliki, ten jedyny – nasz, rybnicki – zdopinguje nas do bezustannego budowania jego żywego pomnika – „pomnika trwalszego od spiżu”.

Z serdecznym pozdrowieniem

Adam Fudali

Prezydent Rybnika

Wybory... Wybory... Wybory... Wybory

...do Parlamentu

Wyniki wyborów do Parlamentu w Rybniku w niewielkim tylko stopniu różniły się od rezultatów krajowych: frekwencja wyniosła 41,76 %, wygrało ugrupowanie Prawo i Sprawiedliwość (17.359 głosów) przed Platformą Obywatelską (12.995 gł.).

W porównaniu z wynikami krajowymi, miejscami zamieniły się SLD (4.350 gł.) i Samoobrona (3.528 gł.), a na kolejnych miejscach znalazły się LPR (2.607), SdPi (1.370), PD (965), PSL (757), Platforma J. Korwina-Mikke (578), PPD (554), Ruch Patriotyczny (271), Godność i Praca (134), PPN (98) i Centrum (83).

Indywidualnie najwięcej głosów uzyskał B. Piecha (PiS; 9.094), po nim M. Śmigiełski (PO; 5.198) i kolejno: M. Krząkała (PO; 3.296), G. Janik (PiS; 2.252), A. Zając (SLD; 1.563), T. Motowidło (SLD; 1.460), M. Wojcik (PiS; 1.278), T. Gruszka (PiS; 1.250), A. Markowiak (PO; 1.167), J. Nowak (Samoobrona; 979). Ordynacja wyborcza sprawia, że do Sejmu z danego okręgu wchodzi niekoniecznie osoby z osiągniętą w nim kolejno największą ilością głosów, ważne jest bowiem ile mandatów przysługuje ze względu na ogólny wynik danemu ugrupowaniu.

Spośród 9 posłów i 2 senatorów, jacy będą reprezentować nasz region w Parlamencie, 4 osoby są lub były związane z Rybnikiem.

Dla **Bolesława Piechy** będzie to już druga sejmowa kadencja. W pierwszej dał się poznać jako aktywny uczestnik dyskusji w mediach, głównie na temat ochrony zdrowia. Urodzony w Rybniku B. Piecha jest lekarzem ginekologiem, w 1997 roku został dyrektorem budującego się Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 3

w Orzepowicach, którym pozostawał aż do wyborów parlamentarnych w 2001 roku. Ma również doświadczenie w pracy samorządowej – w latach 1994 – 1998 zasiadał w Radzie Miasta Rybnika, pełniąc funkcję jej wiceprzewodniczącego. Ma szansę na teczke ministra zdrowia w tworzącym rzdzie PiS–PO.

W Sejmie zadebiutowe natomiast rybniczanie **Grzegorz Janik** – absolwent I LO im. Powstańców Śl., a następnie AWF w Katowicach. Od 2000 r. jest dyrektorem Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 3, pełni też funkcje prezesa Klubu Sportowego Energetyk ROW Rybnik, jest zaangażowany w promowanie piłki nożnej wśród młodzieży. Od 2002 roku ma mandat radnego Sejmiku Województwa Śląskiego.

Związki z Rybnikiem mają również dwaj nowo wybrani senatorzy. Prof. **Antoni Motyczka** (PO) poprzez miejsce zamieszkania (Czyżowice) i pracę samorządową związany jest z powiatem wodzisławskim, urodził się jednak w Rybniku i tu ukończył I LO im. Powstańców Śl. Jego sylwetkę przedstawiliśmy bliżej we wrześniowej „GR”. Podkreślić należałoby jego szczególnie zaangażowanie w budowę autostrady A1, w której powstaniu upatruje dużą szansę dla naszego regionu.

W Senacie, z mandatem PiS, znalazł się urodzony w Rybniku **Jerzy Szymura**, kolejny parlamentarzysta – absolwent I LO im. Powstańców Śl., związany obecnie z Katowicami. J. Szymura ukończył Poli-

...prezydenckie

Ze względu na cykl wydawniczy „GR”, w tym numerze możemy przedstawić jedynie wyniki I tury wyborów na prezydenta RP w Rybniku.

Frekwencja w naszym mieście była porównywalna z krajową i wyniosła ponad 51%. Najwięcej, bo 24.377 głosów otrzymał **Donald Tusk** (42,77 %), na drugim miejscu **Lech Kaczyński** (19.911; 34,93%). Pozostałe głosy rozłożyły się następująco: Marek Borowski (5.571; 9,77%), Andrzej Lepper (4.916; 8,62%), Henryka Bochniarz (773; 1,36%), Janusz Korwin-Mikke (723; 1,27%), Jarosław Kalinowski (367; 0,64%), Liwiusz Ilasz (164; 0,29%), Stanisław Tymiński (89; 0,16%), Leszek Bubel (39; 0,07%), Jan Pyszko (36; 0,06%), Adam Słomka (34; 0,06%).

technikę Śl., jest informatykiem i wyróżniającym się przedsiębiorcą w tej branży, uhonorowanym m.in. tytułem „Menadżera 10-lecia na Śląsku”.

A oto pozostali posłowie do Sejmu z naszego regionu: raciborzanie **Andrzej Markowiak** i **Henryk Siedlaczek** (oba PO), **Krzysztof Gadowski** z Jastrzębia (PO), **Izabela Kloc** (PiS) i **Eugeniusz Wycisło** (PO) z Mikołowa, **Michał Wójcik** (PiS) z Katowic i jedyny przedstawiciel SLD **Tadeusz Motowidło**.

Panoramy Rybnika

Serwis www.rybnik.pl uruchomił galerię zdjęć panoramicznych, dających wrażenie interaktywnego pobytu w sfotografowanym miejscu.

Za pomocą myszki komputerowej lub umieszczonych pod zdjęciem przycisków, można poruszać się po zdjęciu w perspektywie 360 stopni, z dowolną prędkością, a także przybliżać lub oddalać wybrany fragment. Lokalizację panoram wybrali sami interaucti, w konkursie ogłoszonym w serwisie przed wakacjami.

Zapraszamy do wirtualnej wycieczki najciekawszymi zakątkami Rybnika, poprzez Rynek, stadion przy ul. Gliwickiej, Rybnicki Zalew, teren Zespołu Szkół Wyższych aż po wnętrze bazyliki św. Antoniego, możemy też obejrzeć panoramę Rybnika z dachu szpitala.

Naszym przyjaciółom
Ewie oraz Czesławowi Gawlikowi
serdeczne wyrazy współczucia z powodu
śmierci

**Matki i Żony
Bożeny Gawlik**

składają pracownicy
Rybnickiego Centrum Kultury
oraz „Gazety Rybnickiej”

Paniom
**Katarzynie Groborz
i Helenie Florian**
głębokie wyrazy współczucia
z powodu śmierci

Matki

składają pracownicy
Rybnickiego Centrum Kultury
oraz „Gazety Rybnickiej”

Miejsce akcji: Szkoła Policyjna w Słupsku. Uczestnicy: policjanci reprezentujący wszystkie komendy wojewódzkie i komendę stołeczną, wśród nich dwóch „naszych”. — *Nieco słabiej poszło nam pierwszego dnia w strzelaniu i stosowaniu technik obezwładniających* — mówi st. post. J. Szymura, choć strzelanie to dziedzina, w której nie czuli się źle. Pierwsze niepowodzenie tłumaczą

lub większym stopniu miała coś wspólnego z naszą pracą – *najmniej pomoc przedmedyczna*. Policjanci z rybnickiej komendy musieli jeszcze pokonać tor przeszkód i napisać test teoretyczny złożony ze 100 pytań. A potem przyszła pora na laury – puchar prezydenta RP, nagrody pieniężne, złote odznaki „Policyjny Patrol Roku” i praktyczny „prezent” dla rybnickiej komendy

Patrol Roku

Policjanci z ... Rybnika

stresem, podróżą i chęcią pokazania się z jak najlepszej strony: — *Nie wiedzieliśmy czego się spodziewać, chcieliśmy zacząć jak najlepiej. Jednak 15 miejsce po pierwszym dniu nie było takie złe* — dodaje sierż. R. Motyka. Potem mogło już być tylko lepiej i było... Policjanci z rybnickiej komendy bezapelacyjnie wygrali w pomocy przedlekarskiej: — *Na służbie udzielaliśmy już pierwszej pomocy, jednak w podstawowym zakresie. Natomiast podczas zawodów wykonywaliśmy czynności należące do zadań lekarza* — mówi J. Szymura. Kolejną konkurencją było przeprowadzanie interwencji policyjnych. Jak mówi R. Motyka, pozorowane interwencje były zbliżone do realiów służby patrolowej: — *Musieliśmy się zachować odpowiednio do sytuacji, a pozoranci biorący udział w zaimprovizowanych akcjach byli przygotowywani przez komisję, więc nie było łatwo* — mówi R. Motyka o pozorowanej awanturze domowej, do jakiej zostali „wezvani”. — *Każda konkurencja w mniejszym*

czyli... radiowóz, ufundowany przez komendanta głównego. Ale sukces w Słupsku poprzedził okres przygotowań i ciężkiej pracy pod okiem specjalisty wydziału prewencji **Mariusza Wowry**, który w rybnickiej policji odpowiada za wyszkolenie policjantów. Obecnie zamierza uczyć się bojowego stylu walki od funkcjonariuszy izraelskich, a kiedyś sam brał udział w zawodach policjantów prewencji, więc jego doświadczenie zapoczątkowało: — *To nie jest łatwy konkurs. Trzeba być dobrym we wszystkich dziedzinach* — mówi. Tym bardziej rybnicki patrol nie kryje zadowolenia: — *To dla mnie ogromna satysfakcja* — mówi J. Szymura, który uprawia sporty walki, a kiedyś wyczynowo trenował koszykówkę. Podobnie jak R. Motyka, który ćwiczy kung-fu i pływa.

3 dni zmagania, 6 różnych konkurencji, 32 pary do pokonania. Efekt: rybnicki patrol – sierż. Radosław Motyka i st. post. Janusz Szymura, reprezentujący Komendę Wojewódzką Policji w Katowicach zwyciężyli w klasyfikacji generalnej XII Ogólnopolskich Zawodów Policjantów Prewencji – Turnieju Par Patrolowych „Patrol Roku”.

Z najlepszymi policjantami spotkali się w Urzędzie Miasta prezydent **Adam Fudali** i burmistrz Czerwionki-Leszczyn **Marek Kornas**, by wręczyć im okolicznościowe listy gratulacyjne oraz upominki – sprzęt sportowy. — *Jeżeli nadal będziemy podtrzymywać taką skuteczność w policyjnych zawodach, to zabraknie miejsc na eksponowanie zwycięskich pucharów* — podsumował komendant policji **Zbigniew Głowacki**, dumny z osiągnięć swoich podopiecznych, bo to kolejny w tym roku sukces rybnickich stróżów prawa. — *Wnioski o awans już poszły* — dodał. (S)

Policjanci J. Szymura, R. Motyka i M. Wowra otrzymali upominki od prezydenta miasta.

Patrol roku - R. Motyka (z lewej) i J. Szymura przywieźli ze Słupska wyjątkową nagrodę – nowy radiowóz.

Zdjęcia: s.

Jeszcze o rocznicy „Solidarności”

Przygotowując zamieszczony we wrześniowej „GR” artykuł związany z rocznicą powstania „Solidarności”, zdawaliśmy sobie sprawę z faktu, że wymienieni w artykule z nazwiska działacze stanowią zaledwie małą grupę reprezentującą potężną zbiorowość zaangażowanych w solidarnościowy ruch osób. Zastrzeżyliśmy, że nie sposób wymienić wszystkich, a i wybór będzie subiektywny, bo wynikający ze źródła informacji. Przypominamy zatem wszystkich działaczy „S”, których pominęliśmy. Wśród nich tych, którzy poculi się szczególnie dotknięci nieobecnością na naszych łamach i interweniujących w tej sprawie: **Alojzego Wawoczego**, który współtworzył Komitet Strajkowy w kop. „Rymer” oraz **Jerzego Krzaka** ze środowiska Politechniki Śląskiej.

Pomoc Ofiarom Przestępstw

W Rybniku uruchomiony został Punkt Pomocy Ofiarom Przestępstw. Jesteś ofiarą przestępstwa? Potrzebujesz pomocy? Punkt Pomocy Ofiarom Przestępstw został uruchomiony przy ul. **Floriańskiej 24** (parterowy segment w środku osiedla Floriańska-Wawelska), **tel. 42 260 80**. To tam uzyskasz fachową poradę i pomoc.

Czekają na ciebie ludzie, którzy cię wysłuchają, udzielą porady, wskażą sposób rozwiązania twojego problemu.

Diżury w każdy wtorek w godz. 15.30–17.30

Wspólnymi siłami...

...miasta, Rady Dzielnicy i Rybnickiej Spółdzielni Mieszkaniowej na chwałowickim osiedlu, pomiędzy trzema budynkami przy ul. Górniczej powstała nowa droga. Niby nic, a jednak: inwestycja cieszy oko, a jak zapowiadają spółdzielcy będzie jeszcze piękniej...

Kostkę brukową Rada Dzielnicy Chwałowice otrzymała z miasta, a prace wykonała miejscowa firma „SKAR-IO” sc. na zlecenie Rybnickiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Powstało 130 metrów drogi, a dokładnie mówiąc chodnika z przeznaczeniem na drogę przeciwpoprzarową. Prace trwały ponad miesiąc, a w ramach robót wykonano również schody z podjazdem dla osób niepełnosprawnych. Jednymi z pierwszych, którzy wybrali się na krótki spacer nową drogą byli „ojcowie” wspólnej inwestycji: przedstawiciele wykonawców, administracji osiedla, inspektorzy nadzoru, członkowie rady nadzorczej i rady osiedla RSM, wspólnie z prezesem spółdzielni **Stanisławem Lenertem** i przewodniczącym Rady Dzielnicy **Andrzejem Wojaczkiem**. Jak mówi kierownik osiedla **Ewa Szpitalny**, droga nie prezentuje się jeszcze w pełnej krasie, ale już wiosną skarpa wzdłuż chodnika ma się zazielenić, a krzewy i żywopłot dodadzą temu miejscu uroku. — *Posadzone zostaną berberysy i irgi* — dodaje **Zofia Wilim**. Spółdzielcy apelują jednak do mieszkańców, by stosować się do przepisów drogowych oraz nie dopuszczać do dewastacji.

— *Razem można więcej...* — zdają się mówić prezes Rybnickiej Spółdzielni Mieszkaniowej **Stanisław Lenert** (pierwszy z prawej) i szef Rady Dzielnicy **Andrzej Wojacek**.

Nowe schody wraz z podjazdem dla niepełnosprawnych szczególnie ucieszyły mieszkańców.

Zdjęcia: s

(S)

Boisko do siatkówki plażowej, zbudowane w ub. roku wspólnymi siłami mieszkańców Niedobczyc i pozyskanych przez Radę Dzielnicy sponsorów, okazało się ...za ciasne.

Z powodu wielkiej ilości chętnych do udziału w organizowanych tu turniejach, eliminacje blokowały boisko na tyle długo, że w ciągu jednego dnia, a przypomnieć trzeba, że boisko nie posiada oświetlenia, brakowało czasu na rozegranie finału. Do eliminacji Regionalnych Mistrzostw Miast Śląskich zgłosiło się aż 18 par plażowych siatkarzy. Działacze samorządowi postanowili zatem zbudować tuż obok drugie boisko. Do prac ziemnych z wielkim zaangażowaniem wzięli się uczestnicy m.in. **Warsztatów Terapii Zajęciowej nr 2** z Niedobczyc, a także uczniowie **Gimnazjum nr 11**. Siatka i słupki przechowywane są w pobliskim Dom Kultury i tam można sprzęt wypożyczyć. W czasie minionego sezonu częstym użytkownikiem obiektu była grupa siatkarzy zorganizowana wokół Oazy Rodzin przy parafii NSPJ w Niedobzyczach.

Rozbudowa boiska pociągnęła za sobą kolejne inicjatywy uatrakcyjnienia Parku im.

Wkład pracy w budowę boiska wnieśli również uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej nr 2.

Zdj.: r

Boisko bis

Czempela. Zamontowane tu kosze przeniesiono na wybrukowany plac przed sceną i w ten sposób powstało całkiem zgrabne boisko do koszykówki. Planuje się również, by w zimie miejsce to zamienić w ślizgawkę. W latach 60.

i 70. XX w. park przy kop. „Rymer” był pełen atrakcji, funkcjonowało tu nawet małe ZOO. Może wróćą czasy, kiedy park będzie tętnił życiem nie tylko w czasie festynów?

(r)

Młodzi współpracują

Trzykrotnie w naszym mieście gościła młodzież z zagranicy – tej bliższej – z czeskiej Opawy i tej dalszej – z niemieckiego Hildesheim oraz z Marl. Okazją do złożenia wizyt jest współpraca z rówieśnikami z rybnickich szkół.

Do Rybnika przyjechali „vlakiem” czyli pociągiem – 8 uczniów wspólnie ze swoją nauczycielką z czeskiej Opawy spędziło w naszym mieście tylko kilka dni, ale z pewnością nie był to czas zmarnowany. W czasie

Do pamiątkowego zdjęcia z prezydentem miasta stanęli wspólnie uczniowie i nauczyciele z Rybnika i Opawy.

Podczas wizyty dobre humory nie opuszczały młodych ludzi z katolickiego liceum „Marienschule”.

Młodzież z niemieckiego Marl współpracuje z II Liceum Ogólnokształcącym od 5 lat.
Zdjęcia: s. i arch. II LO.

pobytu zwiedzili elektrownię „Rybnik”, siedzibę firmy Rettig-Heating, kop. „Ignacy”, uczestniczyli w warsztatach i rozgrywkach sportowych, znaleźli czas na rozrywkę, zwiedzanie miasta i rybnickiej poczty, gdyż Czesi są uczniami szkoły o profilu pocztowym. Ten bogaty program udało się przygotować dzięki współpracy z chwałowickim **Gimnazjum nr 3**, w ramach projektu pod nazwą „Problemy środowiska naturalnego – sposoby przeciwdziałania”, który wspólnie realizują. To pierwsza oficjalna wizyta w ramach programu „eTwinning”, który jest częścią programu „eLearning”, a patronuje mu Komisja Europejska: — *Program ma na celu trwałe zbliżenie szkół z dwóch różnych krajów* — mówi koordynator projektu, anglista **Wojciech Wasylko** z G nr 3. — *W doborze partnera kierowaliśmy się bliskością czeskiej Opawy, aby w pełni udało się zrealizować cel, jakim jest przede wszystkim integracja. Więzy i przyjaźnie łatwiej podtrzymywać, gdy barierą nie jest odległość...* Efektem prac będzie wspólny album fotograficzny, w którym znajdą się zagadnienia z dziedziny ochrony środowiska naturalnego na terenie Opawy i Rybnika. Powstanie też strona internetowa tego albumu. Jak to jest w zwyczaju, z gośćmi z Czech i przedstawicielami Gimnazjum nr 3 spotkał się prezydent **Adam Fudali**. Mając na uwadze specyfikę programu, który realizują wspólnie młodzi ludzie, prezydent mówił o budowie kanalizacji w mieście i programie „Kaskada”, a także o partnerach Rybnika z czeskiej Karwiny.

Z wizytą do Urzędu Miasta przyszli również młodzi ludzie z katolickiego liceum „Marienschule” z Hildesheim, którzy gościli w mieście na zaproszenie **Zespołu Szkół Urszulańskich**. Rybnicka placówka już w momencie powstania nawiązała współpracę ze szkołą w Niemczech, ale międzynarodowe wymiany młodzieży zapoczątkowano w latach 90. W czasie tygodniowego pobytu w Polsce, blisko 30-osobowa grupa Niemców zwiedziła Oświęcim, Wieliczkę i Kraków oraz Wisłę. Młodzież uczestniczyła również w zajęciach szkolnych i ognisku, a podczas spotkania w rybnickim magistracie rozmawiano o mieście Hildesheim i tamtejszej szkole, a prezydent A. Fudali otrzymał bukiet kwiatów, ozdobiony małą biedronką, od której pochodzi nazwa „Marienschule”.

Ostatnią grupą goszczącą we wrześniu w naszym mieście była młodzież z niemieckiego Marl, która od 5 lat współpracuje z **II Liceum Ogólnokształcącym**. Dla nich przygotowano wyjazdy do Wisły, Oświęcimia, Krakowa, zwiedzanie miasta i udział w zajęciach lekcyjnych, który dla niemieckich uczniów był tematem do porównań form edukacji w Rybniku i Marl. Młodym Niemcom spodobały się pracownie chemiczna i fizyczna, zajęcia wychowania fizycznego oraz ... muzyka grana na przerwach lekcyjnych. Spotkanie w UM z prezydentem było okazją do rozmów o mieście. — *Do Rybnika przyjeżdżamy co roku i zawsze jest tu realizowana jakaś nowa inwestycja* — mówił dyrektor niemieckiej szkoły, który tak polubił Polskę, że przyjeżdża tutaj na wakacje. Uczniowie II LO pojadą z rewizytą do Marl już wiosną.

(S)

Budują Europę...

Już po raz trzeci uczniowie **Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych** uczestniczyli w seminariach naukowych zorganizowanych przy współpracy Stowarzyszenia Cefir z Dunkierki oraz Instytut GSI z Bonn, kontynuując nawiązaną w 1999 roku, współpracę ze szkołami w Dunkierce i Essen.

Celem cyklu seminariów „Budujemy Europę razem” jest wzbogacenie słownictwa oraz wspólna praca nad modelami samolotów i robotów oraz układami elektronicznymi. Pierwsze trójstronne seminarium odbyło się w grudniu 2004 roku w Essen, drugie w czerwcu tego roku we Francji, trzecie zakończyło się we wrześniu w Rybniku. W Niemczech uczniowie zobaczyli jak zagospodarowano tereny po dawnych kopalniach węglowych, przekształcając je w zabytki lub parki przemysłowe. We Francji wzięli udział w konferencji poświęconej warunkom zatrudnienia oraz kształcenia w krajach Unii Europejskiej i mieli okazję sprawdzić swoje umiejętności sportowe wspinając się na sztuczną ścianę oraz zrobić

c.d. na stronie 8

Podlegający marszałkowi Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” jest publiczną placówką nastawioną na dokształcanie, której celem jest wspieranie rozwoju zawodowego nauczycieli i pracowników oświaty poprzez najróżniejsze kursy i szkolenia: — Nadzorujemy, kontrolujemy i koordynujemy całą sferę metodyki z różnych przedmiotów i zakresów wychowania w formie warsztatów i kursów doskonalących. Organizujemy też szkolenia rad pedagogicznych oraz kursy kwalifikacyjne, które są równoważne studiom podyplomowym, organizowanym przez szkoły wyższe. Jednak naszym atutem są niższe koszty.

U nas po prostu jest taniej, ale jest jeden warunek – nauczyciel musi być czynny zawodowo — mówi nauczyciel-konsultant **Jolanta Spyrczak** z RODN „WOM” Rybnik, którego dyrektorem jest **dr Roman Miruk – Mirski**. Obecnie w województwie znajdują się cztery takie ośrodki – w Katowicach, Bielsku – Białej, Częstochowie oraz w Rybniku. — Do 1 września byliśmy filią Katowic, teraz jesteśmy samodzielną placówką — mówi J. Spyrczak. W ten sposób nauczyciele na przykład z Raciborza nie muszą już dojeżdżać do Katowic; teraz mają Rybnik, a takie rozwiązanie, zdaniem J. Spyrczak, przynosi nie tylko korzyści, ale i prestiż miastu. Siedziba

Dla nas bez nas?

Aby uczyć innych, sami również muszą dbać o poszerzenie swojej wiedzy i umiejętności, a ma im w tym pomóc Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „Wojewódzki Ośrodek Metodyczny”, który od 1 września działa w Rybniku. Pierwszym dużym przedsięwzięciem placówki były Targi Książki Edukacyjnej. Jednak nie spotkały się one z większym zainteresowaniem ze strony nauczycieli.

Targi Książki Edukacyjnej były pierwszym przedsięwzięciem zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „Wojewódzki Ośrodek Metodyczny”. Zdj.: s

ośrodka znajduje się przy ul. Borki 37c (tel. 42 47 472). Już teraz placówka w Rybniku przygotowuje się do finału Wojewódzkiego Konkursu Języka Polskiego, a także geografii (regulamin i zakres materiału na stronie internetowej kuratorium oświaty <http://ko.katowice.uw.gov.pl/>).

Ma też za sobą przysłowiowe „pierwsze koty za płoty”... czyli Targi Książki Edukacyjnej, które zorganizowano w Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych. Niestety, towarzyszyło im niewielkie zainteresowanie nauczycieli, duże – kilkunastu wydawnictw. Zaprezentowano bogatą ofertę książek, podręczników, ćwiczeń i pomocy naukowych – można było znaleźć nauczycielskie vademecum, testy, atlasy, płyty multimedialne i tablice interaktywne. W ramach targów zaplanowano również 10 warsztatów dla nauczycieli o różnej tematyce oraz seminarium pn. „Współpraca środowiskowa w wychowaniu dzieci i młodzieży”.

(S)

Budują Europę...

c.d. ze strony 7

zakupy w największym centrum handlowym na Północy Francji Cité Europe. W drodze powrotnej wraz z grupą niemiecką zwiedzili Brukselę. W Polsce, dzięki finansowemu wsparciu Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży i Urzędowi Miasta Rybnika młodzi ludzie zapoznali się z historią miasta, zwiedzili elektrownię „Rybnik”, warsztaty, w których uczy się młodzież ZSM-E oraz Wieliczkę i Kraków. — Podczas spotkań uczniowie mogli ocenić swoją znajomość języka francuskiego i niemieckiego oraz nawiązać przyjaźnie, które mamy nadzieję przetrwają długie lata — podkreślają prowadzące projekt **Małgorzata Woliwiec** i **Barbara Dyrda** z ZSM-E.

(S)

Socrates w Gimnazjum

Delegacja nauczycieli z Włoch, Austrii, Litwy, Rumunii i Turcji, gościła w Rybniku na zaproszenie Gimnazjum nr 10. Wizyta związana była z kolejnym rokiem realizacji projektu Socrates Comenius.

Tygodniowy program pobytu przygotowali koordynatorzy projektu, nauczyciele gimnazjum **Arkadiusz Szwejcowski** i **Lesław Gacka**. Oprócz warsztatów szkolnych i codziennej pracy nad przygotowaniem kolejnego etapu projektu, goście poznali też bliżej Ziemię Rybnicką. Z uwagi na fakt, że tematem współpracy jest woda, delegacja wzięła udział w wycieczkach nad Zalew Rybnicki i rzekę Rudę. Międzynarodowa grupa uczestniczyła też w biesiadzie śląskiej, jak co roku zorganizowanej wspólnie przez dyrektora Gimnazjum nr 10 **Mariolę Kostecką**, Radę Dzielnic Ligota oraz rodziców i nauczycieli szkoły. Sporym zaskoczeniem był dla gości udział w święcie pracowników edukacji, gdyż jak się okazuje, w ich krajach Dzień Nauczyciela nie jest tak celebrowany. Grupa spotkała się również z wiceprezydentem miasta **Jerzym Frelichem**, który opowiadał m.in. o wspólnej historii, łączącej nasze kraje.

Międzynarodowa grupa młodzieży we Francji.

Zdj. arch. org.

Zdj.: arch. G 10

W kategorii gmin miejskich Rybnik otrzymał nie tylko certyfikat na kolejny rok, ale również wyróżnienie oraz prawo do posługiwania się tytułem Złota Lokalizacja Biznesu. Konkurs organizowany jest przez Krajową Izbę Gospodarczą oraz Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym, a patronują mu Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych przy współpracy urzędów marszałkowskich i wojewodów. Konkurs nagradza i promuje gminy stwarzające przyjazny klimat i najlepsze warunki dla rozwoju działalności gospodarczej i inwestycyjnej. Jego celem jest popularyzowanie etyki w działalności samorządów, przejrzystości procedur oraz działań sprzyjających podejmowaniu inwestycyjnych przedsięwzięć.

Fair Play 2005

Po raz trzeci z rządu Rybnik znalazł się w czołówce IV edycji konkursu i programu certyfikacyjnego dla samorządów „Gmina Fair Play 2005” – Certyfikowana Lokalizacja Inwestycji.

W tym roku do konkursu przystąpiło 139 gmin, co w porównaniu z ich całkowitą liczbą wynoszącą ponad 2300, stanowi niewielki procent. Organizatorzy podkreślali jednak, że każda kolejna edycja konkursu przyciąga więcej uczestników. W kategorii miejskiej, w której startuje Rybnik, najwyższy laur czyli statuetkę otrzymało Wejherowo, zaś obok naszego miasta wyróżniono Kutno i Jarocin, a wyróżnieniem specjalnym uhonorowano Łódź.

By do konkursu się zakwalifikować, gmina musi spełnić kilka niełatwych warunków. Należy dokonać pisemnej prezentacji, której treść jest jednak weryfikowana na miejscu przez specjalnego audytora, przeprowadzającego wywiady zarówno wśród przedstawicieli gminy, jak i przedsiębiorców, dostawców mediów, sektora bankowego czy wśród członków samorządu gospodarczego. Po zakończeniu edycji każda gmina otrzymuje raport podkreślający jej słabe i mocne strony oraz wskazujący działania na rzecz jeszcze lepszego przygotowania do przyjęcia inwestorów.

Tegoroczna uroczystość wręczenia wyróżnień miała miejsce w Sali Koncertowej Pałacu Kultury w Warszawie. Jej gospodarzami byli prezes Krajowej Izby Gospodarczej **Andrzej Arendarski** oraz założyciel i dyrektor Instytutu Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym dr **Mieczysław Bąk**, który gratulując wyróżnionym gminom, scharakteryzował tegoroczną edycję konkursu i zachęcał do brania w nim udziału w przyszłości. Podkreślił też wymierne korzyści, jakie przynosi tytuł Gminy Fair Play. A należą do nich znaczące zwiększenie ilości inwestorów, a co za

tym idzie – miejsc pracy, ponadto zwiększenie wiarygodności gminy i poprawa jej wizerunku, co potwierdzają przedstawiciele gmin uczestniczących w konkursie od początku. A przypomnijmy, że Rybnik był pierwszą śląską gminą, która kilka lat temu do niego przystąpiła i dotąd tytułu gminy Fair

Złota lokalizacja biznesu

Wiceprezydent Ewa Ryszka w otoczeniu kolegów – samorządowców z gmin startujących w kategorii miejski

Play nie utraciła. Wśród gości gali był również minister ds. europejskich **Ślawomir Pietras**, który zwrócił uwagę na największy potencjał naszego niezbyt zasobnego kraju, jakim są ludzie i ich zaangażowanie. Z kolei doradca prezydenta prof. **Katarzyna Duczkowska-Małysz**, doceniając trud gmin, by sprostać kryteriom konkursu, powiedziała, że słowo sukces tylko w słowniku jest przed słowem wysiłek... Przedstawicielom obecnych gmin życzone zatem dalszych sukcesów w pozyskiwaniu inwestorów, mimo wysiłku w te działania wkładanego.

Wśród odbierających statuetki, wyróżnienia i certyfikaty gospodarzy gmin byli w większości panowie. Tak więc i w tej kategorii Rybnik się wyróżnił, bo nagrodę odebrała zastępca prezydenta **Ewa Ryszka**. Spotkania takie mają jeszcze jedną korzyść – są forum dyskusyjnym umożliwiającym wymianę doświadczeń między samorządowcami z różnych stron kraju. (r)

Pomnik Jana Pawła II budzi zainteresowanie nie tylko chwałowicz. Zdj.: s.

Papież wszystkich chwałowicz

Najpierw był obraz bielskiego malarza **Wiesława Wnętrza**. Potem pomysł ks. **Teodora Suchonia** z chwałowickiej parafii, by na jego podstawie stworzyć pomnik. Do realizacji potrzebne były fundusze, ale pomoc lokalnych przedsiębiorców rozwiązała problem i oto chwałowiczanie mają swojego papieża... z dalekich Chin.

— *To wotum wdzięczności za dar pontyfikatu Ojca Świętego – Wielkiego Polaka. Ten monument ma nam przypominać, byśmy słowa papieża zawsze mieli w sercu, a nade wszystko kierowali się nimi w życiu* — podkreśla ks. proboszcz Teodor Suchoń. Ze względu na koszty pomnik wykonano w Chinach. Na cokole umieszczono napis „Otwórzcie drzwi Chrystusowi”, a materiałem jaki wykorzystano do budowy był biały granit. Pomnik ma ponad 2 metry wysokości i przedstawia papieża Jana Pawła II niosącego światło, w tle widać zniszczone mury. Podobny motyw pojawia się na obrazie W. Wnętrza, który powstał w okresie stanu wojennego. Mimo iż zmieniły się realia, przesłanie wciąż jest aktualne: papież idzie z Chrystusem do świata, który potrafi

sobie poradzić z bólami współczesności.

Znawcy historii sztuki uważają, że pomnik zachował chińską stylistykę, w której dużą rolę odgrywa symbol. Można się w nim dopatrzeć wpływów sztuki Wschodu.

Jak zapewnia proboszcz, dzięki pomnikowi nie tylko utrwalona zostanie pamięć o Papieżu-Polaku, ale i przekonanie, że jedynie Chrystus może przynieść pokojowe rozwiązanie problemów. Pomnik poświęcił arcybiskup **Damian Zimoń**, po uroczystej mszy św., w czasie której w parafii udzielono sakramentu Ducha Świętego. O rychłą beatyfikację papieża Jana Pawła II modlono się również podczas parafialnego odpustu, a parafianie ze świecami przeszli w procesji pod pomnik papieża. (S)

(...)Stojąca u bram tej świątyni,
jak w oknie Domu Niebieskiego Ojca,
postać Jana Pawła II
ogarniać będzie swoim spojrzeniem i opieką
Ziemie Rybnicką, miasto i wszystkich mieszkańców(...)

Ogarnia spojrzeniem i opieką...

– czytamy w okolicznościowym tekście **Pro Memoriam** aktu erekcyjnego, wmurowanego w postument pomnika Papieża – Polaka, który stanął u stóp bazyliki św. Antoniego.

Uroczystość odsłonięcia i poświęcenia monumetu przypadła dokładnie w 27. rocznicę pontyfikatu Jana Pawła II, w piątym Dniu Papieskim, pierwszym obchodzonym bez Ojca Świętego. W podniosły, religijny nastrój licznie zgromadzonych rybniczian wprowadził wspólnie odmówiony różaniec oraz religijne pieśni w wykonaniu Miejskiej Orkiestry Dętej „Rybnik” i wiernych. Przed

pomnikiem warty honorowe zaciągnęli miejscy strażnicy, harcerze i wojskowi, przybyły poczty sztandarowe środowisk kombatanckich, rybnickich szkół i in. placówek i instytucji. Plac przed bazyliką był także metą upamiętniającego uroczystość biegu na trasie Wadowice–Rybnik, którą pokonali reprezentanci sekcji lekkoatletycznej RMKS, Klubu Olimpijczyka „Sokolnia” oraz biegacze niezrzeszeni. Przynieśli oni poświęcone na specjalnym nabożeństwie w Wadowicach ogień i wodę. W przeddzień Dnia Papieskiego w bazylice miało miejsce wieczorne czuwanie refleksyjno–modlitewne „Młodzi z Janem Pawłem II”.

W orszaku przedstawicieli rybnickiego duchowieństwa przybył Metropolita Katowicki, ks. arcybiskupa **Damian Zimoń**, a obecni byli również parlamentarzyści, przedstawiciele władz wojewódzkich, rybniccy samorządowcy oraz osoby zaangażowane w realizację pomnika, w tym autor, artysta rzeźbiarz **Zygmunt Brachmański**. Witając wszystkich gości, prezydent **Adam Fudali** przypomniał kilkuletnie starania różnych środowisk o powstanie w Rybniku pomnika, mającego uczcić największego z Polaków: — *To miejsce nabiera dziś znaczenia symbolicznego, stając się miejscem, w którym odtąd bić będzie serce naszego miasta i całej Ziemi Rybnickiej*. Prezydent

W nastrój uroczystości wprowadził obecnych wspólnie odmówiony różaniec.

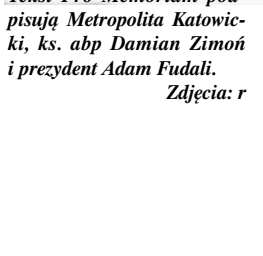

Tekst **Pro Memoriam** podpisują Metropolita Katowicki, ks. abp **Damian Zimoń** i prezydent **Adam Fudali**.

Zdjęcia: r

W wydarzeniu uczestniczyło kilkuset mieszkańców miasta.

Abp D. Zimoń w rozmowie z pomysłodawcą budowy pomnika Józefem Mrowcem.

Poświęcenie monumetu.

Prezydent Rybnika z twórcą pomnika, artystą–rzeźbiarzem **Zygmunt Brachmański**.

Uroczystą mszę św. uświetniła orkiestra PSM II st. oraz połączone chóry tej szkoły i I LO.

Grupa rybniczian pamięć Jana Pawła II uczciła biegiem z Wadowic do Rybnika.

dokonał też symbolicznego odsłonięcia pomnika, a ks. abp Damian Zimoń – poświęcenia. Wcześniej przedstawiciel młodzieży, uczeń rybnickiej szkoły muzycznej **Kamil Staszowski** przeczytał tekst *Pro Memoriam*, który, podpisany przez ks. abpa D. Zimonia i prezydenta A. Fudalego, został wmurowany w cokół monumentu. Dokument zawiera również nazwiska prywatnych darczyńców oraz proboszczów rybnickich parafii, jako przedstawicieli społeczności wiernych, którzy finansowo budowę pomnika wsparli.

Po uroczystości jej uczestnicy udali się do bazyliki św. Antoniego, gdzie Metropolita Katowicki odprawił mszę świętą. Towarzyszyli mu koncelebranci – ks. prałat **Franciszek Skórkiewicz**, ks. dziekan **Hubert Wiczorke**, ks. proboszcz **Franciszek Musioł**, ks. prałat **Alojzy Klon** oraz wielu innych rybnickich duchownych. W homilii ks. arcybiskup nawiązał do dwu skrajnych dat – 16 października 1978 roku i 2 kwietnia tego roku, stawiając pytanie, co z pontyfikatu Jana Pawła II pozostanie w naszych sercach. — *Myszę, że obok pomników ze spiżu, pozostanie to, co dla człowieczej rodziny jest najważniejsze – nadzieja...* Proboszcz ks. Fr. Musioł przypomniał też inne, „żywe” pomniki, które rybniczanie już wcześniej wystawili Ojcu Świętemu: ośrodek Jego imienia dla dzieci niepełnosprawnych i Zespół Szkół Wyższych, miejsce edukacji młodzieży, która dla Jana Pawła II była zawsze nadzieją dla świata.

Do uroczystej oprawy nabożeństwa przyczyniła się orkiestra Państwowej Szkoły Muzycznej II st. pod batutą dyrektora **Romany Kuczery** oraz połączone chóry ze „szkół Szafranków” oraz I LO „Bel Canto” pod dyktando **Zigliny Lampert-Raszyńskiej** i **Lidii Marszolik**.

Odcisnięte w brązie monumentu rączki wnucząt artysty.

(r)

Trudno byłoby znaleźć w Rybniku lepsze miejsce dla papieskiego monumentu niż podest schodów prowadzących do bazyliki św. Antoniego.

Dynamiczna postać „wychodzi” ze świątyni i symbolicznym gestem pielgrzymy wskazuje nam, mieszkańcom współczesnego miasta, drogę. Doskonale widoczny w perspektywie ul. Powstańców pomnik, skłoni nas może do chwili refleksji, modlitwy, położenia kwiatów...

Inicjatywa budowy pomnika zrodziła się ponad 4 lata temu, a „ojcem” pomysłu był działacz samorządowy **Józef Mrowiec**. Powołano wtedy do życia Stowarzyszenie Ziemi Rybnickiej „Region”, jednoczące osoby tę ideę wspierające. Wykonania projektu podjął się śląski artysta-rzeźbiarz **Zygmunt Brachmański**. Z biegiem czasu w ideę powstania pomnika włączył się Kościół, a finansowo wsparli ją wierni rybnickich parafii oraz prywatni darczyńcy. Miasto wzięło na siebie koszt postumentu, wzmocnienia konstrukcji schodów oraz renowacji balustrad, furt i bramy wejściowej do bazyliki.

Czwartek 13 października, dzień montażu 4-metrowego, ważącego 2,4 t monumentu był, szczególnie dla najbardziej zaangażowanych w jego powstanie osób, wyjątkowy. Cała operacja, przeprowadzona z dużą precyzją przez doświadczonych pracowników gliwickich Zakładów Urządzeń Technicznych, trwała ok. 2 godzin. — *Przez nasze ręce przeszło już wiele papieskich pomników – mówili tzw. czylatorzy, przedstawiciele rzadkiego zawodu polegającego na składaniu odlanych w brązie części pomnika w jedną całość. — Nie wyobrażam sobie, bymnie zabrakło przy montażu pomnika mojego autorstwa – powiedział Z. Brachmański. — Zawsze się denerwuję, choć mam pełne zaufanie do fachowców z Gliwic. Bo stawianie pomnika to chwila wyjątkowa, która się już nie powtórzy. Rybnicki monument, to mój drugi pomnik Ojca Świętego. W najbliższym czasie kolejny, jednak nie tak duży, stanie w mojej rodzinnej parafii – w Biertułtowach.*

„Ojciec” pomysłu J. Mrowiec powiedział: — *Czuję ogromną satysfakcję z ukończenia rozpoczętego przeze mnie dzieła. Jestem wdzięczny wszystkim, którzy je podjęli...* Podobnie jak radny **Romuald Niewelt**, który był społecznym koordynatorem wspólnego przedsięwzięcia kościoła, miasta i Stowarzyszenia Region. — *Praca, którą włożyliśmy w kontynuację tej idei była wielką przyjemnością...*

Montażowi pomnika przyglądało się wielu mieszkańców miasta, a niektóre okoliczne kamienice przystrojone już były papieskimi kolorami na niedzielną uroczystość odsłonięcia.

Fazy montażu pomnika.

Zdjęcia: r

Pro Memoriam

W 27. rocznicę wstąpienia naszego Rodaka, Kardynała Karola Wojtyły na Tron Piotrowy, pełni wiary i wdzięczności za duchową opiekę, mieszkańcy Rybnika składają hołd Papieżowi – Pielgrzymowi.

Pod przewodnictwem Arcybiskupa Damiana Zimonia, Metropolity Katowickiego, w obecności Prezydenta Miasta Rybnika Adama Fudalego, Rady Miasta Rybnika kadencji 2002-2006, oraz Duchowieństwa Ziemi Rybnickiej, przed społecznością całego miasta i regionu rybnickiego, poświęcamy Największemu z Polaków ten pomnik – zewnętrzny przejaw naszej czci i pamięci.

Gromadzimy się dziś u Jego stóp, wierząc, że czynić to będą nasi potomni, zawierając naszemu duchowemu Opiekunowi swoje troski i modlitwy. Stojąca u bram tej świątyni, jak w oknie Domu Niebieskiego Ojca, postać Jana Pawła II ogarniać będzie swoim spojrzeniem i opieką Ziemię Rybnicką, miasto i wszystkich mieszkańców.

W miejscu, które odtąd stanie się sercem Rybnika, ze szczególną wdzięcznością wspominamy Tych, którzy duchowo i materialnie wspierali dzieło budowy pomnika, dając świadectwo swojego wielkiego przywiązania i miłości do naszego Przewodnika na drodze do Domu Ojca.

Rybnik, dnia 16 października 2005 roku

—Pracę nauczycieli należy rozpatrywać w kategorii powołania — oceniał prezydent **Adam Fudali**, mówiąc o nauczycielskiej misji kształtowania postaw młodych ludzi, szczególnie w zderzeniu z rzeczywistością. Niestety, problemy wychowawcze nie należą dziś do rzadkości, więc trud nauczycieli i ich rola w wychowaniu przyszłych pokoleń jest nie do przecenienia. Dlatego z okazji Święta Edukacji Narodowej, prezydent w imieniu rybnickich samorządowców, dziękował nauczycielom za ich trud i życzył entuzjazmu oraz wielu sukcesów, a do życzeń dołączył... dyplom i finansową gratyfikację.

W tym roku prezydenckie nagrody otrzymało aż 69 rybnickich nauczycieli, którzy wyróżniają się w pracy zawodowej, rzetelnie wypełniają swoje obowiązki i podejmują nowe wyzwania. Wśród nagrodzonych znalazło się kilkunastu dyrektorów szkół i przedszkoli, jeden ksiądz-katecheta **Waldemar Pawlik**, szefowa związków zawodowych **Urszula Grzonka**, dyrektor „Przygody” **Anita Geratowska**, nasz redakcyjny kolega **Marcin Troszka**, na co dzień związany z SP nr 34 oraz nowo wybrany poseł RP **Grzegorz Janik**, dla którego nagroda jest z pewnością zwieńczeniem pedagogicznej drogi. Najwięcej wyróżnionych w tym roku „belfrów” uczy w ZS im. Powstańców Śląskich – czterech; po trzech pracuje w G nr 2, ZSO, ZSP nr 2 i ZSP nr 3. O przyznanie nagród dla nauczycieli wystąpili nie tylko dyrektorzy szkół, ale również związki zawodowe, Wydział Edukacji, delegatura kuratorium oświaty i in.

Podczas uroczystości wręczenia nagród, w stylizowanych na antyczne wnętrza „Olimpii” w Kamieniu, obecni byli również wiceprezydent miasta **Ewa Ryszka**, przewodniczący RM **Michał Śmigielski**, szef Komisji Oświaty Kultury i Sportu **Henryk Frystacki**, sekretarz miasta **Daniela Lampert**, skarbnik **Bogusław Paszenda** i naczelnik Wydziału Edukacji **Tadeusz Szostok**. W podróż do czasów renesansu zabrał gości wiceprezydent **Jerzy Frelich** przypominając historię uzdolnionego młodego człowieka – Mikołaja, który marzył

Kiedyś na igrzyskach w Olimpii rywalizowali najlepsi sportowcy, dziś w „Olimpii” również spotkali się najlepsi z najlepszych... Tym razem byli to nauczyciele rybnickich placówek oświatowych, uhonorowani nagrodami prezydenta miasta. Sportowe porównania nie są przesadzone – współczesny nauczyciel powinien posiadać cechy i kondycję sportowca, a i tężyzna fizyczna nie zaszkodzi. Takie czasy...

Wśród wyróżnionych nagrodą prezydenta był również nasz redakcyjny kolega **Marcin Troszka**, na co dzień nauczyciel w SP nr 34 oraz trener dziewczęcej koszykówki.

o zdobywaniu wiedzy, więc z Rybnika wyruszył na studia do Krakowa. Po ich ukończeniu został pierwszym rybnickim bakałarzem. Ta historia stała się inspiracją do utworzenia nagrody, która od kilku lat wręczana jest najbardziej zasłużonym nauczycielom. W tym roku do grona wyróżnionych Medalem Mikołaja z Rybnika dołączyło dwóch kolejnych, wybitnych pedagogów. O 77-letnim **Lechu Synoradzkim** mówi się „nauczyciel z powołania”, „znany z niekonwencjonalnych metod nauczania, wierny swojej misji”. Swoją pracę

Święto Edukacji Narodowej Uczyć (z) sercem

Laureaci Medalu Mikołaja z Rybnika: **Lech Synoradzki** (z lewej) i **Jerzy Michalski**.

Zdjęcia: s

zawodową rozpoczynał jako kierownik Szkoły Podstawowej w Skorzęcinie. Potem podjął pracę w Zasadniczej Szkole Zawodowej Huty Silesia w Rybniku. Następnie został zastępcą, a później dyrektorem Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Rybniku, przy ul. Kościuszki 23 (obecnie ZSM-E), którą kierował przez 30 lat.

W tym czasie ukończył Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Katowicach. Za czasów dyrektorowania L. Synoradzkiego, szkoła wzbogaciła się o nowe kierunki nauczania i pomoce naukowe, powstały pracownie, a uczniowie z sukcesem startowali na różnych szczeblach olimpiad i konkursów. Za swoją działalność pedagogiczną i społeczną L. Synoradzki został uhonorowany wieloma odznaczeniami: —Do dzisiaj szczególnie dumny byłem z Medalu Komisji Edukacji Narodowej. Teraz sporą satysfakcję będzie dawał mi Medal Mikołaja z Rybnika — powiedział L. Synoradzki, a wręczający mu nagrodę prezydent A. Fudali wspominał: —Panie dyrektorze, pamiętam jeszcze pana samochód – syrenkę i zajęcia, na których uczył nas pan jak zbudowany jest silnik. Lecha Synoradzkiego pamiętają nie tylko byli uczniowie – pełnił on wiele funkcji społecznych, był m.in. radnym Miejskiej Rady Narodowej w Rybniku i członkiem Komisji Wojewódzkiej ds. Reformy Szkolnictwa Zawodowego w Katowicach. Podobnie jak L. Synoradzkiego, drugiego z laureatów Medalu Mikołaja nie spotkamy już w szkolnych murach, ale z pewnością... na górskich szlakach, nucącego pod nosem turystyczne piosenki. **Jerzy Michalski**, bo o nim mowa, to nie tylko emerytowany nauczyciel, ale przede wszystkim muzyk i turysta. Absolwent Akademii Muzycznej w Katowicach, wyrósł w rodzinie o tradycjach nauczycielskich. Przez ponad trzydzieści lat pracował w wielu placówkach oświatowych, m.in. w Szkole Podstawowej nr 10 w Rybniku, na Uniwersytecie Śląskim, w Ognisku Pracy

dokończenie na stronie obok

Tegoroczni laureaci Nagrody Prezydenta Miasta

Zdzisław Plisz, Maciej Kozakiewicz, Eulalia Tannebaum, Joanna Błażyca, Alina Łach, Bogumiła Maryańska, Wacław Mickiewicz, Aneta Gut, Gabriela Kuśka, Grażyna Dziurok, Lucjan Rugor, Weronika Kmiecik, Piotr Pysz, Krystyna Adamczyk, Ewa Florczyk, Joanna Zawadzka, Joanna Thomas, Marcin Troszka, Andrzej Westwalewicz, Maria Wengrzyk, Mirosława Cwięczek, Marek Stojko, Agnieszka Kłosok, Małgorzata Dudek, Ks. Waldemar Pawlik, Dorota Foreiter, Lidia Moc, Arkadiusz Szwajczewski, Adam Wiećkowski, Bożena Ucherek, Krystyna Kuczera, Aleksandra Kotas, Stanisław Kucharczak, Maria Mrozek, Rafał Morawiec, Kornelia Kłos, Jolanta Palińska, Krystian Tomiczek, Stanisław Spyra, Mirosława Materzok, Bożena Romańska, Grzegorz Janik, Małgorzata Wróbel, Grażyna Bitman, Andrzej Pałach, Mieczysław Śmiątek, Zygmunt Kula, Jadwiga Abrachamowicz, Grażyna Klimek, Tomasz Harsze, Dorota Dyrz, Teresa Rostkowska, Krystyna Kapusta, Anita Geratowska, Joanna Rzymanek, Bożena Stafarczyk, Jolanta Krzysztoporska, Danuta Ficik, Janina Czaja, Gabriela Froehlich, Aleksandra Kupka, Elżbieta Szwyczyk, Sylwia Malejka, Ewa Poręba, Iwona Porębska, Bożena Dereń, Mirela Porwoł, Lidia Wróbel, Urszula Grzonka.

Odczytali znaki czasów

— *Chcemy studiować w Rybniku, w tym coraz młodszym, dzięki akademickiemu kampusowi, mieście. Chcemy tutaj kształtować naszą młodość – w pracowniach, salach wykładowych i laboratoriach. Nasza przyszłość i nasza nadzieja tutaj się zaczyna...* — mówiła jedna ze studentek, w imieniu wszystkich rozpoczynających studia w Zespole Szkół Wyższych, podczas uroczystej inauguracji nowego roku akademickiego.

Te słowa to przysłowiowy miód na serce przedstawicieli miasta – przewodniczącego RM **Michała Śmigiełskiego** i prezydenta **Adama Fudalego**, dla których są one potwierdzeniem, że decyzja o budowie kampusu była słuszną: — *Właściwie odczytaliśmy znaki czasu* — mówił prezydent, tłumacząc, że Rybnik nieprzypadkowo postawił na edukację. — *Kto myśli o przyszłości na kilkadziesiąt lat – sadzi las, a kto myśli o przyszłości na wiele pokoleń – inwestuje w edukację. Zrozumieliśmy to w Rybniku i cieszyć się, że to kolejna inauguracja roku akademickiego w ZSW. Uroczystość odbyła się w Teatrze Ziemi Rybnickiej*, a poprowadził ją rektor Uniwersytetu Śląskiego, prof. **Janusz Janeczek**, zaś przemówienie inauguracyjne wygłosił rektor Akademii Ekonomicznej prof. **Florian Kuźnik**: — *Nowy rok akademicki rozpoczynamy w radykalnie zmienionych warunkach prawno – organizacyjnych, dotyczących zarówno sfery edukacji, jak i badań naukowych. Powodem jest ustawa Prawo o Szkolnictwie Wyższym, która weszła w życie we wrześniu 2005 roku*. Prof. Kuźnik mówił o zagrożeniach, jakie może ona spowodować, finansowaniu szkolnictwa wyższego oraz autonomii szkół wyższych. Nawiązał też do członkostwa w Unii Europejskiej, w kontekście wykorzystywania europejskich funduszy pomocowych: — *Nasze uczelnie są w Europie* — mówił. — *Zdobywamy nie tylko pieniądze, ale również doświadczenia*. Prof. F. Kuźnik

zapewniał ponadto, że studenci Uniwersytetu Śląskiego, Politechniki Śląskiej i Akademii Ekonomicznej plasują się w czołówce, jeżeli idzie o liczbę uczestniczących i korzystających z europejskich programów, takich jak Socrates-Erasmus, czy Leonardo da Vinci. Zdaniem rektora AE ten rok akademicki będzie rokiem intensywnej współpracy międzyuczelnianej. — *Czas studiów wykorzystajcie jak najlepiej – wymagajcie od siebie, nawet gdyby czasami inni nie wymagali od was...* — mówił studentom prof. F. Kuźnik, który nie krył również obaw, by studia nie stały się przywilejem wąskiej grupy ludzi, dobrze sytuowanych finansowo, z dużych ośrodków miejskich. — *Mamy nadzieję, że po wyjściu naszej gospodarki z fazy zastój, w sposób radykalny i na lepsze zmieni się rynek pracy dla naszych absolwentów* — mówił. Te słowa skierowane były w stronę rządzących, dlatego ucieszyła obecność na sali senatora **Antoniego Motyczki**.

Najważniejszą chwilą dla studentów UŚl, AE i Politechniki Śl., była oczywiście uroczysta immatrykulacja, a następnie trzej rektorzy: prof. J. Janeczek z UŚl, prof. F. Kuźnik z AE oraz **prof. Wojciech Zieliński** z PŚl dokonali oficjalnego rozpoczęcia roku akademickiego, poprzez wspólne wypowiedzenie formuły i trzykrotne uderzenie berłem rektorskim. Uroczystość zakończył wykład pt. „Problemy kodyfikacji prawa pracy”, który wygłosił prof. **Michał Seweryński** z AE. Mówił on o specyficznych uwarunkowaniach politycznych, społecznych i gospodarczych, jakie mają wpływ na prawo pracy...

(S)

dokończenie ze strony obok

Pozaszkolnej, a w latach 1981–1990 kierował Młodzieżowym Domem Kultury. Był inicjatorem budowy i przez 21 lat opiekunem Miasteczka Ruchu Drogowego przy SP nr 10. W tym czasie pod jego okiem, kilkanaście tysięcy uczniów przyswajało wiedzę potrzebną do zdobycia karty rowerowej. J. Michalski prowadził też odnoszące sukcesy chóry dziecięce. Tej pasji pozostał wierny do dzisiaj – kieruje chórem męskim „Polonia” i mieszanym „Słowacki”; jest też aktywnym działaczem PTTK, przewodnikiem górskim i terenowym, wieloletnim przewodniczącym Komisji Turystyki Młodzieży przy Oddziale PTTK w Rybniku. J. Michalski jest autorem kilku przewodników, w tym „Znakowane szlaki turystyczne Ziemi Rybnicko – Wodzisławskiej”. Był inicjatorem Konkursu Piosenki Turystycznej, którego X edycja odbyła się w Rybniku w roku ubiegłym. Jak mówiła prowadząca nauczycielską uroczystość, szefowa MDK **Barbara Zielińska**, J. Michalski „z miłością i pasją realizował swoje powołanie wychowawcy, nauczyciela, przewodnika i społecznika, a jego poczynaniom towarzyszyło zawsze poczucie odpowiedzialności za każdego młodego człowieka”. Tak wiele ciepłych słów może oneśmielać, dlatego wywołany „do tablicy” J. Michalski zapewnił, że jest wzruszony, ale i nieco przestraszony, więc nie będzie mówił dużo. I choć proponowano mu, by w zamian... zaśpiewał, on wołał posłuchać występu zespołu „Takt” z MDK-u, któremu podczas ubiegłorocznego Konkursu Piosenki Turystycznej przyznał I miejsce, a który wykonał jego ulubioną turystyczną piosenkę.

Gratuluje wszystkim wyróżnionym, życzymy im, by zostali wierni maksymie, którą przyświecała spotkaniu – „Uczenie jest dziełem serca”. (S)

Inauguracja nowego roku akademickiego ma zawsze uroczystą oprawę.

Moment ślubowania studentów ZSW w Rybniku.

Zdjęcia: s.

Prof. Michał Seweryński w wykładzie inauguracyjnym mówił o prawie pracy.

Na językach...

Dlaczego warto uczyć się języków? Na to pytanie próbowano znaleźć odpowiedź w trakcie imprezy. Uczniowie przedstawili krótkie scenki w języku francuskim i angielskim, w których nie brakowało argumentów zachęcających do nauki. Przekonywali też goście, przedstawiciele szkół językowych: „Albion”, „Egida”, „Ant” i Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych: — *Dziś już nie wystarcza jedynie znajomość angielskiego, proponuję zatem, by uczyć się również języka francuskiego. — Organizujemy zagraniczne wyjazdy językowe, które wzbogacają nie tylko język, ale również pozwalają z bliska poznać dany kraj* — mówili przedstawiciele szkół językowych z naszego regionu. — *Jeżeli chcielibyście uczyć się języka arabskiego, nie ma problemu. Możemy dla was takie zajęcia zorganizować* — przekonywał **Marcin Madzia** z „Albionu”, w którym, jak mówił, uczestnicy kursów językowych stanowią zgrany zespół. — *Naszym wspólnym hobby są języki*. Nick Cox, który był jednym z trzech „native speakerów” zaproszonych

Anglik Nick Cox w Polsce mieszka od 6 lat i uczy angielskiego. Podobnie jak David Lisicki ze Stanów Zjednoczonych, który w naszym kraju znalazł lepszych uczniów niż w Ameryce. Dla Mion Hsiao-Jing z Tajwanu język polski nie jest już barierą nie do pokonania. O swoich doświadczeniach opowiadali podczas Europejskiego Dnia Języków, który już po raz piąty odbył się w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Niedobczycach.

do udziału w imprezie, uważa, że warto uczyć się wielu języków, jednak angielski jest najbardziej praktyczny i stwarza szansę na powszechną komunikację. Polsko brzmiące nazwisko Davida Lisickiego to nie

przypadek – jego dziadkowie pochodzą z naszego kraju. W Polsce przebywa od 6 miesięcy i mówi, że podoba mu się... wszystko. Lubi „Brathanki”, chwali polskich studentów i zachęca do nauki, bo jak twierdzi „...angielski po prostu się przydaje”. Mion Hsiao-Jing, którą wszyscy nazywają Judy, gdyż tak jest prościej, pochodzi z Tajwanu, a do Polski przyjechała 13 lat temu, dlatego nie ma kłopotów ze zrozumieniem naszego języka. Judy szczególnie polubiła śląską kuchnię – rolady i kluski, a także... bigos; nie przepada jednak za ziemniakami. Z zaproszonymi gośćmi po angielsku rozmawiała **Katarzyna Kmiecik-Seixas**, której mąż – Portugalczyk Pedro, był gościem ubiegłorocznego Europejskiego Dnia Języków. A w czasie

piątej już szkolnej imprezy rozstrzygnięto konkurs na plakat promujący naukę języków obcych, w którym zwyciężyły dziewczęta z klasy I „lc”, które w nagrodę odebrały dyplom i książki. Uczniowie zwiedzili też stoiska szkół językowych goszczących na imprezie, by po raz kolejny przekonać się, dlaczego warto uczyć się języków obcych.

Tekst i zdj.: (S)

Dzień języków – dzień nietypowych gości...

Przedstawiciele szkół językowych z regionu zachęcali uczniów ZSP nr 2 do nauki języków obcych. Pierwszy z lewej Nick Cox, z przodu stoją Mion Hsiao-Jing i David Lisicki.

„Staśkowe” imieniny

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3 z dzielnicy Paruszowiec-Piaski świętowali imieniny swojego patrona św. Stanisława Kostki na „Festynie Staśkowym”.

Dobrej zabawy nie popsuła nawet deszczowa aura – w szkole odbyło się wiele gier i zabaw, zorganizowano loterię fantową, rozgrywki sportowe, a na wszystkich czekały przepyszne ciasta, pachnąca grochówka, bigos i kielbaski z grilla. Festyn uświetniły popisy uczniów – były skecze, tańce, „mini playback show” i pokazy mody XXV wieku, a imprezę zakończył występ wychowanków szkoły muzycznej „Yamaha”.

Świętowanie rozpoczęło się od mszy św. w kościele św. Jana Sarkandra. Zabawę zorganizowała dyrekcja SP nr 3, przy nieocenionej pomocy rodziców i nauczycieli. Jak mówi **Katarzyna Chodara** na „Festynie Staśkowym” słońce jednak zaświeciło... na twarzach uśmiechniętych uczniów. Za rok na pewno znów będzie słonecznie – św. Stanisław się o to postara!

„Festyn Staśkowy” tym razem nie odbył się pod gołym niebem, ale nie popsuło to dobrej zabawy.
Zdj.: arch.org.

Przez dwa miesiące 700 młodych ludzi uczestniczyło w projekcie NBP pod hasłem „Mały czy duży ekonomia mu służy”, który ma na celu upowszechnienie w środowisku młodzieży wiedzy na temat roli, zadań oraz działalności NBP, banków i instytucji finansowych. Dlatego uczniowie rybnickich gimnazjów i szkół średnich wzięli udział w prelekcjach na temat podstawowych funkcji i zasad działania banków, poznali historię instytucji finansowych w Rybniku, dowiedzieli się jak wykorzystywać środki oferowane przez instytucje europejskie, a ponadto uczestniczyli w zabawach symulacyjnych w czytelnicy PiMBP, zajęciach edukacyjnych w Rudach i zwiedzili Muzeum w Rybniku. Nie zapomniano również o konkursach. **Andrzej Iwan** był autorem najlepszego projektu polskiej waluty w UE, a zaproponował wykorzystanie na monetach wizerunku znanych Polaków. Kolejny konkurs zdominowały dziewczęta – najlepszą prezentację komputerową na temat „Narodowego Banku Polskiego – roli i zadań” przygotowała **Agnieszka Barszcz**, której praca zwyciężyła w gronie 12 nadesłanych. Największą trudność sprawił uczestnikom i jurorom, konkurs „Złoty biznes”, który polegał na opracowaniu biznes-planu i ustaleniu założeń dla wymyślonej przez

Ekonomia im służy...

Gdzie najłatwiej przyswajać wiedzę, nawet tak złożoną jak ekonomia? Oczywiście w bibliotece. Nie dziwi zatem fakt, że Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Rybniku przystąpiła do IV edycji konkursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski „Z ekonomią na ty”.

siebie działalności gospodarczej. Spośród 8 projektów najwyższą ocenę otrzymał projekt **Piotra Wojaczka** pt. „Mała szkoła pod żaglami”, a jurorzy apelowali, by młodzież zwróciła większą uwagę na projektowanie budżetów potencjalnej firmy. Wśród nagrodzonych znalazł się też **Aleksander Iliński**, doceniony za udział w warsztatach „Wycieczka za własne pieniądze”, który podobnie jak inni uczestnicy odebrał nagrodę podczas spotkania podsumowującego cały projekt. Wzięły w nim udział kierujące PiMBP **Halina Opoka**, **Kornelia Delowicz** i nadzorujące projekt z ramienia tej placówki **Małgorzata Wojacek** i **Stanisław Adamek** oraz reprezentujący prezydenta miasta **Grzegorz Wolnik**. Tego dnia 3 szkoły – V LO, Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych z Rybnika oraz Zespół Szkół z Czerwionki-Leszczyna otrzymały certyfikaty za udział w projekcie, a uczniowie wyszli z biblioteki z atrakcyjnymi nagrodami, ufundowanymi przez Narodowy Bank Polski. Były wśród nich odtwarzacze MP3, pamięć Flash, klasery, lupy i in. W realizację projektu zaangażowane były m.in. miejscowe banki, UM Rybnika, Starostwo Powiatowe, Muzeum i PUP. Projekt realizowany był w sierpniu i wrześniu, a więc młodzi ludzie pracowali również w czasie wakacji, jednak trudno się dziwić, przecież „mały czy duży, ekonomia mu służy”.

(S)

Czy tak mogłoby wyglądać polskie euro? W projekcie Andrzeja Iwana tak.

Zdjęcia: s.

Konkurs na prezentację komputerową na temat NBP zdominowały dziewczyny... Zdobywczynie pierwszego miejsca odbiera nagrodę z rąk H. Opoki i G. Wolnika.

„Cała Polska czyta dzieciom”

U misia na urodzinach...

...są dzieci i jest rodzina – Kłapouchy, Maleństwo, Tygrysek i in. Są również dorośli. Bez nich, IV Ogólnopolskie Urodziny Kubusia Puchatka w Szkole Podstawowej nr 18, w ramach kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”, nie byłyby udane.

Bo to dorośli wznosili pluszowego „Puchatka” do góry, podczas odśpiewania urodzinowych „Stu lat”, a przede wszystkim czytali, czytali, czytali... — *Wyobraźcie sobie, że siedzimy przy kominku, a ja jestem waszym dziadkiem, który już za chwilę przeczyta wam ulubioną bajkę* — mówił zasłuchanym maluchom dyrektor SP nr 18 **Roman Pinoczek**. Wspólnie z nim o perypetiach ukochanego przez wszystkich misia czytali boguszowickim przedszkolakom i uczniom najmłodszych klas SP nr 18 – dyrektor DK Boguszowice **Cezary Kaczmarczyk**,

dyrektor P nr 15 **Renata Jurczyk** i z aktorskim zacięciem, przedstawicielka rodziców **Izabela Karwot**. To nie przypadek, że SP nr 18 włączyło się do akcji: — *Już od dwóch lat w klasach od 1 do 3, codziennie przez 10 minut nauczycielka czyta dzieciom wybraną przez nich bajkę* — mówi R. Pinoczek. — *Myslimy też o bardziej kameralnych spotkaniach z książką. Chcemy, by naszym milusińskim bajki czytały babcie, bo przecież one robią to najlepiej...* „Cała Polska czyta dzieciom” to hasło kampanii społecznej, która ma kształtować

c.d. na stronie 17

„Cała Polska czyta dzieciom”, czytają i Boguszowice – o przygodach Kubusia opowiadał dyrektor SP nr 18 Roman Pinoczek.

Dzieci z SP nr 18 zwiedziły Kubusiową wystawę...

W kilkunastowiekowej tradycji miejscowej edukacji, dzieci z Rybnickiej Kuźni uczęszczały kolejno do szkół w Golejowie, Wielopolu i Orzepowicach. Po włączeniu tych miejscowości do Rybnika w 1973 roku, orzepowicka szkoła otrzymała nr 15. Kiedy jednak wokół elektrowni „Rybnik” zaczęło wyrastać duże osiedle mieszkaniowe, dyrektor „15” w Orzepowicach **Stanisław Misterkiewicz** podjął pertraktacje z dyrekcją elektrowni o włączeniu się tego zakładu w budowę nowej szkoły w Rybnickiej Kuźni.

Piętnastka, piętnastka...

...śpiewali z werwą refren swego hymnu uczniowie Szkoły Podstawowej nr 15 w Rybnickiej Kuźni w czasie obchodów jubileuszu 25 – lecia tej placówki. Bo to właśnie numer szkoły jest jednym z nośników ciągłości jej trwania. Z siedzibą bywało różnie...

Gratulacje od prezydenta Rybnika odebrała dyrektor Alicja Bartkowiak.

Ostatecznie, umiejscowiona pomiędzy stawami a zabudowaniami starej kuźnicy, nowa „15” otwarła podwoje w 1980 roku. W 1999 roku, w związku z reformą szkolnictwa, w budynku tym utworzono Gimnazjum nr 4. Maluchy trafiły do katechetycznych salek, a klasy od IV do VI do budynku po byłym przedszkolu i szkole zawodowej. Niż demograficzny sprawił, że rok szkolny 2002/2003 wszystkie dzieci rozpoczęły już w jednym budynku przy ul. Św. Maksymiliana. I, póki co, to koniec przeprowadzek, a „kotwica” dla placówki jest zapewne nowoczesna sala gimnastyczna, którą otwarto

w jesienią 2000 r. Aktualnie „15” prowadzi 13 klas, do których uczęszcza ponad 270 uczniów. Grono pedagogiczne stanowi 25 nauczycieli pod kierownictwem dyrektora **Alicji Bartkowiak**. Spośród innych placówek w mieście, szkołę w Rybnickiej Kuźni wyróżnia szczególnie pielęgnacja regionalnych tradycji i historii Małej Ojczyzny. To tu od kilku lat obchodzone są Dni Edukacji Regionalnej i Biesiady Śląskie, organizowane wspólnie ze Stowarzyszeniem Promocji Regionalnej „Rybnicka Kuźnia”, to w „15” pracownia historyczna jest jednocześnie małym regionalnym muzeum.

Szkoła jest placówką usportowioną, ale można w niej rozwijać również wiele innych uzdolnień. Ekspozycje świadczące o osiągnięciach szkoły i dokumentujące jej historię, można było obejrzeć w klasach i na korytarzu.

Teraz dzieci i grono pedagogiczne czekają na oficjalne nadanie szkole imienia. A patronem będzie wybrany w szkolnym referendum pochodzący z Rybnickiej Kuźni wybitny śląski kapłan, więzień obozu w Dachau, ks. prałat **Konrad Szweda**.

Jubileusz rozpoczęto od mszy św. w kościele pod wezw. WNMP, w czasie której homilię wygłosił proboszcz i katecheta jednocześnie ks. **Eugeniusz Fajkis**. W akademii wzięli udział prezydent Miasta **Michał Śmigielski**, przewodniczący Rady **Adam Fudali**, przewodniczący Rady Miasta **Michał Śmigielski**, dopiero co wybrany poseł na Sejm RP **Grzegorz Janik**, a także reprezentująca Kuratorium Oświaty wizytator **Zofia Golińska**. Składając gratulacje i kwiaty na ręce dyr. A. Bartkowiak, goście życzyli gronu

„15”, „15” to nasza szkoła kochana, tętniąca życiem od rana.

pedagogicznemu satysfakcji z pracy, a dzieciom – by jako absolwenci szkoły, chcieli do niej wracać, choćby we wspomnieniach. Życzyli też, by szkoła była miejscem dociekliwych pytań i wyczerpujących odpowiedzi.

Uczniowie zaprezentowali bardzo bogaty, różnorodny program, który dowiódł, że placówka jest nie tylko „kuźnią wiedzy i talentów”, jak dowcipnie ktoś się wyraził, ale jest też szkołą przyjazną, lubianą i wesołą. Pani dyrektor zapewniła, że w pracy nauczyciele będą się kierować słowami Jana Pawła II, które wybrano na motto uroczystości: „...W wychowaniu chodzi o to, żeby człowiek stał się coraz bardziej człowiekiem.”

(r)

Pierwszy dyrektor szkoły (w środku) **Stanisław Misterkiewicz** pogrążył się we wspomnieniach.

Zdjęcia: r

Targi zorganizowano już po raz szósty, ale w tym roku były one adresowane do wszystkich bezrobotnych i poszukujących pracy: — *To pierwsze targi, które są skierowane nie tylko do absolwentów szkół i ludzi młodych, ale również do osób starszych, z doświadczeniem* — mówi T. Bierza. To efekt m.in. budowy kanalizacji w mieście, do której potrzebni są niewykwalifikowani pracownicy, ale nie tylko. Ponad 40 firm z całego regionu, urzędy pracy, biura i agencje pracy przedstawiły na targach 500 ofert – od operatora koparki, brukarza i brygadzysty, przez księgowę, kadrowe i szwaczki po kelnera, kucharza, sprzedawcę, a na automatyku–programiście skończywszy. Prezentowały się również instytucje szkoleniowe i oświatowe, a wśród ofert nie brakowało propozycji, umożliwiających podjęcie pracy w krajach UE. — *Jestem pewna, że część osób znajdzie coś dla siebie* — mówiła T. Bierza. Z dużych firm, o których ostatnio głośno w naszym mieście, a które jeszcze w tym roku ukończą swoje inwestycje, na targach gościło „Tesco”. Nie było natomiast przedstawicieli salonu meblowego „Agata”, ale tylko dlatego, że dzięki współpracy z PUP w Rybniku, znalazło tam zatrudnienie już 40 osób i obecnie uczestniczy w specjalistycznych

— *Baliśmy się, że na targach pojawią się jedynie pracodawcy, a zabraknie osób szukających pracy* — mówiła dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy Teresa Bierza. Te obawy okazały się nieuzasadnione – tłum przed siedzibą Cechu Rzemiosł, gdzie odbywały się targi, gęstniał na długo przed ich rozpoczęciem.

Tłumy po pracę!

szkoleniach. — *Przyszły rok będzie jeszcze bardziej korzystny dla poszukujących pracy, bo ofert będzie znacznie więcej z uwagi na zakończenie kolejnych inwestycji. Już teraz urząd organizuje kursy pod kątem ofert pracy jakie zaproponują „Plaza” czy „Focus”* — mówi dyr. PUP.

Na terenie Rybnika i całego powiatu jest 11 tys. bezrobotnych. Organizację targów podjęto z przekonaniem, że pomogą one osobom poszukującym zatrudnienia

w starcie, bądź powrocie na rynek pracy, a pracodawcom w doborze odpowiedniego personelu. Z pewnością zapoczentuje kontakt z pracodawcami, a poza tym, jak zapewnia T. Bierza, to szansa na rozeznanie, jakie zawody są obecnie poszukiwane, co z kolei może zmobilizować do doksztalcania się i szkolenia właśnie w tych kierunkach. Targi trwały od godz. 10.00 do 13.00, jednak zdaniem jednej z czytelniczek, która zadzwoniła do naszej redakcji, były one stanowczo zbyt krótkie. Jeszcze w trakcie trwania imprezy dyrektor PUP zapewniła, że jeżeli zajdzie taka potrzeba, targi będą trwały dłużej, nawet kiedy upłyną godziny ich otwarcia...

VI targi pracy zorganizowały wspólnie PUP w Rybniku i **Cech Rzemiosł oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości**, a patronowali im prezydent miasta **Adam Fudali** i przewodniczący RM **Michał Śmigieński**.

(S)

Tłumy osób wzięły udział w VI już targach pracy.

Oprócz przedsiębiorstw na targach wystawiały się również urzędy pracy, biura i agencje pracy oraz instytucje szkoleniowe i oświatowe, a chętnych do skorzystania z ich porad nie brakowało...

Zdjęcia: s.

U misia na urodzinach...

c.d. ze strony 15

pozytywne wzorce spędzania wolnego czasu, w tym nawyku czytania. Ma również zachęcać dorosłych do systematycznego czytania swoim dzieciom. Pomysł spodobał się w Boguszowicach, a do ogólnopolskich urodzin Puchatka, zorganizowanych w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom” SP nr 18 przygotowywała się już od jakiegoś czasu – zorganizowano konkursy na najpiękniejszą laurkę i prezent dla misia, nagrywano Kubusiowie piosenki, przygotowywano dekorację i czytano książki A.A. Milne w ramach programu „Czytające szkoły”. W szkole powstała też galeria portretów i wystawa pamiątek związanych z Puchatkiem. Jedno jest pewne – tyłu misiów w jednym miejscu nie spotyka się często... W czasie akcji dzieci wysłuchały historii o Kubusiu Puchatku opowiedzianej przez nauczycielkę **Annę Rycombel**, jedną z liderów akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, śpiewały „mruczanki”, uczestniczyły również w kilku konkursach, ale przede wszystkim brały przykład z misia, bo przecież „*Czy przy środzie, czy przy wtorku, on w miodowym jest humorku...*”. Czego życzymy nie tylko dzieciom...

(S)

... i obejrzały Kubusiowie laurki.

Zdjęcia: s

Ważne, że potrafimy żyć tu razem...

... Słowa z hip-hopowej piosenki Mezo, wybrane przez organizatorów Festynu Integracyjnego w Niedobczycach na motto tej imprezy, trafnie oddają również ideę innego jeszcze plenerowego spotkania o tej samej nazwie, a odbywającego się w tym samym czasie na terenie Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych.

Do niedobczyckiego parku na festyn pod patronatem Rady Dzielnicy zaprosili mieszkańców **Zespół Ognisk Wychowawczych, Warsztaty Terapii Zajęciowej** oraz **Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób Chorych Psychiczenie** i działające tu Stowarzyszenie na Rzecz Psychoprofilaktyki i Promocji Zdrowia Psychicznego „Validus”, a więc placówki, dla których akceptacja przez lokalne środowisko i integracja z nim, ma znaczenie szczególne. Festyn dał dzielnicowej społeczności możliwość lepszego ich poznania: kierujący placówkami opowiedzieli o funkcjonowaniu każdej z nich, zaś uczestnicy zajęć WTZ 2 oraz wychowankowie ZOW przedstawili swój artystyczny dorobek. Do wspólnej zabawy dołączyły **szkoły podstawowe nr 21, 22, Gimnazjum nr 11** oraz **Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 2**, których uczniowie zaprezentowali swoje wokalne – taneczno – recytatorskie talenty, a dyrektorzy z dumą promowali swoje placówki. Wystąpiła też czeska **Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Ostrawy-Hrabuwiki**, laureatka „Złotej Liry” z 1997 roku oraz zespół „Presto”. Festyn zakończył biesiadny program „U Jędrusia”.

Na festynie zaprezentowały się niedobczyckie szkoły.

Dużym powodzeniem cieszył się chleb ze smalcem.

Popis taneczny w wykonaniu uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej Nr 2.

Przed południem miały miejsce szkolne rozgrywki sportowe w koszykówce, siatkówce i tenisie stołowym, a na miano najbardziej usportowionej szkoły w Niedobczycach zasłużyła **SP 22**, gdyż to jej uczniowie „zgarnęli” większość pucharów, wręczonych później przez przedstawicieli władz miasta. Festynowi towarzyszyła loteria fantowa, a o atrakcyjności nagród świadczył fakt, że wszystkie losy zostały sprzedane. I trudno się dziwić! Najwięksi „farciarze” wywieźli z festynu skuter i pięć górskich rowerów, a do wygrania było wiele innych nagród pozyskanych od sponsorów. Nie brakowało festynowych smakołyków, zaś największym powodzeniem cieszył się chleb ze smalcem, którym częstowały członkinie „Majoretek”.

Podobnie integracyjny charakter miał festyn na terenie Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych. Okazją do jego organizacji przez dyrekcję placówki i jej Dział Terapii Zajęciowej oraz Stowarzyszenie Homo-Homini, był **Światowy Dzień Solidarności z Osobami Chorymi na Schizofrenię**. Działania na rzecz przeciwwstawienia się izolacji chorych, ich dyskryminacji i odrzuceniu zapoczątkował kilka lat temu program „Schizofrenia – otwórzcie drzwi”, a integracyjne, wrześniowe festyny są jego elementem. Chodzi o to, by uświadomić społeczeństwu, że choroby psychiczne to schorzenia jak każde inne, a przy okazji udowodnić, że mury okalające szpital nie muszą być symbolem podziału na tych co w środku i tych, co na zewnątrz. Mimo wyjątkowego chłodu, w szpitalnym parku „Pod Wieżą” pojawiło się sporo mieszkańców Rybnika, dawni i obecni pacjenci oraz personel szpitala wraz z rodzinami, a także sponsorzy i darczyńcy, bez których impreza nie byłaby możliwa. Przygotowano atrakcyjny program artystyczny: wystąpił zespół „Presto”, **Mały Teatr Tańca** z Rybnickiego Centrum Kultury, szpitalny zespół „**Grupa Interwencyjna**”, a także

c.d. na stronie 43

Formacja Black Waters.

Pokaz walk rycerskich.

Kiermasz prac pacjentów szpitala.

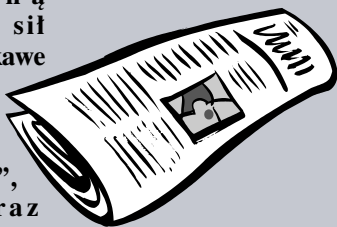

IV „Małe próby dziennikarskie”

Dziennikarze do piór!

Wydajecie szkolną gazetkę? Próbujecie swych sił w dziennikarstwie? Macie ciekawe informacje do przekazania? Może więc weźmiecie udział w konkursie na gazetkę szkolną „Małe próby dziennikarskie”, organizowanym już po raz czwarty przez Dom Kultury w Niewiadomiu?

Na konkurs należy przesłać maksymalnie dwa tegoroczne egzemplarze gazetki, która opowiada o życiu szkoły – powinna nawiązywać do działalności szkoły lub klasy i może zawierać anegdotki szkolne, recenzje, komentarze, wywiady, informacje o wydarzeniach i problemy nurtujące uczniów, a także rysunki czy fotografie, czyli... wzorować się na typowych czasopismach. Mogą być kolorowe lub czarno-białe, pisane ręcznie, maszynowo i komputerowo, wykonane indywidualnie, bądź w grupie. W konkursowe szranki mogą stanąć uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych, a każda praca musi zawierać nazwiska wykonawców, nazwę i adres szkoły, numer telefonu kontaktowego oraz wiek lub klasę autorów.

Termin składania prac mija **28 października**, a wyniki zostaną ogłoszone **4 listopada, o godz. 15.00**. Prace należy nadsyłać na adres **Dom Kultury Niewiadom, ul. Mościckiego 15, 44-273 Rybnik**. (tel. 42 13 755, 43 31 365). (S)

Drzewka nauki

Po raz pierwszy w Szkole Podstawowej nr 28 odbyła się akcja „Posadź swoje drzewko” zorganizowana przez fundację ekologiczną „Silesia”, której celem było zagospodarowanie terenu wokół szkoły zielenią.

Kontakt z fundacją nawiązała dyrektor placówki **Joanna Porszke**, a za sumę 1500 zł, pochodzącą ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zakupiono kilkadziesiąt sadzonek, głównie drzew i krzewów ozdobnych. Posadzono je od frontowej strony szkoły i z tyłu budynku, gdzie dzieci spędzają przerwy.

W akcji wzięli udział uczniowie klas V i VI wraz z nauczycielką przyrody **Ewą Piech** i szkolnym konserwatorem. Podczas nasadzeń korzystano z fachowych porad właściciela gospodarstwa ogrodniczego **Piotra Owczorza**, od którego zakupiono sadzonki. Aby zapewnić prawidłowy wzrost roślin, dyrektor SP nr 28 zakupiła też odpowiednią ziemię i torf, a uczniowie zapowiedzieli, że będą dbać o rośliny. — *Podczas prac w ogrodzie uczniowie rozwijają poczucie estetyki, uczą się pracy w grupie i pokonywania trudności oraz dbałości i odpowiedzialności za otoczenie, co owocuje poczuciem więzi ze szkołą* — podkreśla E. Piech.

W akcji „Posadź swoje drzewko” wzięli udział uczniowie klas V i VI. Zdj.: arch. szkoły

W nowej sali teatralnej Klubu Energetyka zainaugurowana została kolejna edycja turnieju artystyczno – edukacyjnego „Pojedynek na słowa”, imprezy mającej na celu popularyzację wśród młodzieży słowa poetyckiego, organizowanej przez Fundację Elektrowni Rybnik.

Pojedynek na słowa

W tym roku do konkursu zgłosiło się 9 szkół ponadgimnazjalnych z Rybnika oraz pobliskich Rydułtów. W pierwszym pojedynku zmierzyły się VII LO z Niedobczyc i rybnicki Zespół Szkół Budowlanych.

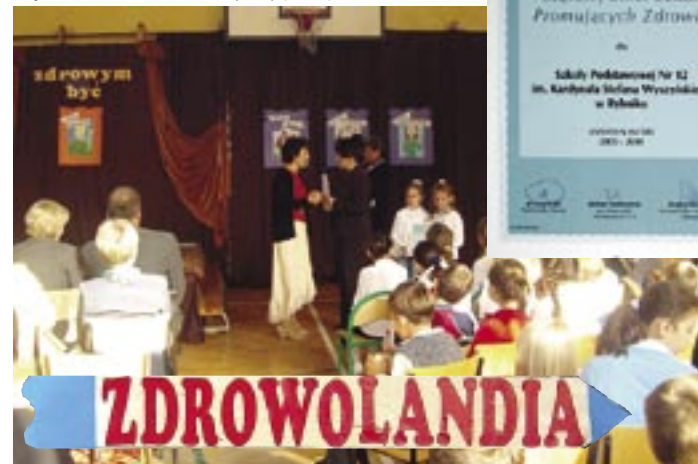
Tradycyjnie już każdy pojedynek okrasza gwiazda, która zasiadzie również w jury. W tym roku zaproszono m.in. **Annę Chodakowską, Emilianą Kamińskiego, Annę Dymną, Edwarda Żentarę, Artura Barcisia, Jacka Wójcickiego** i zespół „Tulipan” ze **Stefanem Brzozowskim**. Trzon grona jurorów stanowią tradycyjnie animatorzy kultury i twórcy z naszego miasta jak **Jacek Glenc, Czesław Gawlik, Kazimierz Niedziela** czy **Jadwiga Demczuk-Bronowska**, a także **Jan Poprawa** z TV Kraków, poeta **Tadeusz Kijonka** czy poeta i redaktor PR Katowice **Maciej Szczawiński**.

Najbliższy pojedynek między drużyną Zespołu Szkół Ekonomiczno-Usługowych i I LO będzie miał miejsce 4 listopada, a kolejne – 8 listopada i 9 grudnia. Półfinały odbędą się 12 i 13 stycznia 2006 r., zaś finał 27 stycznia. Wszystkie pojedynki prowadzi pomysłodawca imprezy **Wojciech Bronowski**.

Zdrowa szkoła

Podstawówka z Zebrzydowic otrzymała certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie. Wydarzenie to uświetniły występy uczniów.

Uroczystość nadania certyfikatu Szkole Podstawowej nr 12 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego odbyła się 7 października. Jednak do programu placówka przystąpiła już trzy lata temu. — *Decydując się na ten krok*

W SP nr 12 czyli w ... zdrowolandii!

chcieliśmy, by miejsce, jakim jest szkoła, w którym pracuje i uczy się wielu ludzi, gdzie obowiązują specyficzne normy i obowiązki, stwarzało wszystkim warunki optymalnego rozwoju — podsumowuje dyrektor SP nr 12 **Irena Serwotka**. W tym celu społeczność szkolna – pracownicy i uczniowie uczyli się jak zdrowiej i lepiej żyć i zachęcali innych do podobnych działań. Dla nich otrzymanie certyfikatu oznacza większą mobilizację do aktywności na rzecz umacniania i poprawy swojego zdrowia. — *Chcemy przygotowywać uczniów nie tylko do następnego etapu edukacji, ale również do życia, w tym do dokonywania „zdrowych” wyborów* — zapewnia I. Serwotka.

Zdobywca rekordowej ilości Koryt, kabaret „Dno” jak zwykle zachwycił swoimi rekwizytami.

Laureat Złotego Koryta Grzegorz Halama, czyli świnka z „Bajki o śwince”, woli swoją książkę od „realu” w „Realu”...

Nie byłoby „Ryjka” bez Aleksandra Chwastka...

X „Niejubileuszowy” „Ryjek”

Licencja na rozśmieszanie

„Zabawa z Ryjkiem” – tak brzmiał tytuł pierwszego artykułu, który ukazał się w „GR” na temat Rybnickiej Jesieni Kabaretowej. Po nim były kolejne, ale nie mogło być inaczej – obok Ryjka nie sposób przejść obojętnie. I tak już od dziesięciu lat...

W ciągu poprzednich edycji „Ryjka” w **Klubie Energetyka** publiczność obejrzała 596 premierowych skeczów. O najwyższe laury ubiegało się 35 kabaretów z całego kraju, co roku rywalizując w zabawnych kategoriach – „Którędy na Giewont?”, „Dlaczego pan ma zamknięty parasol?”, „Panie doktorze, kawa”, „Nie mam, ale będę miał”, „Tera jem”, „Na krawędzi”... Pierwszym laureatem „Ryjka” został kabaret „Ciach” z Zielonej Góry, po nim były kolejne, ale z kabaretowej rywalizacji obronną ręką wychodzi „Dno” z Dąbrowy Górniczej, które nie ma sobie równych w liczbie zdobytych „Koryt”, czyli nagród „Ryjka”. Ma ich na swoim koncie osiem, a sukces przyniosły im nietypowe rekwizyty, bez których już nikt nie wyobraża sobie występów kabaretu „Dno”. Co roku „Ryjek” przyciąga tłumy miłośników dobrego humoru, którzy do dziś wspominają prezentowane tutaj żarty. Jednak w pamięć zapadły nie tylko skecze, ale i występy znakomitych gości, którzy pojawiali się w Rybniku – „Mumio” i grupa „MoCarta”, Ireneusz Krosny, Krzysztof Daukszewicz, Alosza Awdiejew, Stefen Möller, Maciej Zembaty czy Cezary Pazura i in. „Ryjek” stał się nawet tematem pracy magisterskiej, ale trudno się dziwić – Rybnicka Jesień Kabaretowa to kopalnia tematów i ciekawostek – „tajny juror”, konkurs o Melodyjną Nagrodę im. Artura, szereg imprez towarzyszących, jak choćby „świńska wystawa” czy wernisaże Andrzeja Mleczki i Henryka Sawki. I pamiętne wydarzenia – VIII „Ryjek” był ostatnim, który poprowadził „ojciec i matka” Rybnickiej Jesieni Kabaretowej **Aleksander Chwastek**... Tyle historii, do której przeszła również tegoroczna X edycja... Pojedynek kabaretowy składał się z sześciu, jak zwykle oryginalnych

konkurencji – „Nie ma jak u mamy”, „Skecz z wypasionym rekwizytem”, „Zabawa cudzym kosztem” i in. Maraton na gesty i słowa, wzbogaciły występy pozakonkursowe z udziałem Kabaretu „Ciach” oraz Grzegorza Halamy, ale również „niejubileuszowa” wystawa, na której znalazły się nie-

zapomniane zdjęcia z „Ryjka”, kabaretowe statystyki, nie zawsze bezbłędne artykuły prasowe, fotografie osób związanych z imprezą oraz ankieta z pytaniem: kogo zaprosiliby na „Ryjka”? Odpowiedzi były różne, a dotyczyły postaci nie tylko z kabaretowego światka... Zanim inni pojawiają się na „Ryjkę” widzom musieli wystarczyć uczestnicy tej edycji... i wystarczyli... – świnka, której nie spodobało się życie w „realu”, Wiedźmin – pogromca Shreka, rezerwista w towarzystwie znanego generała, miłośniczka pewnej stacji radiowej, pewnego ojca – rozbawili do łez... Oj, jest co wspominać! Jak zwykle finał imprezy odbył się w **Teatrze Ziemi Rybnickiej**, gdzie wystąpili laureaci tegorocznej Rybnickiej Jesieni Kabaretowej. Głosami kabaretów Złote Koryto X „Ryjka” zdobył **Grzegorz Halama Oklaski** z Zielonej Góry, a publiczność nagrodziła kabaret „**Neo-Nówka**” z Wrocławia. Konkurs o Melodyjną Nagrodę im. Artura wygrał debiutant na Ryjku – „**Kabaret Skeczów Męczących**” z Kielc, który zwycięstwo zapewnił sobie piosenką o skutkach pewnej przypadłości... — *Melduję, że ostatnie dwa dni spędziłem jako ten utajniony* — ujawnił swoją nową rolę prezes elektrowni „Rybnik” **Jerzy Chachula**, czyli tajny juror tegorocznej „Ryjka”, który postanowił nagrodzić kabaret „Neo-Nówka” „za ciepłą ironię, świetny kontakt z widownią, dobry debiut i ciąg do koryta...”, a za „najrowniejszy i wysoki poziom wszystkich skeczów, aktorstwo i szacunek dla widza” wręczył Koryto również kabaretowi „**Jurki**” z Zielonej Góry. Po występie laureatów, na scenie pojawili się najlepsi z najlepszych, czyli „Złota Dziesiątka Ryjka”. Występy zdobywców Koryt na przestrzeni 9 lat słowem wzbogacił, z tylko sobie znanym urokiem i poetyckim zacięciem, **Artur Andrus**, a publiczność, która szczelnie wypełniła salę TZR oklaskiwała niezapomniane popisy kabaretów Dno, Łowcy, B, Niemy, Ciach, Grzegorz Halama Oklaski, Projekt H, Napad, Znany Wojtek Kamiński, No! Nejmi i Kaczka Pchnięta Nożem. A jako, że był to wieczór wyborczy (finał Ryjka odbył się 9 października), jednomyślnie ustalono, że szefem kolejnego festiwalu będzie ponownie szef Fundacji Elektrowni Rybnik **Stanisław Wójtowicz**, bo jak przekonywał J. Chachula „(...) brat bliźniak mu w tym nie przeszkodzi”. Z pewnością! Organizatorzy mają przecież licencję na... rozśmieszanie.

(S)

Laureaci tegorocznej edycji – „Neo-nówka” i „Jurki” oraz oklaskiwany Grzegorz Halama na scenie TZR z „tajnym jurorem” J. Chachulą... Zdjęcia: S

Klub Filmu Niezależnego

IV Rybnickie Prezentacje Filmu Niezależnego

„Msza” niezależna...

Przed kinowym ekranem spędzili trzy dni. A było co oglądać – 30 filmów z całego kraju, a nawet z Nowego Jorku i Londynu. Do tego tłumy widzów, pokaz premierowy, filmowe nagrody i oczywiście gwiazdy... zabrakło tylko czerwonego dywanu. Ale wszystko przed organizatorami, już za rok jubileuszowe V Rybnickie Prezentacje Filmu Niezależnego.

Maciej Szczawiński, juror: — *To impreza ważna nie tylko na Śląsku, ale i w Polsce. To, co od czterech lat ma miejsce w Domu Kultury w Chwałowicach zostało zauważone przez wybitnych reżyserów takich jak, Kazimierz Kutz, i stacje telewizyjne, jak „Kino Polska”. To impreza, która na trwale wpisała się w mapę polskiego kina niezależnego.*

Jan Franciszek Lewandowski, juror: — *Takich festiwalu jest w Polsce bardzo dużo. Tworzy się nowa jakość i nowe kino – nawet na festiwalu w Gdyni obecne jest kino offowe, a to wierzchołek góry lodowej. Tak naprawdę kino niezależne tworzy się w klubach filmowych i na takich festiwalach, gdzie pojawiają się twórcy, którzy kiedyś będą zdobywać nagrody w zawodowym kinie.*

— *W trakcie dwóch festiwalowych dni na sali były prawdziwe tłumy* — mówi pomysłodawca festiwalu, szef Klubu Filmu Niezależnego **Mirosław Ropiak**. Co ich zainteresowało? Przede wszystkim premiera „Mszy” **Eugeniusza Klucznika**, który rok wcześniej pokazał na festiwalu swój pierwszy film osadzony w realiach Śląska pt. „Jak przed wojną”. Utrzymana w podobnej konwencji „Msza” to historia byłych górników, którzy zamiast na niedzielną mszę idą do... baru, by przy piwie powspominać o „fedrowaniu”. Zdjęcia do „Mszy” kręcone były m.in. na kop. „Chwałowice”, w Warszawie i Czechach, a warto odnotować, że zagrał w niej nasz redakcyjny kolega **Marek Szoltysek**. — *To nostalgiczna ballada. Oba filmy Klucznika korespondują z nastrojami społecznymi, są refleksją o Śląsku i o tym co dzieje się wokół...* — mówi J.F. Lewandowski. Nie było zatem zaskoczenia, gdy po usłyszeniu festiwalowego werdyktu, E. Klucznik pojawił się na scenie, by w gronie innych laureatów, odebrać nagrodę specjalną za znaczące osiągnięcia w filmie niezależnym. Pozostałe laury przypadły **Waldemarowi Grzesikowi** z Torunia, za doskonały film „Brat czeka na końcu drogi”,

Gość specjalny festiwalu Paweł Kukiz mówił nie tylko o polskim kinie, ale i o naszej rzeczywistości...

Publiczność z zaciekawieniem obejrzała nie tylko filmy, ale i obrazy autorstwa Magdaleny Kohut.

Zdjęcia: s.

zrealizowany na podstawie opowiadania Marka Hłaski i nadesłane z Nowego Jorku przez **Voytkę Szczytko** „Ściany są za drzwiami”. — *Pierwszy film to poruszająca opowieść na temat odrzucenia i obcego, któremu świat mówi „nie” (...). Zmusza do odpowiedzi czym jest miłosierdzie, a czym skazanie... Drugi – to błyskotliwa gra konwencją, kino w kinie, taka kompozycja szkatułkowa...* — mówił Szczawiński. „Intelekt Kollapse” Krzysztofa Włodarskiego i Jacka Katarzyńskiego wyróżniono w kategorii eksperyment, a najlepszym filmem dokumentalnym przeglądu został film „Miejsce” Wojciecha Szwieca z Łazisk Górnych. Natomiast festiwalowa publiczność nagrodziła „swój” film, czyli „Żywot człowieka pocziwego” – rybniczana Adama Grzegorzka.

M. Szczawiński: — *Kiedy dominuje łatwizna, należy się cieszyć i nagradzać, tych którzy chcą iść pod prąd...* Tak jak gość specjalny festiwalu muzyk **Paweł Kukiz**, który nieźle radzi sobie jako aktor. Zagrał w filmach „Poniedziałek”, „Wtorek” i kinowym hicie „Girl Guide”, ale podczas spotkania z chwałowicką publicznością o filmie mówił niewiele. — *Trudno jest iść całkowicie pod prąd w społeczeństwie konsumpcyjnym, ale staram się postępować tak, by nie mieć moralnego kaca* — mówił. — *Nie jestem artystą, jestem dokumentalistą – mieszkam na wsi i śpiewam o tym, co widzę, a z czym, coraz trudniej mi się pogodzić – ja mogę sobie kupić Jaguara, a mojego kolegę ze wsi nie stać na paliwo do ciągnika. (...) Mam tego wszystkiego dosyć, tracę wolę walki, widzę sens, ale mam coraz mniej siły...* W rozmowie z M. Szczawińskim Paweł Kukiz mówił też o polityce i wyborach parlamentarnych, swoim stosunku do „Solidarności”, wartościach takich jak Bóg, Honor i Ojczyzna oraz o Śląsku. Publiczność dowiedziała się dlaczego nie został senatorem i nie ogląda telewizji, a nawet wysłuchała wiersza jego autorstwa. Kukiz nie uniknął oczywiście tematyki filmowej: — *Jestem niezależny, bo nie czekam na telefon i propozycje. (...) Niezależność polega na tym, by mieć pieniądze i robić swoje. Należy myśleć o tym, co chce się powiedzieć, a nie – za ile. Jednak to właśnie pieniądze mogą spowodować, że uda wam się zrobić jeszcze lepszy film, film swoich marzeń* — mówił.

Dla miłośników kina przygotowano również pozafilмовą atrakcję. W czasie ostatniego dnia festiwalu uroczystie otwarto wystawę malarstwa **Magdaleny Kohut**, o której, jak zwykle, barwnie mówił artysta plastyk **Marian Rak**. W ten sposób obrazy filmowe ustąpiły miejsca obrazom malarskim... (S)

— *To tutaj pojawiają się twórcy, którzy kiedyś będą zdobywać nagrody w zawodowym kinie* — mówił J. F. Lewandowski. W tle dyrektor DK w Chwałowicach **M. Wojacek** w rozmowie z M. Szczawińskim oraz laureaci festiwalu, od lewej: **W. Szwiec**, **W. Grzesik**, **E. Klucznik** i **A. Grzegorzek**.

Powstanie pierwszych dętych orkiestr i zespołów śpiewaczych łączy się nierozdzielnie z rozwojem przemysłu na przełomie XIX i XX w., kiedy to punktem honoru dla każdej kopalni było posiadanie własnej orkiestry chóru. W czasach zaborów chóry pełniły często rolę kuźni polskości i patriotyzmu, a wiele z nich przetrwało aż do czasów współczesnych. Dzięki swej długowieczności ruch śpiewaczy jest znakomitym nośnikiem tradycji i ma duży udział w budowaniu tożsamości kulturowej kolejnych pokoleń.

Misją organizacji zrzeszającej i jednocześnie nobilitującej najstarsze chóry, jest uświadamianie społeczeństwu tych wartości. Aktualnie do Konfraterni należy ok. 60 chórów i orkiestr istniejących co najmniej 90 lat, w tym **chór im. Mickiewicza** w Niedobczycach, który swoim występem rozpoczął III zlot przedstawicieli Konfraterni Najstarszych Chórów i Orkiestr Woj. Śląskiego. Chór poprowadził **Wacław Mickiewicz**, opatrując każdy utwór ciekawym komentarzem. I tak np. dla kompozytora **Juliusza Łuciaka** inspiracją do stworzenia współczesnej, bardzo emocjonalnie nacechowanej i wzruszającej pieśni, były słowa Jana Pawła II, które brzmią „*O ziemio polska, trudna i doświadczona, bądź pozdrowiona...*” Do wartości, jakie niesie tradycja muzykowania, nawiązał w swoim wystąpieniu prof. **Andrzej Wójcik**, sekretarz zarządu Oddziału Śl. PZChO. Podkreślając kulturotwórczą rolę chórów i orkiestr, mówił też o wyzwaniach, jakie przed nimi stoją

III Zlot Konfraterni

Strażnicy muzycznej tradycji

W 2000 roku, z inicjatywy Śląskiego Oddziału Polskiego Związku Chórów i Orkiestr powołano Konfraternię – organizację najstarszych chórów i orkiestr na Śląsku. Trzy lata później, w Domu Kultury w Niedobczycach zawiano Konfraternię Ogólnopolską. Niedawno, w Międzynarodowym Dniu Muzyki, w niedobczyckim DK miał miejsce jej III zlot.

współcześnie czyli przekazywaniu śpiewaczych tradycji młodej generacji. A nie jest to łatwe, bo młodzież śpiewa coraz mniej i coraz gorzej, do czego przyczyniły się szkolne programy marginalizujące lekcje śpiewu. W efekcie okazuje się, że młodzież szkolna nie umie zaśpiewać nawet hymnu... O współczesnych problemach ruchu śpiewaczego mówił też wiceprezes Oddz. Śl. PZChO **Roman Warzecha**, przedstawiając kierunki rozwoju ruchu na kolejne 5 lat.

Śląsk na mapie amatorskiego ruchu muzycznego odgrywał zawsze wielką rolę. Spośród 700 zespołów zrzeszonych w PZChO, jedna trzecia to zespoły z naszego regionu. Do najstarszych rybnickich zespołów, mających prawo zasiadać w Konfraterni, obok wymienionego chóru im. Mickiewicza, należą chór „**Seraf**”, który na spotkaniu też wystąpił oraz powstała w 1907 r. **orkiestra**

dęta kop. „**Chwałowice**”. Wiele jest też w naszym mieście zasłużonych animatorów ruchu muzycznego, a wśród nich gospodarz spotkania – dyrektor DK, inicjator festiwalu Złota Lira i kilku innych cyklicznych imprez muzycznych oraz dyrygent Miejskiej Orkiestry Dętej **Marian Wolny**. Został on niedawno uhonorowany przez ministra kultury specjalnym dyplomem za szczególne zasługi w upowszechnianiu kultury muzycznej.

(r)

Członek konfraterni, chór im. Mickiewicza.

Na sali zasiedli przedstawiciele ok. 30 konfraterni.

dkf

Ekran

Szczegółowe omówienie
filmów na stronie
www.rybnik.pl/dkf

Konfrontacje filmowe 2005

W Kinie Premierowym Rybnickiego Centrum Kultury rozpoczęły się 12 Konfrontacje Filmowe, organizowane przez Dyskusyjny Klub Filmowy „Ekran”. W kolejne poniedziałki zawsze o godzinie 18.00, kinomani mogą liczyć na sporą dawkę dobrego, o wysokich walorach artystycznych kina z różnych stron świata, w tematycznych blokach po 2 filmy.

- **24 października**, *Intymne Szczegóły* – „**GŁĘBOKO W GARDLE**”, prod. USA; „**KINSEY**”, prod. USA.
- **7 listopada**, *Szczypta orientu* – „**FELLINI**”, prod. Uzbekistan; „**TOWARZYSZ BOJKENDŻAJEW**”, prod. Uzbekistan.
- **14 listopada**, *Miłość niejedno ma imię* – „**EXILS**”, prod. Francja, Japonia; „**GRA WSTĘPNA**”, prod. Korea Płd., Japonia.
- **21 listopada**, *Kino chińskie w natarciu* – „**2046**”, prod.

- Chiny, Hong Kong, Francja; „**DOM LATAJĄCYCH SZTYLETÓW**”, prod. Chiny, Hong Kong.
- **28 listopada**, *Rosja godna uwagi* – „**CARMEN**”, prod. Rosja; „**RADCA STANU**”, prod. Rosja.
- **5 grudnia**, *Gutek Film prezentuje* – „**JEDEN DZIEŃ W EUROPIE**”, prod. Niemcy, Hiszpania; „**OPOWIEŚCI O ZWYCZAJNYM SZALEŃSTWIE**” prod. Czechy, Niemcy, Słowacja.

Seniorzy w „sieci”

Jak na prawdziwych studentów przystało, nowy rok akademicki w Uniwersytecie III Wiek u rozpoczęli od odpiewania „Gaudeamus”.

Po raz kolejny sprawdził się utarty slogan, że na naukę nigdy nie jest za późno. Podczas uroczystej inauguracji czwartego roku akademickiego Uniwersytetu III Wiek, aula Uniwersytetu Śląskiego pękała w szwach. Trzeba było dostawiać krzesła...

Ks. prof. Jerzy Szymik mówił seniorom o nadziei...

— Wasza obecność jest wyrazem coraz radszego dzisiaj zjawiska, jakim jest szacunek dla siwych włosów — mówiła do zaproszonych gości przewodnicząca Klubu Uniwersytetu III Wiek **Danuta Mrozek**. — W czasie tego roku akademickiego, poza wiedzą ogólną, chcemy zlikwidować niezawinione zaległości w dziedzinie informatyki, aby odnaleźć się w skomputeryzowanym świecie. Już teraz „młodzi duchem” przełamują komputerowe bariery, a potwierdza to strona internetowa — **www.rybnik.pl/rkutw**. W imieniu studenckiej braci D. Mrozek powitała zaproszonych gości, wśród których byli m.in. starosta powiatu rybnickiego

Uchonorowano też osoby, bez których Klub nie działałby tak prężnie...

Zdjęcia: s.

kiego **Damian Mrowiec**, rybnicki i raciborscy radni, przedsiębiorcy i przyjaciele Klubu. O sztuce życia w wieku, w którym trudno zrozumieć używającego slangu wnuka, mówiła pełnomocnik rektora Uniwersytetu Śląskiego ds. Uniwersytetu III Wiek **Helena Hrapkiewicz**, a wojewoda śląski **Andrzej Waliszewski** nazwał uniwersytet miejscem, w którym pod rybnickim niebem można się rozwijać i poznawać świat. Zdaniem prezydenta **Adama Fudalego**, różnice pokoleniowe nie muszą działać na niekorzyść starszych, a jako przykład podał wiedzę swojej 93-letniej teściowej. Prezydent mówił również o dobrej współpracy miasta z Rybnickim Klubem Uniwersytetu III Wiek: — *Pomagamy ile możemy* — mówił. — *Prosimy o więcej* — odpowiadała D. Mrozek, która wręczyła też dyplomy osobom związanym z działalnością i funkcjonowaniem Klubu Uniwersytetu III Wiek — **Antoniemu Fajakowi, Jadwidze Hoszyckiej i Henrykowi Wilkowi**.

Ciekawy wykład pt. „Chrystus – jako nadzieja” wygłosił poeta, **ks. Jerzy Szymik** z KUL-u. Profesor mówił o rozpacz, która dopada społeczeństwo, kryzysie nadziei i grzechu, które tę nadzieję zabija. — *Chrześcijaństwo odpowiada za optymizm we współczesnym świecie. I w tym znaczeniu los ludzkości spoczywa w rękach chrześcijan* — mówił. Ks. J. Szymik nawiązał też do twórczości Adama Zagajewskiego oraz Jana Pawła II i jego „Kościoła w Europie”, z którego wynika, że „nadzieja ma kształt Chrystusa”. — *Nadzieją jest Jezus Chrystus nie tylko dlatego kim był, ale jak żył* — głosił ks. Szymik. — *Należy widzieć świat, takim jakim widział go Jezus*. Wykład zakończył swoim wierszem pt. „Portyk chwały”, a dzięki uczniom Zespołu Szkół Urszulańskich, którzy przygotowali montaż poetycki oparty na utworach prof. Szymika, z twórczością księdza zapoznali się wszyscy studenci seniorzy i zaproszeni goście. Była wśród nich również **Salomea Szymikowa**, matka ks. Jerzego, a na pamiątkę spotkania członkini Klubu Uniwersytetu III Wiek **Jadwiga Mandera** wręczyła księdzu „Poczet polskich królów i księżnych” z ilustracjami jej autorstwa.

(S)

Uniwersytet III Wiek zaprasza na zajęcia do swojej siedziby, przy ul. Sobieskiego 15, tel. 42 23 654

Program zajęć na listopad

- 3.11. czw., godz. 11.00 – „Cogito” – „Moja droga z Kazachstanu do Polski” – Nina Komaszko
- 9.11. śr., godz. 11.30 – „Orleża w obronie Lwowa” – pplk Tadeusz Dłuziński
- 11.11. – uroczystości niepodległościowe
- 14.11. pon., godz. 10.00 – Dyżur prawniczy mec. Szczepan Balicki
- 16.11. śr., godz. 13.00 – „Znaczenie ćwiczeń i diety w utrzymaniu dobrej kondycji zdrowotnej” – dr n. med. Wiesław Rycerski – Ordynator Oddz. Rehabilitacji Narządu Ruchu – G.C.R. „Repty”
- 17.11. czw., godz. 11.00 – „150 rocznica śmierci Adama Mickiewicza” – mgr Alicja Godlewska
- 23.11. śr., godz. 12.00 – Spotkanie solenizantkie
- 24.11. czw., godz. 11.00 – „Od elektryki do nanotechniki” – mgr inż. Zdzisław Mencil
- 25.11. pt., godz. 14.00 – „Andrzejki” – spotkanie towarzyskie
- 30.11. śr., godz. 10.00 – dyżur prawniczy – mec. Janusz Grzybczyk

**RKUTW zaprasza do odwiedzania strony internetowej:
www.rybnik.pl/rkutw**

Inauguracja XXXVI Rybnickich Dni Literatury, która zbiegła się z 27. rocznicą pontyfikatu Jana Pawła II, skierowała nasze myśli w stronę Papieża-Polaka.

Na inaugurację – papieska poezja

Prowadzący imprezę **Paweł Sztompke** z Polskiego Radia oraz dyrektor Rybnickiego Centrum Kultury **Adam Świerczyna** powitali wszystkich gości – przedstawicieli władz samorządowych, wojewódzkich, dotychczasowych laureatów nagrody Złotej Honorowej Lampki Górnicej, przede wszystkim jednak zaproszonych literatów.

Nim prezydent Rybnika **Adam Fudali**, który przyjął nad imprezę honorowy patronat, wygłosił tradycyjną formułę otwarcia kolejnej edycji RDL, poznaliśmy tegorocznego laureata Złotej Honorowej Lampki Górnicej. A został nim profesor sztuk muzycznych **Czesław Freund**, pedagog i wybitny chóralista. Odbierając statuetkę podkreślał przynależność do Ziemi Rybnickiej, której tradycje śpiewacze bardzo ceni, bo były one źródłem jego muzycznej pasji. – *W pełni się identyfikuję z historią śpiewactwa na tej ziemi. Pochodzę z rodziny o muzycznych tradycjach, szczególnie chóralnych i jestem szczęśliwy, że mogę te tradycje kontynuować. Prowadzę dwa koncertujące chóry, z którymi staram się rozślawiać śląską i polską muzykę w Europie i na świecie. Moja muzyczna przygoda rozpoczęła się tu, w Rybniku, w rybnickiej szkole muzycznej. I jestem jej za to wdzięczny. Tu nadal mieszkami i tu wracam, tu jest moje serce. Jestem też ogromnie wzruszony faktem, że znajduję się w tak znamienitym gronie poprzednich laureatów tej nagrody, a także tym, że przyjmuję ją w rocznicę pontyfikatu naszego Ojca Świętego* – mówił laureat. Przypomnijmy, że nagrodę przyznano po raz 20., a jej pierwszym laureatem w 1985 roku był Innocenty Libura. Otrzymali ją również m.in. Karol Szafranek, Henryk M. Górecki, Czesław Gawlik, Barbara i Marian Rakowie, Piotr Paleczny, Adam Makowicz, Franciszek Pieczka, Wojciech Bronowski, a w ub. roku Zygmunt Brachmański – twórca pomnika Jana Pawła II w Rybniku.

Na artystyczną inaugurację tegorocznych RDL, przypadającą dokładnie w rocznicę pontyfikatu Jana Pawła II, obchody Dnia Papieskiego i dzień odsłonięcia pomnika Papieża – Polaka w Rybniku, wybrano poetycki spektakl „Wielka pani”, oparty o juvenilia Karola Wojtyły i „Tryptyk rzymski” autorstwa naszego Ojca Świętego. Świadomość, że teksty w wykonaniu mistrzów słowa **Joanny Szczepkowskiej**, **Krzysztofa Kolbergera** i **Jerzego Treli**, stanowią już tylko Jego poetycki testament, spowodowała, że słuchaliśmy ich z większą uwagą i w refleksyjnym nastroju. Publiczność, której późniejsza twórczość Jana Pawła II, jak choćby „Tryptyk rzymski” jest lepiej znana, z prawdziwym zdumieniem odkrywała wczesne, ale jakże dojrzałe wiersze, w których już można przeczuć przyszłą drogę ich autora. Wymowę słów potęgowała muzyka **Janusza Strobla** w wykonaniu kompozytora oraz **Włodzimierza Nahornego** z zespołem wybitnych muzyków jazzowych oraz udziałem kwartetu skrzypcowego „Intermezzo”.

Laureat Złotej Honorowej Lampki Górnicej Czesław Freund statuetkę odebrał z rąk prezydenta Adama Fudalego. W środku dyrektor RCK Adam Świerczyna.

Pontyfikat Jana Pawła II przypomina też poświęcona papieżowi wystawa znaczków pocztowych i kopert FDC pt. „Wielkiemu Rodakowi – Poczta Polska”, która została otwarta przez prezydenta A. Fudalego przy udziale dyrektora Rejonowego Urzędu Poczтового w Rybniku **Elżbiety Staroń**. Ekspozycję, która zawiera wszystkie wydane przez Poczta Polską w okresie pontyfikatu Jana Pawła II znaczki i koperty o tematyce papieskiej, będzie można oglądać w Galerii TZR do **28 października**.

Wystawę znaczków o tematyce papieskiej ogląda ks. prałat Alojzy Klon.

W programie złożonym z utworów poetyckich Karola Wojtyły i Jana Pawła II wystąpili Jerzy Treli, Joanna Szczepkowska i Krzysztof Kolberger. Zdjęcia: r

Laureat Honorowej Złotej Lampki Górnicej

Czesław Freund urodził się w marcu 1947 roku w Szczepanowie Leśnym w woj. bydgoskim. Uzdolnienia muzyczne odziedziczył po ojcu Jerzym, który całe życie zawodowe poświęcił nauczaniu muzyki młodzieży szkół średnich oraz prowadzeniu zespołów chórальных m.in. w Niewiadomiu, gdzie rodzina zamieszkała w 1948 roku. Czesław Freund jest absolwentem Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. w Rybniku oraz Wydziału Wychowania Muzycznego Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Katowicach, gdzie uzyskał dyplom w 1971 r. W okresie nauki szkolnej pracował dorywczo jako kościelny organista i pomagał ojcu w prowadzeniu chóru i orkiestry mandolinowej w szkole w Niewiadomiu. Jeszcze przed zdobyciem dyplomu podjął pracę w macierzystej szkole muzycznej w Rybniku, której w latach 1982–1996 był wicedyrektorem. Prowadzony przez niego chór szkolny, który w 1990 roku przyjął nazwę „Cantemus”, odniósł wiele sukcesów, i to zarówno na chórальной scenie krajowej, jak i zagranicznej, koncertując i nagrywając kasety i płyty, m.in. dla Polskiego Radia i TV. W 1994 roku wyróżniony został Nagrodą Prezydenta Rybnika w Dziedzinie Kultury.

Pracując w szkole średniej, był jednocześnie wykładowcą kształcenia słuchu i czytania partytur w Zakładzie Teorii Muzyki Instytutu Wychowania Muzycznego i Plastycznego w filii UŚI. w Cieszynie. Został też zaangażowany do swej macierzystej uczelni – Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego; powierzono mu również obowiązki konsultanta–metodyka w Górnośląskim Okręgu Centrum Kształcenia Artystycznego.

W 1982 roku uczestnicząc w międzynarodowym seminarium na Węgrzech poświęconym węgierskiemu kompozytorowi i etnografowi Zoltanowi Kodaly'owi, zainteresował się jego metodą pedagogiczną kształcenia słuchu i dyrygentury chórальной. Wkrótce też dołączył do grona założycieli i aktywnych członków Koła Kodaly'owskiego w Polsce. Z biegiem lat, kontynuując dydaktykę kształcenia słuchu, jego zainteresowania zawodowe zaczęły bieć w kierunku chóralityki. W Katedrze Chóralityki AM w Katowicach prowadził wykłady m. in. z dyrygentury i analizy partytur. W 1997 roku objął prowadzenie Chóru Kameralnego AM w Katowicach, będąc jego współorganizatorem. Pod jego dyрекcją zespół odniósł wiele sukcesów na najbardziej prestiżowych festiwalach muzycznych w Polsce i zagranicą. Chór współpracuje z renomowanymi orkiestrami, koncertując i nagrywając płyty. Utrzymuje też kontakty z partnerskimi chórami, m.in. w Niemczech. Od 1996 r. Cz. Freund prowadzi też Akademicki Chór Politechniki Śl., zdobywając z nim wiele nagród i koncertując m.in. we Włoszech, w Kanadzie, w Austrii, Korei Płd. i w Niemczech. Chór wystąpił również w nowojorskiej katedrze i siedzibie ONZ.

Czesław Freund jest profesorem nadzwyczajnym Akademii Muzycznej w Katowicach, członkiem Senatu AM. Od 2002 r. pełni obowiązki dziekana Wydziału Kompozycji, Interpretacji, Edukacji i Jazzu w tej uczelni, jest też kierownikiem Katedry Edukacji Muzycznej. Posiada doktorat w zakresie dyrygentury chórальной uzyskany w 1995 r. na Wydziale Dyrygentury Chórальной Wychowania Muzycznego AM im. St. Moniuszki w Gdańsku, uzyskał też habilitację w zakresie prowadzenia zespołów wokalnych i wokalnie – instrumentalnych. W 2004 roku został mu nadany tytuł profesora sztuk muzycznych.

Spółród sześciorga zaproszonych w tym roku do udziału w RDL literatów, większość w Rybniku już gościła. A ponieważ wrócili do nas po raz wtóry, zatem formuła imprezy im odpowiada.

Zadebiutowała **Joanna Olech**, ilustratorka i autorka książek dla dzieci, znana przede wszystkim z wyróżnionej Nagrodą Literacką im. Kornela Makuszyńskiego „Dynastii Miziołków”. Po raz pierwszy gościem RDL jest ksiądz – poeta **Jerzy Szymik**, nadający słowu wartość szczególną, bo przecież... *Słowo ciałem się stało*. Przed lat bywała na RDL **Irena Conti**, dwujęzyczna, polsko–włoska poetka, której twórczość wielce cenil Jan Paweł II. Wybitna poetka **Ewa Lipska**, demaskująca słabość języka jako ludzkiego narzędzia poznania i komunikacji, pozostawiła widocznie przed dwoma laty w Rybniku spory niedosyt, bo chęć spotkania się z nią wyraziło wiele szkół. Jeszcze więcej wielbicieli ma w Rybniku reportażysta **Wojciech Tochman**, który bezbłędnie wybiera tematy mogące czytelników zainteresować, potrafiąc przy tym znakomicie je przekazać, nominowany do Nagrody Nike. Z naszym regionem związany jest **Feliks Netz**, dziennikarz, pisarz i tłumacz m.in. z j. węgierskiego, będący w swej twórczości blisko spraw Śląska, ale wybiegający również poza region.

Powitalnej róży nie odebrał w dniu inauguracji tylko ks. Jerzy Szymik, który przybył później.

Relacje ze spotkań z literatami oraz z pozostałych imprez XXXVI RDL w kolejnym numerze „GR”.

Niestety, nie wszyscy literaci zdążyli na inaugurację. Na naszym zdjęciu stoją od lewej Irena Conti, Wojciech Tochman, Ewa Lipska; siedzi Feliks Netz, obok niego rybnicka polonistka Henryka Fuks, która dzięki kolejnym edycjom RDL nawiązała wiele literackich przyjaźni.

Zaprosili nas

- **Gimnazjum nr 10** na festyn rodzinny – 17 września.
- **Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi im. Ks. Józefa Niedzieli** przy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej z okazji 47 – lecia Honorowego Krwiodawstwa – 26 września.
- **Cech Rzemiosł oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Rybniku** na spotkanie dotyczące problemów szkolnictwa zawodowego, w tym teoretycznego i praktycznego kształcenia przyszłych rzemieślników – 11 października.
- **Zespół Szkół Budowlanych** na akcję honorowego krwiodawstwa młodzieży pt. „Wampirjada” – 13 października.
- **„Teatr Rodzicielski”** na spektakl „Calineczka” – 16 października (więcej w następnym numerze).
- **Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna** na wystawę prac terapeutycznych wykonanych przez pensjonariuszy Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób Chorych Psychiczenie – do końca października.
- **Izba Przemysłowo–Handlowa Rybnickiego Okręgu Przemysłowego** na spotkanie „Przy kawie” z udziałem przewodniczącego Śląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa Stefana Czarnieckiego – 26 października.

Jednym z przejawów odwilży politycznej po 1956 roku były oznaki pewnej religijnej tolerancji. Na jej fali władze państwowe PRL zezwoliły na tworzenie Klubów Inteligencji Katolickiej – stowarzyszeń skupiających osoby, dla których wiara katolicka i jej świadome pogłębianie miało szczególne znaczenie.

KIK – po 25 latach

Pierwsze KIK-i i powstały w największych miastach akademickich. Lecz dobra wola ludowego państwa nie trwała długo. W latach 1957–1980, mimo wielokrotnych inicjatyw katolickich społeczności w różnych miastach, na tworzenie nowych klubów zgody nie było. Dopiero wystąpienia robotnicze i powstanie „Solidarności” uitorowały drogę kolejnym klubom. Pod koniec grudnia 1980 r., niespełna dwa tygodnie po powstaniu KIK-u w Katowicach, z inicjatywy proboszcza kościoła św. Antoniego ks. **Alojzego Klona** i wikarego w tej parafii ks. **Tadeusza Pietrzyka**, odbyło się zebranie inauguracyjne Klubu Inteligencji Katolickiej w Rybniku. Wzięło w nim udział prawie 70 osób, głównie z kręgu duszpasterstwa rodzin prowadzonego w parafii przez ks. **Oskara Thomasa**. Członkami – założycielami filii katolickiego Klubu – Sekcji Ogólnospołecznej KIK w Rybniku i członkami zarządu KIK w Katowicach zostali **Bolesław Książczyk**, **Karol Miczajka** i **Stanisław Wencelis**. W latach 80. głównymi animatorami działalności Klubu w Rybniku byli jej założyciele, ważną rolę pełnili też kapelani – ks. T. Pietrzyk, a później ks. dr **Józef Kozyra**. Klub otrzymał lokum w domu parafialnym parafii św. Antoniego. Miały tu miejsce odczyty i dyskusje o tematyce społecznej i religijnej, którym sprzyjał czas politycznych przemian. Po wprowadzeniu stanu wojennego, członkowie Klubu, mimo formalnego zawieszenia jego działalności, spotykali się na wspólnej modlitwie, kończącej się zazwyczaj dyskusją na aktualne tematy. Po cofnięciu stanu wojennego w czerwcu 1983 roku, rybnicki Klub ponownie stał się ważnym, lokalnym forum dyskusyjnym. Znaczącym dokonaniem było zorganizowanie I (1985) i II (1989) Tygodnia Kultury Chrześcijańskiej, których rolą było pokazanie innej rzeczywistości niż miało to miejsce w oficjalnej propagandzie. W 1988 roku Sekcja Ogólnospołeczna KIK została przekształcona w samodzielny Klub Inteligencji Katolickiej w Rybniku. W skład nowego zarządu, obok dotychczasowych działaczy, weszli m.in. **Maria Kulawik**, **Maria Johan**, **Józef Lindner**, **Józef Leśniak**, **Roman Fojcik**, a także **Józef Makosz** i **Jerzy Frelich**. Przełom roku 1990 pokazał, że wielu członków rybnickiego klubu było gotowych do aktywnego zaangażowania się w przemiany ustrojowe – znaleźli oni miejsce m.in. w samorządzie lokalnym, stanowiąc silną reprezentację Komitetu Obywatelskiego „Solidarności”. W 1991 roku prezesem została **Astrid Koterwa**, aktualnie Klubowi przewodzi wybrany w 2004 roku na tę funkcję **Kazimierz Poglódek**. Kolejnymi kapelanami, odgrywającymi w procesie formacyjnym członków klubu wielką rolę, byli księża: **Józef Kaul**, **Marek Drogosz**, **Stefan Czermiński**, **Franciszek Szulc**, **Michał Anderko**, a obecnie ks. **Marek Bernacki**.

Do roku 90. Kluby Inteligencji Katolickiej pełniły często rolę ośrodków niezależnej myśli chrześcijańskiej i politycznej opozycji, a także saloonów kulturalnych. Tu, niejednokrotnie z braku innego forum, chętnie z publicznością spotykali się wybitni literaci i artyści, dla których chrześcijańskie wartości były podstawą nie tylko życia, ale i twórczości. Dziś, z uwagi na autentyczną wolność słowa i przekonań, KIK-i straciły monopol na zorganizowaną działalność świeckich katolików. — *I chociaż na przestrzeni 25-lecia istnienia KIK-u w Rybniku wiele się zmieniło, nie zmieniło się nasze przesłanie* — mówi prezes K. Poglódek. — *Jego podstawą jest formowanie osobowości w duchu*

chrześcijańskich wartości oraz kierowanie się nimi w życiu osobistym, społecznym i zawodowym. Bliska nam jest nauka społeczna Kościoła i trwanie na pozycjach z Kościołem związanych. Bliskie są nam również słowa Jana Pawła II, który uważał, że na niektórych obszarach chrześcijańskiej i obywatelskiej aktywności KIK-i mają do spełnienia ważną misję. Jak mówił papież, ich członkowie powinni uczyć własnym przykładem uczestnictwa w życiu publicznym pojmowanym przede wszystkim jako służba człowiekowi czy ukazywać działalność polityczną jako chrześcijański obowiązek i troskę o wspólne dobro.

Formy działalności, jakie dziś Klub proponuje są bardzo różnorodne. Raz w miesiącu odbywają się wykłady na temat etyki, moralności czy historii, a także rozważania nad Pismem Św. lub papieskim nauczaniem. Przeprowadzony został cykl wykładów pod hasłem „Koncepcja człowieka w filozofii XX w.”, zorganizowano spotkania poetycko – muzyczne z okazji Dni Papieskich, koncert ludowego muzyka Józefa Brody, wystawę upamiętniającą życie i działalność wybitnych śląskich kapłanów. Ważny dla integracji klubowej wspólnoty jest udział w comiesięcznej mszy św. w intencji członków, w adwentowych i wielkopostnych dniach skupienia i rekolekcjach, wznowionej tradycji styczniowej drogi krzyżowej upamiętniającej Marsz Śmierci więźniów oświęcimskich oraz w nabożeństwach ekumenicznych. Podobnie integracyjną rolę odgrywają wyjazdy pielgrzymkowe do bliższych i dalszych sanktuariów. Klub włączył się również w budowę pomnika Jana Pawła II, który dopiero co stanął u stóp bazyliki św. Antoniego. Do niedawna w ramach Klubu, pod patronatem ks. Franciszka Szulca, działała „Sekcja Młodych” zajmująca się problemami uzależnień i działalnością sekt, istniała też współpraca z duszpasterstwem akademickim. Dziś młodych w Klubie bardzo brakuje i wygląda na to, że formuła KIK-u powoli się wyczerpuje.

We wrześniu br. rybnicki Klub obchodził 25. rocznicę swego powstania. Z tej okazji w kościele św. Jadwigi Śląskiej na Nowinach odprawiona została uroczysta msza św., a po niej otwarto wystawę pod tytułem „25 lat w służbie Bogu, Ojczyźnie i Kościołowi”, którą do końca października br. można oglądać w bazylice św. Antoniego. Inauguracyjny wykład „Czy gest *Pilata* uspakaja sumienie? Problem wyboru politycznego” wygłosił dr Roman Kochnowski. Miało również miejsce spotkanie członków Klubu i jego sympatyków. W obchodach wziął udział prezydent Rybnika **Adam Fudali**.

Jak zapewnia prezes K. Poglódek, oferta Klubu jest otwarta dla wszystkich chętnych, którzy chcą poszerzyć swoje horyzonty myślenia i, jak powiedział przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski ks. abp Józef Michalik, (...) *chcą porządkować świat zgodnie z zamiarem Bożym* (...). Spotkania odbywają się w salce nr 3 Domu Parafialnego przy parafii św. Jadwigi Śląskiej. **27 października** będzie tu miał miejsce odczyt ks. dr. Jacka Wojciecha „Benedykt XVI – papież i teolog” (godz. 17.00). W listopadzie z wykładem „Katolik nieudacznikiem? Prawda czy fałsz?,” wystąpi red. Franciszek Kucharczak (**10.11., godz. 17.00**).

(r)

Zorganizowana z okazji 25-lecia KIK-u wystawa, eksponowana była w kilku rybnickich kościołach. *Zdj.: r*

W Domu Kultury w Chwałowicach rozbrzmiewały chrześcijańskie rytmy. Wszystko za sprawą II Festiwalu Twórczości Chrześcijańskiej „Pole Twórczego (W)Rażenia”.

Pierwszy festiwal odbył się w ub. roku, a pomysł, by promować twórczość muzyczną środowisk chrześcijańskich tak spodobał się uczestnikom i publiczności, że zdecydowano się imprezę kontynuować. Co więcej, postanowiono poszerzyć jego formułę o część konkursową, do udziału w której zgłosiło się 11 zespołów. Do ścisłego finału zakwalifikowano 6 grup, ale do Chwałowic dotarły tylko 3, i to one rozdzieliły między siebie festiwalowe nagrody, gdyż jak mówił dyrektor chwałowickiej placówki **Michał Wojaczek**, „ilość nie przełożyła się na jakość”. Jury pod przewodnictwem **Jarosława Hanika** postanowiło przyznać pierwszą nagrodę bytomskiej Arce Noego czyli grupie „**Trąbki Jerycha**”, która

Religijne (W)Rażenie

otrzymała sprzęt muzyczny. Dwa wyróżnienia zdobyły: „Tomato” z Sosnowca i „Effatha” z Rybnika. Po występie laureata festiwalu na scenie zaprezentował się związany z chwałowicką placówką zespół „**Miktam**”, który inspiracje czerpie z muzyki irlandzkiej i bałkańskiej, a jego teksty nawiązują do Starego i Nowego Testamentu oraz poezji współczesnej. Na zakończenie festiwalu wystąpiła **Magda Aniol** z zespołem, jedna z najpopularniejszych wykonawczyń współczesnej muzyki chrześcijańskiej, której piosenka „*Zaufaj Panu już dziś*” była nieformalnym hymnem ostatniej pielgrzymki Jana Pawła II do ojczyzny. „Pole Twórczego (W)Rażenia” oklaskiwała licznie zgromadzona publiczność. (S)

Gość wieczoru ... zespół „Miktam”, na co dzień związany z DK Chwałowice.

Laureaci festiwalu „Trąbki Jerycha” czyli bytomska Arka Noego.

Zdjęcia: s

Spotkania z poezją

Już po raz trzeci w Zespole Szkół Wyższych odbył się finał Wojewódzkiego Konkursu Recytatorskiego Poezji Metafizycznej. Po raz pierwszy wziął w nim udział wyjątkowy gość...

Dwunastu finalistów, którzy wiosną tego roku przebrnęli przez eliminacje, zaprezentowało po jednym wybranym przez siebie utworze. Jury pod przewodnictwem **prof. Tadeusza Sławka**, w składzie: aktor Teatru Śląskiego Andrzej Warcaba, redaktor TV Katowice Lidia Tarczyńska

Mickiewicza, uczeń IV LO w Rybniku **Radosław Meisner** zdobył uznanie jurorów i I miejsce w konkursie. Do występu przygotował go **Mirosław Paprotny**. Drugie miejsce zajęła Michalina Kozielska z liceum z Wodzisławia Śl., która zaprezentowała fragment sztuki „Przed sklepem jubilera” Karola Wojtyły, a trzecie – Hanna Magiera z II LO w Rybniku, nagrodzona za utwór Mirona Białoszewskiego „Z dziennika 25.IX.62”. Jury postanowiło także wyróżnić Cypriana Adamskiego i Macieja Marcisza – oboje z I LO w Rybniku oraz Ewę Karaszkiewicz z II LO z Raciborza. Nagrody książkowe ufundowali ks. prof. Jerzy Szymik, wybitny pianista Piotr Paleczny, sędzia Barbara Oniszczuk, biskup Diecezji Cieszyńskiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego – ks. Paweł Anweiler, dyrektor ZSO w Wiśle Danuta Kozyra oraz dyrektor I LO Tadeusz Chrószcz.

Ojciec Leon Knabit zachwycał się nie tylko Rybnikiem, ale zwiedził również Pocysterski zespół klasztorny i kościół w Rudach.

Zdj.: arch. org.

Gościem specjalnym konkursu recytatorskiego poezji metafizycznej był przeor Opactwa Benedyktynów w Tyńcu, ojciec **Leon Knabit**, autor kilku książek, osoba znana z telewizyjnego ekranu. Prowadził programy „Ojciec Leon zaprasza”, „Salomon” oraz „Credo”, był jednym z redaktorów „Cenobium”. Znany ze swojej otwartości, dobrego kontaktu z młodzieżą i... poczucia humoru. Podczas konkursu opowiadał uczestnikom i gościom o potrzebie wiary i swoich spotkaniach z Karolem Wojtyłą. — *Rybnik go zachwycał. Znał nasze miasto z opowiadań, ale nigdy tu nie był* — mówiła jedna z pomysłodawczyń konkursu **Bogumiła Chmiest**. Teraz ojciec Leon nadrobił zaległości, mało tego – zwiedził również pocysterski zespół klasztorny w Rudach.

Podobnie jak w latach poprzednich, Wojewódzki Konkurs Recytatorski Poezji Metafizycznej zorganizowały wspólnie **Zespół Szkół im. Powstańców Śląskich w Rybniku** oraz **Zespół Szkół Ogólnokształcących w Wiśle**. Patronat objął prezydent miasta Adam Fudali oraz arcybiskup Damian Zimoń i biskup kościoła ewangelicko-augsburskiego ks. Paweł Anweiler. Imprezę poprowadził absolwent I LO w Rybniku ks. Bartłomiej Kuźnik.

— *Od trzech lat konkurs jest okazją do duchowego rozwoju i spotkania z liryką. Na kolejną edycję czekamy z niecierpliwością* — mówią uczniowie I LO **Kamil Turecki** i **Kamil Bartkowiak**.

100-lecie „Hazenhajdy”

I pomyśleć, że gdyby nie nieszczęśliwy wypadek, być może w tym miejscu nigdy nie pojawiliby się spacerowicze, nie byłoby festynów i imprez integracyjnych, bo po prostu nie byłoby parku...

Pięknieje od wieku...

Teraz popularna „Hazenhajda” na Kozich Górach w dzielnicy Meksyk tętni życiem – na terenie parku znajduje się amfiteatr z nową sceną, jest plac zabaw i boisko do koszykówki, kawiarnia i grill, a także siłownia „pod chmurką”. Podczas pogodnych dni spaceruje tutaj wiele osób, nie tylko mieszkańców dzielnicy Meksyk, ale i pobliskich Chwałowic. Zainteresowanie parkiem cieszy, bo jak mówi dyrektor Zarządu Zieleni

Miejskiej **Andrzej Kozyra**, takie miejsca powinny przyciągać spacerowiczów, zachęcać do spotkań i spędzania wolnego czasu. Dlatego „Hazenhajda” jest wciąż upiększana, ale jeszcze sto lat temu...

Park powstał z inicjatywy rybnickiego fabrykanta i radnego **Juliusza Haase**, właściciela dużej fabryki skór. Podobno w jego zakładzie zdarzył się nieszczęśliwy wypadek, w którym zginęło kilka osób. Dla zadośćuczynienia i przysłużenia się miastu, w styczniu 1888 r. J. Haase podarował gminie 1,2 hektara ziemi w miejscu, które potocznie nazywano „Kozie Góry” lub

c.d. na stronie 43

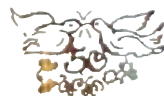
M. Śmigielski i R. Widerski sadzą pamiątkowe drzewko. W tle – pozostałe osoby, które tego dnia zadbały o wzbogacenie drzewostanu parku...

Tak park wygląda na starej pocztówce w książce „Mała Ojczyzna Rybnik na starej karcie pocztowej 1897-1945”, autorstwa Marka Gruszczyka.

W miejscu starej tablicy na kamiennym glazie umieszczono nową, poświęconą fundatorowi J. Haase i jubileuszowi 100-lecia parku.

Złote Gody

Jeden jubileusz, dwa spotkania – kolejną uroczystość Złotych Godów świętowało aż 38 małżeńskich par. Tego dnia w Urzędzie Miasta dwukrotnie rozbrzmiewały popularne „Serduszka dwa”...

Pary na

Życzenia, aby każde kolejne dni były słoneczne i radosne, złożył jubilatom prezydent **Adam Fudali**, a wspólnie z kierownik Urzędu Stanu Cywilnego **Marią Cwenar**, wręczył Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, kwiaty, pamiątkowe dyplomy oraz prezenty. Po raz pierwszy na pamiątkę spotkania w Urzędzie Miasta, złoci jubileci otrzymali serwisy do kawy z motywem gołąbków oraz rybnickiego ratusza namalowanych charakterystyczną kreską **Kazimierza Drewnioka**. — Teraz kiedy usiądziecie przy stole i w gronie rodzinnym

Pary z najdłuższym małżeńskim stażem wzięły udział w jubileuszowym spotkaniu.

Seniorzy uhonorowani

Jak co roku Rada Dzielnicy Gotartowice zaprosiła małżonków świętujących jubileusze 45-, 50- i 55-lecia wspólnego życia z dwóch rybnickich parafii – Ligockiej Kuźni i Boguszowic Starych, do udziału w rodzinnym spotkaniu. W gronie jubilatów znaleźli się: **Bronisława i Roman Olesiowie**, **Maria i Joachim Fojcikowie**, **Waleria i Czesław Gruszkowie**, **Jadwiga i Emil Rojkwie**, **Halina i Serafin Smyczkowie**, **Hildegarda i Leon Lerchow**, **Bronisława i Leon Maciończykowie**, **Barbara i Wiktor Podleśni**, **Jadwiga i Edward Rojkwie**.

Seniorzy nie tylko wspominali dawne czasy, ale także bawili się przy dźwiękach muzyki, a organizatorzy zadbał o smaczny poczęstunek i występy artystyczne w wykonaniu dzieci. Nie zabrakło też życzeń i kwiatów oraz wspólnych zdjęć...

będziecie pić kawę, na pewno wrócić wspomnieniami do dzisiejszego dnia i tej uroczystości — mówił A. Fudali. A małżonkowie dziękowali i zachęcali do spotkania w podobnym gronie za kolejnych 50 lat... Zanim jednak obchodzić będą kolejne jubileusze, Złote Gody świętowali: **Helena i Jerzy Atakowie,**

medal!

Maria i Jan Gajerowie, Anna i Andrzej Gojni, Helena i Alojzy Grolikowie, Aniela i Hubert Gojni, Maria i Franciszek Gojni, Pelagia i Józef Hliwowie, Elżbieta i Jan Jureczkowie, Stefania i Eryk Kabikowie, Adelajda i Alojzy Kiljanowie, Róża i Jerzy Klubowie, Rozalia i Józef Krawieczek, Zofia i Stanisław Maciejewscy, Maria i Edward Pawlikowie, Jadwiga i Eugeniusz Plichtowie, Anna i Tadeusz Sitkowie, Eufemia i Zygfryd Widrinsky oraz Leszek Rutkiewicz i Antoni Malon.

Tradycyjnie na spotkaniu obecny był zespół „Gama”, który wspólnie z jubilatami przypomniał najpopularniejsze piosenki minionych lat, a małżonkowie ponownie udowodnili, że reprezentują najbardziej rozśpiewane pokolenie... Podobnie, jak kolejna grupa jubilatów, która tego dnia odwiedziła Urząd Miasta, a byli to: **Aniela i Roman Aniołowie, Zofia i Joachim Brachmanowie, Genowefa i Bronisław Byczkowie, Krystyna i Hubert Dudowie, Janina i Józef Frankowie, Halina i Marian Frączowie, Luiza i Piotr Kmicikowie, Hildegarda i Ernest Kowaccy, Helena i Jan Labusowie, Maria i Joachim Majowie, Jadwiga i Edward Nowakowie, Stefania i Alojzy Paniczkowie, Regina i Franciszek Pukowcowie, Zdzisław i Mieczysław Rogowsky, Stefania i Feliks Smółkowie, Adelajda i Rudolf Sulscy, Marta i Edmund Stołtni, Natalia i Alojzy Szwedowie oraz Marta i Czesław Zimończykowie.**

To jedne z ostatnich par małżeńskich, które otrzymały medale oraz pamiątkowe legitymacje przyznane przez prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego. Kolejne nade już nowo wybrana głowa państwa. (S)

W śląskiej szkatułce

Niezbyt zasobna była szkatułka na biżuterię dawnej Ślązoczki. Nie brakowało w niej jednak dwu ozdób tradycyjnego śląskiego stroju ludowego: koralu i „krzyża”.

Najcenniejsze, ale i najrzadziej spotykane, były krzyże złote. Najczęściej jednak noszono krzyże pakfongowe lub tombakowe. Trzeba wiedzieć, że pakfong – to stop miedzi, cynku i niklu, a tombak – stop miedzi i cynku. Oba stopy imitują złoto i od dawna były stosowane do wyrobów biżuteryjnych. Noszony przez Ślązoczki „krzyż” mierzył od 6 do 10 cm. Jego ramiona miały przekrój elipsy, a na końcu każdego było trójkątne wcięcie o głębokości około 5 mm, zaś na przecięciu ramion zdobienie – kamień szlachetny, małe kwiatuszki lub inne motywy roślinne. Pobożne Ślązoczki nosiły krzyże na wierzchnim ubraniu, czyli na jakli albo na wierzchniu, zwanym też oplykiem, zawieszony na łańcuszku albo na wstążce, czyli szlajfce. Najczęściej jednak przywiązywały go szlajfką do najdłuższego sznura koralu.

Panuje przekonanie, że krzyże nosiły tylko Ślązoczki zamężne, wdowy lub ostatecznie panny zaręczone, co miało mieć związek z tradycją kupowania krzyża przez męża lub kawalera. Jednak analiza starych śląskich zdjęć nie potwierdza tej opinii. Trzeba raczej powiedzieć, że krzyże nosiły kobiety bogatsze, więc częściej miały je Ślązoczki z okolic Bytomia niż spod Rybnika czy Pszczyny.

Pośród broszek, zauszniczek i medalików, najcenniejszą i najstarszą ozdobą śląskiego stroju są koralale. Prawdziwym koralom z czerwonego koralowca szlachetnego występującego na rafach ciepłych mórz, przypisywano nawet właściwości magiczne i lecznicze. Koralale w formie be-

czulek zwane były „prawymi” albo „prawokami”. Posiadanie kompletu złożonego z siedmiu sznurów koralu było szczytem marzeń eleganckiej Ślązoczki. Były one jednak bardzo drogie. Ich wartość około 1900 roku równała się cenie krowy. Stosowano też tańsze imitacje koralu zwane „kamionkami”, wykonane z czerwonego marmuru lub innego czerwonego kamienia. Kamionki takie bardzo elegancko wyglądały, ale miały podstawową wadę – były bardzo ciężkie. Zdarzały się też koralale z żółtych paciorków, które uważano za mniej paradne. Były one wykonane z innych odmian koralowca albo z bursztynu. Nazywano je „zygłokami” albo „żigłokami”. Chodzono w nich na „beztudziyń” albo dawano pannie młodej do ślubu, gdyż przesądnie twierdzono, że nie może ona mieć tego dnia nic czerwonego. Wyjątkowo rzadko Ślązoczki nosiły koralale z czarnych paciorków. Były piękne, ale nie tak cenne, jak te czerwone. Natomiast dzieci i biedniejsze Ślązoczki nosiły dawniej koralale robione z tworzyw sztucznych, szkła, porcelany lub drewna.

Fragment popularnej śląskiej pieśni: „Dzieweczko ze Śląska, na trzewiczku wstążka. Na szyi KORALE, za cztery talary”. A przy koralach pakfongowy śląski krzyżyk...

Tekst i zdj.: Marek Szoltysek

Ma Wrocław Panoramę Racławicką, będzie miał Niewiadom swoją panoramę powstańczą.

W niewiadomskim Domu Kultury powstaje monumentalne malowidło obrazujące sceny z III Powstania Śląskiego. Pomysłodawcą i wykonawcą panoramy o szerokości 10 i wysokości 3 m jest artysta amator **Jerzy Kempy**, który w ten sposób chce oddać hołd powstańcom śląskim i przypomnieć, szczególnie młodemu pokoleniu, ich walkę o przyłączenie Śląska do Macierzy. By przedstawiający potyczkę powstańców z żołnierzami niemieckimi obraz oddawał rzeczywistość tamtych dni i był wiarygodny, twórca sięgnął do literatury dokumentującej Powstania Śląskie. Chodziło przede wszystkim o odwzorowanie ubioru i uzbrojenia obu walczących stron. Powstańcy przybiorą rysy współcześnie żyjących osób, zaś tło stanowić będą m.in. zabudowanie kop. „Ignacy”.

J. Kempy jest absolwentem Państwowego Ogniska Plastycznego w Rydułtowach w czasach, kiedy kierował nim...

Ludwik Konarzewski. Nie udało mu się wprowadzić kontynuować plastycznej edukacji, ale rysunek i malarstwo pozostało jego pasją. Jako mieszkaniec Niewiadomy często zaglądał do Domu Kultury i uczestniczył tu w zajęciach plastycznych. Teraz wrócił, by zrealizować swoje marzenie. Dyrektor DK **Stanisław Jeszka** wspomaga przedsięwzięcie na ile pozwa-

Jerzy Kempy prezentuje dyrektorowi DK Stanisławowi Jeszce kolejny etap pracy.

Powstańcza panorama

lają mu możliwości placówki. Panorama powstaje na niepotrzebnym już kinowym ekranie w jednej z sal DK, a w zamian pan Jerzy pomaga „oprawiać” plastycznie imprezy tu organizowane. Na razie powstaje szkic ołówkowy panoramy, ale już niedługo będą potrzebne farby olejne, by malowidło „nabrało kolorów”. Farby to spory wydatek, którego nie udźwignie ani pan Jerzy, ani niewiadomski Dom Kultury. Animatorzy tego artystycznego, ale i edukacyjnego przedsięwzięcia, będą zatem wdzięczni za każdego rodzaju wsparcie, szczególnie ludzi, którym zależy na pielęgnowaniu śląskiej tradycji i historii.

(r)

Wielki album Rybnika

(cz. 37)

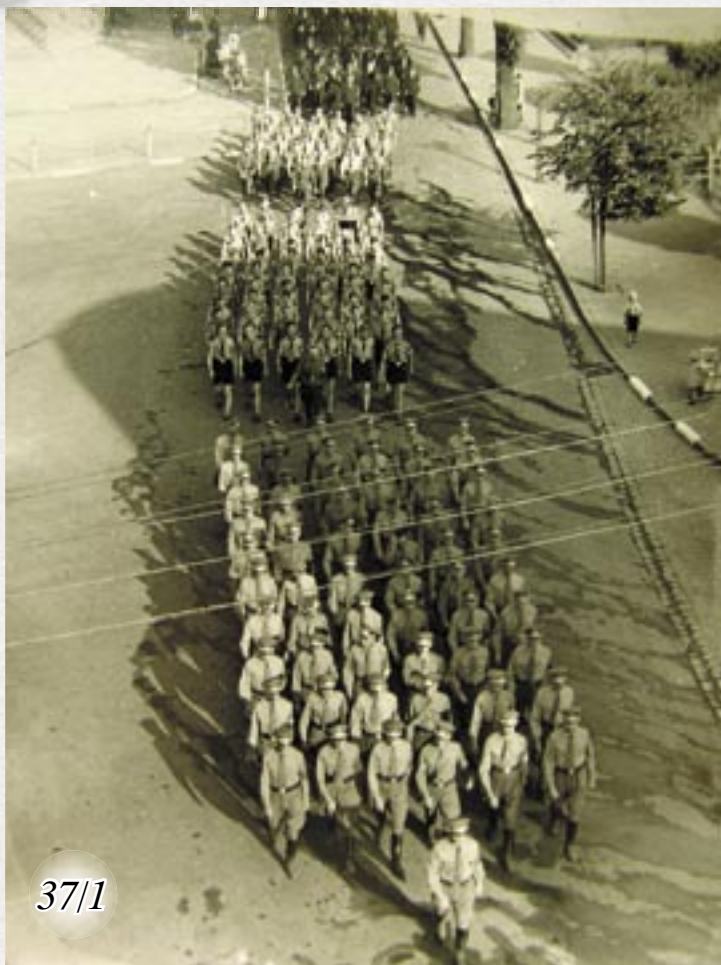
Kontynuujemy nasz cykl prezentujący stare zdjęcia przedstawiające losy Rybnika i rybniczian na przestrzeni ostatnich 150 lat. Każda publikowana fotografia otrzyma swój numer. Ułatwi to dyskusję z Czytelnikami na temat przedstawionych na zdjęciu wydarzeń, rzeczy i osób. Zachęcamy więc Czytelników do wycinania tych stron i zbierania ich w segregatorze.

Ponadto proponujemy Czytelnikom współredagowanie cyklu – zachęcamy do przynoszenia do redakcji starych zdjęć będących świadkami minionych czasów. Najbardziej interesujące zamieścimy w „GR”. Za każde zdjęcie wybrane do druku, zapłacimy 10,00 zł. Sponsorem akcji jest Wydawnictwo „Śląskie ABC” z Rybnika. **Za powierzone nam zdjęcia – dziękujemy!**

Od naszych Czytelników otrzymaliśmy informację, że zdjęcie nr 36/2 z poprzedniej „GR” przedstawia prawdopodobnie warsztaty „Ryfamy” przy ulicy Jankowskiej, zaś zdjęcie 36/1 – bazylikę udekorowaną na przyjazd biskupa Adamskiego w 1934 r. Zdjęcie nr 32/1 pochodzi prawdopodobnie z około 1965 roku i przedstawia budowę w czynie społecznym basenu „Huty Silesia” przy ulicy Mikołowskiej.

Wyczerpującą informację na temat zdjęcia 36/3 („GR” nr 9/2005) otrzymaliśmy od Franciszka Tkocza, Wiktora Mandrysa i byłego zawodnika ROW-u Józefa Golli – zdjęcie przedstawia stadion KS ROW Rybnik w 1967 roku, sprzed meczu I ligi ze Stalą Rzeszów. (Wygrała Stal 1:0). Na zdjęciu stoją od lewej: Jan Kowalski, Maksymilian Czenczek, Ryszard Kamiński, Roman Sulek, Edward Bielewicz. U dołu od lewej: Józef Skóra – kapitan, Eugeniusz Lerch, Piotr Horn – bramkarz, Fryderyk Holewa, Henryk Broja, Paweł Konsek. Trener – Czesław Suszczyk.

Zdjęcie z około 1940 roku przedstawiające hitlerowską młodzież przybyłą na zlot do Rybnika. Fotografię wykonano z narożnego domu u zbiegu dzisiejszej ulicy Powstańców i ul. Białych. W lewym górnym rogu widać fragment chodnika koło schodów na plac do kościoła św. Antoniego. Może Czytelnicy znają historię tej fotografii? Czy zrobiono ją legalnie, czy z ukrycia?

W naszym cyklu zamieszczamy głównie zdjęcia sprzed 1939 roku. Dzisiaj dla odmiany, prezentujemy fotografie czasowo nam bliższe. Oto zdjęcie zrobione na ulicy Zamkowej jesienią 1990 roku, podczas kampanii przed wyborami prezydenckimi.

Oto zdjęcie z lat 70. XX wieku. Wielu naszych starszych Czytelników czasy te pamięta dokładnie. Ale dla młodych to zamierzchła historia. A właśnie! Kto na tym zdjęciu „buduje socjalistyczną Polskę”?

Opracowanie i fotokopie: Marek Szottysiek

„O ładniejszy Rybnik”

— *Trudno go opisać, to trzeba zobaczyć* — mówi Jan Rojek o swoim przydomowym ogrodzie. Ale tych słów można by użyć w stosunku do wielu innych ogrodów nagrodzonych w XV już konkursie prezydenta miasta „O ładniejszy Rybnik”.

Jubileuszowe ogrody

— *Uważam, że ogród to wciąż niedokończone dzieło – ciągle coś się w nim zmienia, a pomysły same przychodzą do głowy* — mówi **Mariola Mamak** z Niedobczyc, która wspólnie z mężem **Adamem** stworzyła ogród, który już nie po raz pierwszy został nagrodzony w konkursie „O ładniejszy Rybnik”. — *Ale nie o sukcesy tu chodzi – dla mnie to ogromna przyjemność i prawdziwa pasja, w którą wkładam sporo serca*. Ogród państwa Mamaków powstaje od kilkunastu lat, wśród innych wyróżniają go nietypowe rozwiązania: — *Udało mi się zagospodarować również domek gospodarczy – na dachu stworzyliśmy współczesny ogród japoński, z którego roztacza się przepiękny widok na cały ogród, utrzymany w wiejskim stylu. Wewnątrz powstała „Izba starej babci” – tak ją nazywam. Zgromadziłam tam najróżniejsze stare przedmioty, bo bardzo je lubię. Uważam, że mają w sobie duszę...* — mówi pani Mariola, która sprzęty do swojej „izby pamięci” zbierała u przyjaciół, odnajdywała na wsi, u znajomych, a część należała jeszcze do jej dziadków. W ogrodzie państwa Mamaków nie brakuje oczywiście zieleni – pięknych kwiatów, mnóstwa drzew, krzewów i roślin cebulowych, w pielęgnacji których pani Mariola sięga po specjalistyczne czasopisma. Nawet kiedy w ogrodzie nie wypoczywają właściciele, nad wszystkim czuują „słomiani” gospodarze, którzy mają swoją wiejską „chatkę”.

Równie wyjątkowy jest ogród należący do **Teresy i Jana Rojków** z Gotartowic, który podobnie jak ogród państwa Mamaków zdobył równorzędną pierwszą nagrodę w konkursie. — *Skąd czerpiemy inspiracje? Często sami coś wymyślamy, coś podpatrzymy i jak się nam spodoba, urządzamy w naszym ogrodzie* — mówi J. Rojek, dla którego laury w konkursie to nie pierwsza – na przestrzeni 15 lat, wspólnie z żoną, trzy razy zdobywali pierwsze miejsca, raz drugie i raz zostali wyróżnieni. — *Wiele rzeczy staramy się robić własnoręcznie, tak powstają m.in. donice, ozdoby czy pergole*.

Komisja konkursowa złożona z przedstawicieli Wydziału Ekologii UM, Komisji Przemysłu Górniczego, Ekologii i Rolnictwa RM oraz Zarządu Zieleni Miejskiej, w kategorii na najładniej zagospodarowany teren wokół budynków prywatnych drugie miejsce przyznała **Urszuli Strupowskiej** z Chwałowic, a trzecie – **Alicji Kuczerze** z Ligoty-Ligockiej Kuźni. Nie przyznano natomiast miejsc punktowanych w kategorii: najładniej urządzonej i utrzymanej teren wokół budynków mieszkalnych wielorodzinnych, w ramach administracji spółdzielczych, zakładowych lub komunalnych,

*Komisja przy „zielonej” pracy.
Zdjęcia: S, Wydż. Ekologii UM*

Zdjęcia również w wew. stronie okładki.

ale wyróżniono mieszkańców dbających o otoczenie tych budynków. Dwa równorzędne pierwsze miejsca i nagrody w wysokości 400 zł trafiły natomiast do **Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Niedobczycach i Perfumerii „Ambrozja”** przy ul. Św. Jana, nagrodzonych w kategorii: najładniej urządzone otoczenie pawilonów handlowych i innych obiektów użyteczności publicznej. W konkursie wyróżniono też mieszkańców **Boguszwic Starych** (ul. Nowomiejskiej – od skrzyżowania z ul. Anieli Krzywoń do ul. Braci Nalazków), w kategorii najlepiej zadbaną działnicę, w której oceniano obszar działnicy zabudowany co najmniej 10 budynkami mieszkalnymi.

W tym roku na konkurs napłynęło 16 zgłoszeń, a uroczyste podsumowanie odbyło się w Urzędzie Miasta Rybnika, gdzie prezydent **Adam Fudali** wręczył nagrody wszystkim laureatom. Był też czas na rozmowy – o swoich konkursowych spostrzeżeniach mówiła przewodnicząca jury **Jadwiga Kutkowska** z Wydziału Ekologii UM, która od 15 lat ocenia przydomowe ogrody, a prezydent zapewniał, że w porównaniu z Europą „nie mamy się czego wstydzić” i rozważał możliwość wydania jubileuszowego albumu z nagrodzonymi ogrodami. Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskiej **Andrzej Kozyra** mówił o budowie przymowej kompostowni odpadów roślinnych

Jeden z laureatów – Jan Rojek z Gotartowic odbiera nagrodę z rąk prezydenta miasta.

na terenie ZZM, jedna z laureatek konkursu **Aurelia Burzan-Adamska** sugerowała, by wzorem innych miast, w Rybniku powstała grająca fontanna ze świetlną iluminacją, a **Jan Mura** dzielił się wrażeniami z „jurorowania” i zachęcał wszystkich do dbania o swoje otoczenie, podobnie jak inna laureatka konkursu U. Strupowska: — *Trzeba młodych rozmiłować w przyrodzie...* — mówiła. Wymieniano też ogrodowe doświadczenia, a temat zszedł nawet na... dżdżownicę kalifornijską, ale to już zupełnie inna opowieść...

(S)

„Laura” tuż za podium

W Miejskiej Górze odbył się finałowy turniej Pucharu Polski Młodzików w baseballu, traktowany jako nieoficjalne Mistrzostwa Polski Młodzików. Wystąpił w nim również rybnicki zespół Para-fialnego Uczniowskiego Klubu Sportowego „LAURA”, prowadzony przez trenera Grzegorza Mularczyka. W finale brało udział sześć drużyn wyłonionych drogą eliminacji międzywojewódzkich: Południe Polski reprezentowały „GEPARDY” Żory, BJK Jastrzębie i PUKS „LAURA” Rybnik. Po trzydniowych zmaganiach zdobywcą Pucharu Polski zostali reprezentanci Polski Płn., zawodnicy „DĘBY” Osielsko. „Laura” z Rybnika uplasowała się tuż za podium, na 4 miejscu.

Zdobywca IV miejsca drużyna PUKS „LAURA”, stoją od lewej Krzysztof Mura, Kamil Czerny, Adam Żelazny, Przemek Mularczyk, Rafał Wołta, Łukasz Mura, Adrian Mularczyk, Łukasz Pradela, Jacek Wilk, Dawid Domaradzki, Grzegorz Mularczyk-trener, Patryk Wodecki, Roman Mularczyk-kierownik drużyny.

Coraz większy narybek

Sukcesy sportowe Otylii Jędrzejczak i pozostałych reprezentantów Polski sprawiły, że do sekcji pływackich sportowych klubów garnie się co raz większa rzesza młodych adeptów pływania. Na dzień dzisiejszy w sekcji pływackiej RMKS-u Rybnik pływanie trenuje prawie 70 zawodników w wieku od 10 do 18 lat. Wśród nich jest już kilkusobowa grupa zawodników, którzy osiągają bardzo dobre wyniki w rywalizacji z rówieśnikami z innych klubów. Aleksandra Bernacka, Jakub Kamiński i Łukasz Wiczorek to jedenastolatki mogące się już poszczycić medalami mistrzostw śląska. O 2 lata starsi **Wioleta Cygan** i **Jacek Zostawa** nie tylko zdobyli w tym roku medale mistrzostw Śląska, ale również startowali już w mistrzostwach Polski.

Nadzieje sekcji pływackiej RMKS-u: Aleksandra Bernacka, Wioleta Cygan, Łukasz Wiczorek, Jacek Zostawa oraz trenerzy: Rafał Tymusz i Mirosław Kubis.

Inny zawodnik RMKS-u **Robert Androsz** bardzo dobre wyniki osiąga w pływaniu oraz w ratownictwie wodnym. Na Mistrzostwach Polski młodzieżowców w pływaniu zajął 4 miejsce. Natomiast w ratownictwie wodnym, po wygraniu Mistrzostw Śląska, na rozgrywanych w Hiszpanii Mistrzostwach Europy w konkurencji sztafet wspólnie z kolegami wywalczył srebrny medal.

Aktualnie w sekcji dobiega końca nabór 10-12 latków, a zajęcia prowadzone są codziennie na basenie MOSiR-u w godzinach 16.00–18.00.

Telefony do redakcji: 42 28 825, 42 60 070

Refleks i orientacja

Już po raz III odbyły się Otwarte Mistrzostwa Rybnika w Biegu na Orientację „Rybino III” organizowane przez Uczniowski Klub Sportowy „Reflex” przy Gimnazjum nr 2 w Rybniku i Śląski Związek Biegu na Orientację. Na starcie stanęło 163 zawodników w 13 kategoriach wiekowych z Gliwic, Tych, Zabrze, Tarnowskich Gór, Katowic, Żor, Bielska – Białej, Raciborza, Jastrzębia, Wodzisławia i Rybnika.

Po raz pierwszy w imprezie rywalizowały „maluchy” (dzieci do 10 roku życia z prowadzącym). Najmłodszy zawodnik zawodów miał 7 miesięcy i całą trasę przebył na rękach mamy, a najstarszy uczestnik – 59 lat. Puchary dla zwycięzców kategorii open wśród kobiet i mężczyzn ufundował prezydent Rybnika. Z UKS „Reflex” na pozycjach medalowych uplasowali się:

Ceremonia nagradzania najmłodszych uczestników.

Tymoteusz Hajduk, Wojciech Łatała, Szymon Spyрка, Bartłomiej Skrobol, Karol Orzeł, Damian Zając, Przemysław Zając, Izabela Kasza; Danuta Tudziez, Aleksandra Mencil, Ewa Sowińska Lilianna Porada i Jan Kasza.

Fruwający rowerzyści

44 rowerzystów z całej Polski rywalizowało w tzw. four crossie o Puchar Rybnika. Zawody odbyły się na crossowym torze w rybnickim parku Wiśniowiec, a jego organizatorami byli Rada Dzielnicy Rybnik-Północ oraz rybniczanie Piotr Solarski, aktualnie najlepszy krosowiec w naszym rejonie i prekursor tej dyscypliny w Rybniku. W każdym wyścigu czterech zawodników startując ze startu wspólnego rywalizowało na trudnej technicznie, prawie 400 metrowej trasie. Do finału awansowało 32 zawodników, którzy startowali następnie w biegach „eliminacyjnych” – dwaj ostatni zawodnicy odpadali z dalszej rywalizacji. Pucharowe zawody wygrał **Łukasz Baran** z Kędzierzyna-Koźla, przed **Jakubem Wichrem** z Krakowa i **Adamem Skupieniem** z Rybnika. Piotr Solarski zajął 4 miejsce.

Od przyszłego roku rybnicka impreza na stałe wejdzie do ogólnopolskiego kalendarza imprez, jako jedna z eliminacji Pucharu Polski w four crossie.

Rekordowa edycja

Do VII edycji Amatorskiej Ligi Piłki Siatkowej Rybnik 2005/2006 zgłosiła się rekordowa liczba 24 drużyn, dla porównania – w I edycji brało udział tylko 10 zespołów. Zostały one podzielone na sześć grup eliminacyjnych, w których gra toczyć się będzie według zasady „każdy z każdym” mecz i rewanż. Następnie dwa pierwsze zespoły awansują do I ligi, a dwa ostatnie do II. Po rozegraniu 22 kolejek spotkań ligowych odbędzie się turniej finałowy. Jedną z nowości w tegorocznej edycji ligi jest system punktowania taki sam jak w rozgrywkach Polskiej Ligi Siatkowej.

Po 4 rozegranych kolejkach eliminacji grupowych w poszczególnych grupach prowadzą: Dwójka Świerklany, Partner-Mors Jastrzębie, Disco Ządló, Domel Rybnik, Artus Żory i Beer Team Rybnik.

OSP Wielopole górą

W zawodach pożarniczych rozegranych na terenie rybnickiego MOSiR-u najlepsza okazała się drużyna OSP Wielopole, w składzie: **Ryszard Moskal, Artur Książek, Leszek Drygała, Tomasz Zimoń, Marcin Zawadzki, Mariusz Moskal, Łukasz Wosik, Roman Śmietana, Moskal Marcin i Kazimierz Wycisk**. Drugie miejsce zajęło OSP Kamień, a trzecie OSP Kłokocin.

Zdj. arch. prywatne.

Hity na październik

Pełna kultura

Klub Międzynarodowej Prasy i Książki,
Rybnik, ul. Sobieskiego 18, tel. 42 38 703**Andrzej Stasiuk, Jadąc do Ba-
badag. Wyd. Czarne, Wołowiec
2004.**

Autor „Murów Hebronu” i „Opowieści galicyjskich” zabrał swoich czytelników w podróż przez zapomnianą Europę: Słowację, Rumunię, Słowenię, Albanię, Mołdawię i polską prowincję. Pisarz, który nie kryje, że kierunek ten fascynuje go o wiele bardziej niż przereklamowany Zachód, poruszał się różnymi środkami lokomocji, my mamy tylko własną wyobraźnię, pobudzoną przez znakomity warsztat tegorocznego laureata Nagrody Nike. Za tę właśnie książkę.

**Bartek Chaciński, Wy-
pasiony słownik najmlod-
szej polszczyzny. Wyd.
Znak, Kraków 2003; Wy-
czesany słownik najmlod-
szej polszczyzny. Wyd.
Znak, Kraków 2005.**

Kto nie zna zawartych w obu przewodnikach po języku najmłodszej, hip-hopowej, generacji pojęć – ten po prostu nie „zdanża”. A może od czasu pojawienia się książki, „zdanża” już nie jest „trendy”? Obawiamy się też, że nawet „trendy” już nie jest „trendy”, ale „fresz”, a może „dżezi”, „edzi”, „seksi”, „dżusi” czy „fanki”. Ale kto powyżej 30. by za tym „zdanżył”? Otóż ten, kto zapozna się z dwoma książeczkami dziennikarza „Przekroju”, ilustrowanymi przez szefa netowej galerii www.nn.art.pl, czyli eneneka. Nawet sam prof. Miodek stwierdził, że to lektura, zabawna, inteligentna i ...przydatna.

**Tom Kirkwood, Czas naszego
życia. Co wiemy o starzeniu się
człowieka. Wyd. Charaktery, Kiel-
ce 2005.**

Profesor medycyny, najsłynniejszy badacz procesu starzenia, oswaja nas z tym zjawiskiem, podchodząc do niego przyjaźnie i z humorem. Autor daje wskazówki jak zachować zdrowie w późnym wieku, odpowiada też na wiele pytań, jakie temat niesie, np. dlaczego kobiety żyją dłużej. Książkę tę warto przeczytać nim nadejdzie starość...

**CD Barbra Streisand, Guil-
ty Pleasures. Sony BMG Music
Entertainment**

Propozycja dla średniego po-
kolenia melomanów, dla których
nazwisko wykonawczynie oraz braci
Gibb, twórców legendarnego
trio Bee Gees, coś znaczy. Dwa
spośród 11 utworów skomponowanych przez braci
Gibb i spółkę, śpiewa z Barbrą w duecie Barry Gibb.
Do słuchania i przeżywania.

Skat z bankiem w tle

W restauracji „Energil” Rada Dzielnicy Rybnik Smolna zorganizowała turniej skata sportowego, który tym razem rozgrywany był o Puchar Eurobanku. Wśród uczestników pojawili się również gracze z Wodzisławia Śląskiego i Jastrzębia Zdroju. Na uwagę zasługuje rozpiętość wiekowa jaka dzieliła uczestników turnieju. Najmłodszy uczestnik liczył sobie 17 lat, a najstarszy – **Ryszard Tendera** osiągnął wiek 88 lat i uplasował się na wysokim 11 miejscu. Na najlepszych graczy turnieju czekał okazały puchar oraz cenne nagrody rzeczowe. Zwycięzcą został mieszkaniec dzielnicy Paruszowiec **Jim Sobik**, który na swoim koncie zgromadził 2471 punktów, drugi był **Antoni Marcol** z 1957 punktami, a trzeci **Ernest Mikszan** – 1952 punkty.

Zwycięzca z okazałym trofeum.

Jesień w górach...

... jest najpiękniejsza, co zdają się potwierdzać niezliczone rzesze piechurów, wybierających tę właśnie porę roku na górskie wędrówki. Wśród nich ponad 200 – osobowa grupa turystów, która wzięła udział w zorganizowanym przez Komisję Turystyki Górskiej rybnickiego oddziału PTTK rajdzie górskim z metą w schronisku na Błatniej. Miłośnicy górskich wędrówek przybyli na metę kilkoma trasami, a wszystkim towarzyszyła piękna, słoneczna pogoda. Najliczniejsze grupy młodych turystów reprezentowały rybnickie szkoły podstawowe nr 5 i 13, a także koło PTTK z dzielnicy Śródmieście. Grupę z SP nr 1 przyprowadziła prezes oddziału PTTK w Rybniku **Maria Polok**. Rajdowi przewodniczył **Andrzej Mazur**, który wraz z **Wiktorem Żychowiczem** i **Zdzisławem Ciubakiem** przyjmowali uczestników rajdu na mecie. Część uczestników zdobyła kolejne punkty do odznaki GOT, a pozostali mieli satysfakcję z pokonania trasy. Kilkunastu turystów wzięło udział w konkursie krajoznawczym, a nagrody zdobyli **Iwona Żydek**, **Monika Richter** i **Tomasz Ciomber**. Za materialne wsparcie imprezy organizatorzy składają podziękowania miastu oraz starostwu powiatowemu.

Sztafetowe przełaje

Na kąpielisku RUDA odbyły się sztafetowe biegi przełajowe, w których wystartowali uczniowie rybnickich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Sześciuosobowe zespoły dziewcząt i chłopców przy pięknej pogodzie rywalizowały ze sobą na dystansie odpowiednio 800 i 1000 metrów. W kategorii podstawówek bezkonkurencyjni okazali się uczniowie Szkoły Podstawowej nr 5, którzy zwyciężyli zarówno w biegu dziewcząt, jak i chłopców. Wśród gimnazjalistów prym wiodli uczniowie Gimnazjum nr 7. W szkołach ponadgimna-

Zawodnicy ze Szkoły Podstawowej nr 5 w Rybniku wraz z opiekunami.

zjalnych wśród dziewczyn zwyciężyły uczennice I LO, wśród chłopców – zawodnicy ZSP nr 3.

Krzyżówka

Rozwiązaniem krzyżówki będzie wyraz, który powstanie z liter w polach oznaczonych kropkami.

PRZEKONANIE, UFNOSC					
PLASTIK POD OBCASEM					
WODY LUB POWIETRZA					
WYZNACZONA DATA					
KAMPIELKA RATUNKOWA					

**Nagroda za rozwiązanie krzyżówki
dwa bony towarowe wartości 50 zł
każdy ufundowane przez**

**Klub Międzynarodowej Prasy
i Książki**

Pełna kultura

Rozwiązania na kartkach pocztowych prosimy przysyłać do redakcji na adres: „Gazeta Rybnicka”, Rynek 12 a, skr. poczt. 96, 44-200 Rybnik do 14 listopada br.

Rozwiązanie krzyżówki z nr 8 „GR” – **MORAL**. Nagrody, dwa bony towarowe po 50 zł każdy otrzymują: **Natalia Burda** z Rybnika-Ochojca i **Gabriela Szymura** z Książenicy.

Kalendarz Imprez Miejskich

listopad 2005

Szczegółowych informacji udziela czynny
od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 – 17.00
Punkt Informacji Miejskiej w Rybniku
z siedzibą na Placu Wolności, tel. 42-29-400, e-mail:
infonybnik@um.rybnik.pl lub rybnik@um.rybnik.pl

Kultura					
LP.	TERMIN	NAZWA IMPREZY	ORGANIZATOR	MIEJSCE	UWAGI
1.	listopad	„Rybnik nasze miasto” „Cechy rzemieślnicze w miastach Górnego Śląska do 1939 r.” i „Wyrobnisko górnicze”	Muzeum w Rybniku tel. 42 21 423	Muzeum w Rybniku ul. Rynek 18	Wystawy stałe.
2.	listopad	Stefan Zeromski – pisarz, dramaturg, publicysta	Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna tel. 42 23 541	Hol PiMBP – I piętro ul. Szafranka 7	Wystawa w 80 rocznicę śmierci.
3.	listopad	Wystawa prac plastycznych dzieci pt. „Układ słoneczny” i „Drzewo”	DK Niedobczyce tel. 739 81 85	Hol DK ul. Barbary 23	Wystawa prac dzieci z Szkoły Podstawowej Nr 21 w Niedobczycach.
4.	01 – 24.11.	„Związek Nauczycielstwa Polskiego na Górnym Śląsku w 100-lecie istnienia”	Muzeum w Rybniku, tel. 4221423, ZNP	Muzeum w Rybniku ul. Rynek 18	Wystawa czasowa prezentująca wybrane aspekty działalności ZNP na Górnym Śląsku.
5.	01 - 18.11.	Wystawa „Poczet polskich królów i księżnych” – malarstwo Jadwigi Mandery	Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna, tel. 42 23 541	Galeria PiMBP, ul. Szafranka 7	Wystawa portretów królów i księżnych żon władców.
6.	01 - 04.11.	Wystawa prac pensjonariuszy Środowi- skowego Domu Samopomocy dla Osób Chorych Psychiczenie	Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna, tel. 42 23 541	Hol PiMBP – parter ul. Szafranka 7	Wystawa czasowa.
7.	02.11.	Ogłoszenie konkursu plastycznego pt. „Mikołaje”	DK Niewiadom, tel. 42 13 755	DK Niewiadom ul. Mościckiego 15	Konkurs na prace plastyczne płaskie bądź przestrzenne dla przedszkoli, szkół podstawowych. Prace należy nadsyłać do 2 grudnia. Szczegóły w DK.
8.	03 – 30.11.	Wystawa fotografii w ramach I „Ogólnopol- skiego Festiwalu Fotografii Otworowej”	DK Niewiadom, tel. 42 13 755	DK Niewiadom ul. Mościckiego 15	Wstęp wolny. Zwiedzanie w godz. 9.00 – 17.00 od poniedziałku do piątku.
9.	03 – 30.11.	„Polskie Powstania Narodowe”	PiMBP, tel. 42 23 541	PiMBP o. dla dzieci, Szafranka 7	Wystawa związana z Dniem Niepodległości 11 listopada.
10.	04.11.	Z cyklu spotkanie z ciekawym człowiekiem: pilot linii pasażerskiej	DK Niewiadom, tel. 42 13 755	Klub „Olimp” ul. Raciborska 482	Wstęp wolny. Spotkanie z pilotem, pt. „Lotnictwo pasażerskie”.
11.	04.11. godz. 12.00	Pojedynek na Słowa	Fundacja Elekrowni Rybnik tel. 739 18 98	Klub Energetyka ul. Podmiejska	W Pojedynku wezmą udział: ZSE-U oraz I LO im. Powstańców Śląskich. Wstęp wolny.
12.	04.11. godz. 18.00	„Zaduszki artystyczne”	DK Chwałowice, tel. 42 16 222 www.dkchwalowice.pl	DK Chwałowice ul. 1 Maja 93	Wernisaż wystawy fotografii otworowej Pawła Janczaruka „Jest taki samotny dwór”, koncert tria jazzowego w składzie: Janusz Kuczer – pianino, Mateusz Paszek – kontrabas, Artur Bednarek – perkusja. Wstęp wolny.
13.	04.11. g. 19.00	LARMO	Fundacja ER, tel. 739 18 98	Klub Energetyka	Kabaret SŁUCHAJCIE w programie „Ludzie to świr”. Wstęp 5 zł
14.	05.11.	„Szlakiem polskich zamków” - Będzin	DK Niewiadom, tel. 42 13 755	Zamek i pałac w Będzinie	Wycieczka na zamek i pałac – 20 zł/os. W cenie: przejazd, ubezpieczenie, przewodnik. Szczegóły u organizatora.
15.	5.11. g. 15.00	Kalambury oraz widowisko teatralne	Fundacja ER, tel. 739 18 98	Klub Energetyka	Impreza dla dzieci. Wstęp wolny.
16.	07.11. godz. 9.00 i 11.30	A. Fredro „Zemsta”	Rybnickie Centrum Kultury tel. 42 22 132	Sala widowiskowa RCK ul. Saint Vallier 1	Spektakl dla szkół w wykonaniu aktorów Teatru Scena Polska z Cieszyna. Cena biletu: 16 zł. Bilety można zamawiać wyłącznie w Beskidzkiej Agencji Artystycznej tel. (033) 815-86-73.
17.	8.11. godz. 8.15 i 11.15	Mała Akademia Filmowa	Rybnickie Centrum Kultury tel. 42 22 132	Sala widowiskowa RCK ul. Saint Vallier 1	Impreza edukacyjna dla szkół. Temat: Ingrid Bergman – skandy- nawska psychoanaliza. Wykład: Grzegorz Pieńkowski.
18.	8.11., g. 20.00	Grupa MoCarta	RCK, tel. 42 22 132	Sala widowiskowa RCK	Program kabaretowy znanego kwartetu. Cena biletu 33 zł.
19.	9.11. 8.00-11.00	Audycje muzykalniające	RCK, tel. 42 22 132	Sala widowiskowa RCK	Program dla szkół. Temat: „Różne oblicza akordeonu”.
20.	09.11. godz. 17.00	Dziennikarstwo Śledcze – Anna Marszałek („Rzeczpospolita”)	Fundacja Elekrowni Rybnik tel. 739 18 98	Klub Energetyka ul. Podmiejska	Wykład w ramach Małej Akademii Dziennikarstwa. Wstęp wolny.
21.	9.11. g. 17.00	Krzyżówka Szczęścia oraz widowisko teatralne	Fundacja ER, tel. 739 18 98	Klub Energetyka	Impreza dla dzieci. Wstęp wolny.
22.	09.11.	„Walka o granice i niepodległość Polski 1918 – 1920”	Rybnickie Centrum Kultury tel. 42 22 132	Sala kameralna RCK ul. Saint Vallier 1	Wykład płk. Tadeusza Dłuzińskiego dla młodzieży.
23.	10.11. godz. 9.00	Sofokles „Antyгона”	Rybnickie Centrum Kultury tel. 42 22 132	Sala widowiskowa RCK ul. Saint Vallier 1	Spektakl dla szkół w wykonaniu Teatru Scena Polska z Cieszyna. Cena biletu: 17 zł. Bilety można zamawiać wyłącznie w Beskidzkiej Agencji Artystycznej tel. (033) 815-86-73.
24.	10.11. godz. 11.30	Sofokles „Król Edyp”	Rybnickie Centrum Kultury tel. 42 22 132	Sala widowiskowa RCK ul. Saint Vallier 1	Spektakl dla szkół w wykonaniu Teatru Scena Polska z Cieszyna. Cena biletu: 16 zł. Bilety wyłącznie w BAA, tel. (033) 815-86-73.
25.	10.11.	Wyjazd na musical – komedie: „Graj nasza piosenkę”	DK Niewiadom, tel. 42 13 755	Teatr Muzyczny Gliwice	Cena biletu: 34 zł – normalny, 29 zł – ulgowy (w cenie przejazd i wstęp). Zapisy i płatność do 04.11.
26.	11.11.	Dzielnice Obchody Święta Niepodległości	Rada Dzielnic Chwałowice; Instytucje kulturalno-oświatowe	Kościół i pomnik w Chwałowicach	Msza św. za ojczyznę – przejście pod pomnik Bohaterskich Harce- rzy w Rybniku-Chwałowicach, apel, złożenie kwiatów.
27.	12.11. godz. 20.00	Nocny Maraton Jazzowy	DK Chwałowice, tel. 42 16 222 www.dkchwalowice.pl	DK Chwałowice ul. 1 Maja 93	W ramach XX Silesian Jazz Meeting koncert zespołu Beale Street Band (swing) z Krakowa; po koncercie nocne Jam Session. Wstęp 10 zł
28.	13.11. godz. 17.00	E. Kalman „Księżniczka czardasza”	Rybnickie Centrum Kultury tel. 42 22 132	Sala widowiskowa RCK ul. Saint Vallier 1	Operetka w wykonaniu Gliwickiego Teatru Muzycznego. Cena biletu: I miejsca – 40 zł, II miejsca – 35 zł.
29.	14 - 21.11.	Warsztaty wokalne	SCM „Muzyka i Ruch” tel. 42 24 434	Młodzieżowy Dom Kultury ul. Broniewskiego 23	Warsztaty zorganizowane dla wokalistów i kadry pedagogicznej. Szczegóły u organizatora.
30.	14.11. godz. 9.00	A. Mickiewicz „Dziady”	Rybnickie Centrum Kultury tel. 42 22 132	Sala widowiskowa RCK ul. Saint Vallier 1	Spektakl dla szkół w wykonaniu aktorów scen krakowskich. Cena biletu 12 zł. Bilety można zamawiać wyłącznie w Agencji Cracovia, tel. (012) 262-26-92, 0 601 818 613.
31.	16.11. godz. 9.30 i 11.30	Sofokles „Antyгона”	Rybnickie Centrum Kultury tel. 42 22 132	Sala widowiskowa RCK ul. Saint Vallier 1	Spektakl dla szkół w wykonaniu Teatru Baniuluka z Bielska-Białej. Cena biletu 16 zł. Bilety wyłącznie w Agencji Cracovia, tel. (012) 262-26-92, 0 601 818 613.
32.	17.11. godz. 9.00 i 11.00	„Doktor Dolittle”	Rybnickie Centrum Kultury tel. 42 22 132	Sala widowiskowa RCK ul. Saint Vallier 1	Spektakl dla szkół w wykonaniu Teatru Dzieci Zagłębia z Będzina. Cena biletu 12 zł. Bilety wyłącznie w Agencji Cracovia, tel. (012) 262-26-92, 0 601 818 613.
33.	17.11. godz. 10.00	Film dla dzieci „Szeregowiec Dolot”	DK Niedobczyce, tel. 739 81 85	Sala kinowa DK ul. Barbary 23	Szczegóły u organizatora.
34.	17.11. godz. 17.00	Koncert Galowy XI Festiwalu Piosenki Turystycznej	MDK, tel. 42 24 088; PTTK w Rybniku	Młodzieżowy Dom Kultury ul. Broniewskiego 23	Prezentacja laureatów festiwalu, rozdanie nagród i dyplomów. Wstęp wolny.
35.	17.11. godz. 17.00	Podsumowanie Rejonowego Konkursu Pla- stycznego na znak graficzny – plakiety będącą symbolem Festiwalu Piosenki Turystycznej	Młodzieżowy Dom Kultury tel. 42 24 088	Młodzieżowy Dom Kultury ul. Broniewskiego 23	Ogłoszenie wyników, rozdanie nagród i dyplomów oraz wystawa najlepszych prac. Wstęp wolny.
36.	18.11. godz. 8.30 i 11.30	F. Burnet „Tajemniczy ogród”	Rybnickie Centrum Kultury tel. 42 22 132	Sala widowiskowa RCK ul. Saint Vallier 1	Spektakl dla szkół w wykonaniu Teatru Dramatycznego z Elbląga. Cena biletu 17 zł. Bilety można zamawiać wyłącznie w Krakowskiej Agencji Artystycznej tel. (033) 81-57-103.
37.	18.11. godz. 12.00	Pojedynek na Słowa	Fundacja Elekrowni Rybnik tel. 739 18 98	Klub Energetyka ul. Podmiejska	W Pojedynku wezmą udział: II LO im. A. Frycza-Modrzewskiego oraz LO z Rydułtów.
38.	18.11. godz. 17.00	Biesiada muzyczna	DK Niedobczyce tel. 739 81 85	Sala imprezowa DK ul. Barbary 23	Współorganizator imprezy: Zakład Elektrociepłownię w Rybniku-Niedobczycach.
39.	18.11. godz. 18.00	XX Jubileuszowy Silesian Jazz Meeting	Rybnickie Centrum Kultury tel. 42 22 132	Sala widowiskowa RCK ul. Saint Vallier 1	„Dzień Wyszehradzki”. Wystąpi m. in. zespół „Take it jazz” w składzie: Wojciech Karolak, Leszek Cichoński, Krzysztof Szukalski. Szczegóły na afiszach. Cena biletu 20 zł dorośli; 10 zł młodzież.
40.	19.11. godz. 10.00	„Klasy frankofońskie na Śląsku” - szkolenie	COFRAN, Alliance Francaise tel. 42 24 097	PiMBP – sala AF ul. Szafranka 7	Szczegóły u organizatora.
41.	19.11. g. 17.00	Niedobczyckie Wieczory Muzyczne	DK Niedobczyce, tel. 739 81 85	Sala widowiskowa DK	W programie Duet Akordeonowy Huberta Giziewskiego.
42.	19.11. g. 18.00	Biesiada Muzyczna	DK Niedobczyce, tel. 739 81 85	Sala imprezowa DK	Spotkanie członków wspierających Chór im. A. Mickiewicza.

43.	19.11. godz. 18.00	XX Jubileuszowy Silesian Jazz Meeting	Rybnickie Centrum Kultury tel. 42 22 132	Sala widowiskowa RCK ul. Saint Vallier 1	Koncert finałowy XX SJM. Wystąpią: „Bracia Niedzielowie i przyjaciele” w składzie: Wojciech Niedziela – fortepian, Jacek Niedziela – kontrabas, Robert Majewski – trąbka, Marcin Jahr – perkusja. „Walk Away International Edition” w składzie: Eric Marienthal – sax, Steve Logan – bass, Miki Brita – git, Daniel Szabo – keyb, Krzysztof Zawadzki – drums. Cena biletu: 30 zł dorośli i 15 zł młodzież.
44.	20.11.	III Jesienna Akademia Zdrowia	DK Boguszowice tel. 42 52 016	DK Boguszowice ul. Plac Pokoju 1	W programie badania profilaktyczne, konsultacje lekarskie, wykłady na temat zdrowia, kiermasz zdrowia i urody. Szczegóły na afiszach.
45.	21.11. godz. 9.00 i 11.00	A. de Saint Exupery „Mały książę”	Rybnickie Centrum Kultury tel. 42 22 132	Sala widowiskowa RCK ul. Saint Vallier 1	Spektakl dla szkół w wykonaniu Teatru „Norma” z Krakowa. Cena biletu 12 zł. Bilety można zamawiać wyłącznie w Agencji Cracovia, tel. (012) 262-26-92, 0 601 818 613.
46.	21.11. godz. 18.00	„Wieczór piastowski”	Muzeum w Rybniku tel. 42 21 423	Muzeum w Rybniku ul. Rynek 18	Pokaz multimedialny.
47.	22.11. godz. 9.00	„Przygody Koziółka Matolka”	DK Chwałowice, tel. 42 16 222 www.dkchwalowice.pl	DK Chwałowice ul. 1 Maja 93	Spektakl teatralny dla szkół w wykonaniu „Teatru Dzieci Zagłębia”. Kontakt pod nr tel. 433 18 52.
48.	22.11. godz. 17.00	Biesiada Klubu Seniora kop. „Chwałowice” i „Rymer”	DK Niedobczyce, tel. 739 81 85	Sala imprezowa DK ul. Barbary 23	Szczegóły u organizatora.
49.	22.11. godz. 17.00	Koncert „Dzieci – Dzieciom”	DK Niedobczyce, tel. 739 81 85	Sala widowiskowa DK ul. Barbary 23	Przedstawienie teatralne pt. „U nos na Śląsku”.
50.	23 – 27.11.	Wystawa kanarków i papug	Polska Federacja Ornitologiczna PZH KPiE Rybnik tel. 42 71 506	Galeria PiMBP ul. Szafranka 7	Szczegóły u organizatora.
51.	24.11. godz. 9.00	J. Conrad „Jądro ciemności”	Rybnickie Centrum Kultury tel. 42 22 132	Sala widowiskowa RCK ul. Saint Vallier 1	Spektakl dla szkół w wykonaniu Teatru „Norma” z Krakowa. Cena biletu 12 zł. Bilety można zamawiać wyłącznie w Agencji Cracovia, tel. (012) 262-26-92, 0 601 818 613.
52.	24.11.	Koncert Jesienny	ŚCM „Muzyka i Ruch”, tel. 42 24 434	MDK, ul. Broniewskiego 23	Muzyczna dedykacja dla wszystkich niepełnosprawnych z okolic Rybnika.
53.	24.11.	DWA TEATRY	Fundacja Elektrowni Rybnik tel. 739 18 98	Klub Energetyka ul. Podmiejska	O godz. 9.00: Grupa Teatralna DOMINO z Młodzieżowego Domu Kultury w Rybniku w spektaklu pt. „Kopciuszek”; zespół „Kapryst” z Fundacji ER w spektaklu tanecznym pt. „Kopciuszek”; o godz. 11.00 i 16.00 Młodzieżowa Grupa Teatralna Fundacji ER przedstawi spektakl pt. „Piersza ce”. Wstęp wolny.
54.	24 - 25.11. godz. 10.00	XX Konkurs Gawdziarzy	Rybnickie Centrum Kultury tel. 42 22 132	Sala kameralna RCK ul. Saint Vallier 1	Przesłuchania konkursowe. Karty zgłoszeń do pobrania w dziale artystycznym RCK i na stronie internetowej www.kultura.rybnik.pl
55.	26.11. g.17.00	Spotkanie Gwarków kop. „Chwałowice”	DK Niedobczyce, tel. 739 81 85	Sala imprezowa DK ul. Barbary 23	Szczegóły u organizatora.
56.	26.11. godz. 18.00	XIII Konkurs Sztuki im. Vincenta van Gogha	Fundacja Elektrowni Rybnik tel. 739 18 98	Klub Energetyka ul. Podmiejska	Zakończenie wystawy i wręczenie nagród oraz Konkurs Muzyczny. Wstęp wolny.
57.	26.11. godz. 18.00	„Zabawa andrzejkowa”	DK Niewiadom tel. 42 13 755	DK Niewiadom ul. Mościckiego 15	Impreza dla dorosłych. Zabawa z zespołem „Standard” i konsumpcja; cena: 20 zł/os
58.	28.11. godz. 8.15 i 11.15	„Mała Akademia Filmowa”	Rybnickie Centrum Kultury, DKF „Ekran” tel. 42 22 132	Sala widowiskowa RCK ul. Saint Vallier 1	Impreza edukacyjna dla szkół. Temat: Luis Bunuel – świat według surrealistów. Wykład: Grzegorz Pieńkowski.
59.	28.11. godz. 17.00	Katarzyna Gawrych–Olender grafiki komputerowe – wernisaż	Fundacja Elektrowni Rybnik tel. 739 18 98	Klub Energetyka ul. Podmiejska	Wstęp wolny.
60.	29.11.	Tomasz i Maciej Niemiec – wernisaż	Fundacja Elektrowni Rybnik tel. 739 18 98	Klub Energetyka ul. Podmiejska	Wstęp wolny.
61.	29.11.	„Andrzejki”	DK Niewiadom, tel. 42 13 755	DK, ul. Mościckiego 15	Wstęp wolny. Wróżby andrzejkowe na świetlicy.
62.	30.11.	„Andrzejkowe wróżbiarstwo”	DK Niewiadom, tel. 42 13 755	Klub „Olimp”, ul. Raciborska 482	Dyskoteka dla dzieci i młodzieży oraz wróżby andrzejkowe.
63.	30.11. godz. 16.00	Andrzejkowe Zabawy	Klub Harcówka, tel. 42 22 544	Klub Harcówka, ul. Zakątek 19	W programie wróżby i zabawy dla dzieci do lat 14. Występy członków kółka teatralno-tanecznego. Wstęp 2 zł.
64.	30.11. godz. 17.00	Andrzejkowy Zawrót Głowy	Fundacja Elektrowni Rybnik tel. 739 18 98	Klub Energetyka ul. Podmiejska	Widowisko estradowe, gry, konkursy z nagrodami oraz Zabawa Andrzejkowa dla dzieci i młodzieży jak również wróżby. Wstęp wolny.
65.	30.11. godz. 18.00	„W noc tysiąca gwiazd” – Koncert z cyklu „Muzyka na Ratuszu”	Rybnickie Centrum Kultury tel. 42 22 132, Muzeum w Rybniku	Muzeum w Rybniku ul. Rynek 18	Wykonawcy: Sabina Olbrich – sopran, Mirosław Błaszczak – tenor, Grażyna Griner – fortepian. W programie przeboje muzyki operetkowej, musicalowej i filmowej.

Sport i turystyka					
LP.	TERMIN	NAZWA IMPREZY	ORGANIZATOR	MIEJSCE	UWAGI
66.	listopad	Amatorska Liga Piłki Siatkowej Rybnik 2005–2006	Tadeusz Bonk tel. 0 603 770 779	Zgodnie z terminarzem dostępnym w internecie	Więcej na stronie internetowej www.efekt-projekty.pl/als
67.	03.11. godz. 17.30	Śląska Liga Kadetek w koszykówce	RMKS Rybnik tel. 739 58 17 (M. Troszka)	Sala sportowa ul. Różańskiego (SP nr 5)	Mecz: RMKS Rybnik – „Olimpia” Wodzisław. Wstęp wolny.
68.	04.11. godz. 16.00	Drużynowe Mistrzostwa Rybnika P-15	Fundacja Elektrowni Rybnik tel. 739 18 98	Klub Energetyka ul. Podmiejska	Wstęp wolny.
69.	05.11. godz. 10.00	Mecz piłki nożnej	KS „Polonia” Niewiadom tel. 739 15 92 (Cz. Wajner)	Boisko w Niewiadomiu przy ul. Sportowej	Trampkarze: KS „Polonia” Niewiadom – RKP III Rybnik. Wstęp wolny.
70.	05.–06. 11.	Puchar Prezesa ER S. A. VII Spławikowe Zawody Wędkarskie	Fundacja ER, kontakt: 0 603 879 316 (Marian Niewęglowski)	Zalew Rybnicki	Szczegóły u organizatora.
71.	06.11. godz. 12.00	Mecz piłki siatkowej III liga – seniorzy	TS VOLLEY Rybnik www.rybnik.pl/volley	Hala MOSiR ul. Powstańców Śl. 40/42	TS Volley – MMKS Dąbrowa Górnicza. Wstęp wolny.
72.	08.11.; 15.11.; 29.11. g. 16.30	Śląska Liga Młodzieck Młodszych w koszykówce	RMKS Rybnik tel. 739 58 17 (M. Troszka)	Sala sportowa ul. Różańskiego (SP nr 5)	Mecz: RMKS Rybnik – JKKS Jastrzębie; Mecz: RMKS Rybnik – MOS Katowice; Mecz: RMKS Rybnik – MOSM Tychy
73.	11.11. godz. 10.00	XV Turniej Szachowy z okazji Święta Niepodległości	DK Chwałowice tel. 42 16 222	DK Chwałowice ul. 1 Maja 93	Wpisowe 10 zł.
74.	11.11. godz. 12.00	XI Bieg Niepodległości o Puchar Prezydenta Miasta Rybnika	MOSiR tel. 42 27 839; Wydział Edukacji UM Rybnika; RMKS	Start i meta pod Ratuszem na Rynku	Zgłoszenia będą przyjmowane od 24.10. do 04.11. od godz. 14.00 do 21.00 na Pływalni Krytej przy ul. Powstańców Śl. 40/42.
75.	12.11., 26.11. godz. 17.00	I Liga Koszykówki Kobiet	RMKS Rybnik tel. 739 58 17 (G. Wistuba)	Hala sportowa MOSiR Rybnik ul. Jastrzębska	Mecz: RMKS Rybnik – CKIS Skawina, Mecz: RMKS Rybnik – Wisła Kraków II, Wstęp wolny.
76.	14.11.; 28.11. godz. 16.30	Śląska Liga Młodzieck Starszych w koszykówce	RMKS Rybnik tel. 739 58 17 (W. Pierchała)	Sala sportowa ul. Różańskiego (SP nr 5)	Mecz: RMKS Rybnik – MOSM Bytom; Mecz: RMKS Rybnik – Gwarek Pawłowice; Wstęp wolny.
77.	15.11. godz. 18.00	Mecz piłki siatkowej - kadeci	TS VOLLEY Rybnik www.rybnik.pl/volley	Hala MOSiR ul. Powstańców Śl. 40/42	TS Volley – SK Górnik Radlin. Wstęp wolny.
78.	18.11. godz. 16.30	Turniej Skata Sportowego o Puchar Rady Dzielnicy Smolna	Rada Dzielnicy Smolna tel. 0 604 580 199	Restauracja ENERGIL ul. Ślawików 8	Zapisy uczestników w dniu turnieju. Wstęp wolny.
79.	19.11.	„Marsze na Orientację” Ramża	PTTK tel. 42 28 072	Czerwionka - Leszczyny	Szczegóły u organizatora.
80.	19 i 20.11. godz. 10.00	Indywidualne i drużynowe Szachowe Mistrzostwa Śląska Juniorów	Fundacja Elektrowni Rybnik informacja pod nr tel. 42 48 687, po 20.00	Klub Energetyka ul. Podmiejska	Kategorie wiekowe: do lat 6, 8, 10, 12, 14, 16 i 18 w grze przyspieszonej i błyskawicznej.
81.	20.11.	Grand Prix Amatorów w Tenisie Stołowym o Indywid. Mistrzostwo Rybnika 2005/2006	MOSiR tel. 42 27 839; CRiR „Bushido” tel. 42 28 201	CRiR „Bushido” ul. Floriańska 1	Zgłoszenia należy składać do 10.11. na Krytej Pływalni MOSiR ul. Powstańców Śl. 40/42 lub w CRiR „Bushido”.
82.	23.11. godz. 18.00	Mecz piłki siatkowej - juniorzy	TS VOLLEY Rybnik www.rybnik.pl/volley	Hala MOSiR Boguszowice ul. Jastrzębska	TS Volley – KS Rodakowski Tychy. Wstęp wolny.
83.	23.11. godz. 18.00	Mecz piłki siatkowej kadetki	TS VOLLEY Rybnik www.rybnik.pl/volley	Hala MOSiR ul. Powstańców Śl. 40/42	TS Volley – Spartakus Zabrze. Wstęp wolny.
84.	25.11.	XIII Regionalny Miting Pływacki Olimpiad Specjalnych Rybnik 2005	Sekcja Terenowa Olimpiad Specjalnych z Rybnika i Szkoła Życia z Rybnika	Kryta Pływalnia ER ul. Podmiejska	Impreza sportowa dla zawodników z niepełnosprawnością intelektualną z całego regionu śląskiego.
85.	25.11. g.18.00	Mecz piłki siatkowej kadeci	TS VOLLEY Rybnik	Hala MOSiR, ul. Powstańców	TS Volley – KS Jastrzębie Borynia. Wstęp wolny.
86.	26.11. godz. 9.00 – 13.00	Grand Prix Rybnika w Szachach Szybkich P-15’	Śląski Klub Sportowy Niesłyszących tel. 45 68 925 (A. Kubin)	Świetlica Stowarzyszeń ul. Kościuszki 17	Zapisy na sali na pół godz. przed zawodami. Wpisowe 5 zł od uczestnika.
87.	26.11. g.12.00	Mecz piłki siatkowej III liga – seniorzy	TS VOLLEY Rybnik	Hala MOSiR, Boguszowice	TS Volley – AZS Katowice. Wstęp wolny.
88.	27.11. g.10.00	Mecz Szachowy	Fundacja ER, tel. 739 18 98	KE, ul. Podmiejska	Klub Energetyka – Dom Kultury Chwałowice. Wstęp wolny.
89.	31.11. g.16.30	Śląska Liga Juniorek w koszykówce	RMKS Rybnik tel. 739 58 17	Hala MOSiR Rybnik, Jastrzębska	Mecz: RMKS Rybnik – Basket Głucholazy Wstęp wolny.

Przejrzysta Polska – akcja społeczna o zasięgu ogólnopolskim

Organizatorzy: akcja ta prowadzona jest przy wsparciu Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, Programu Przeciw Korupcji Fundacji im. S. Batorego, Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, Centrum Edukacji Obywatelskiej i Banku Światowego.

Cel akcji: zamiarem organizatorów jest promowanie uczciwości i skuteczności w samorządach, co ma się przyczynić do poprawy jakości życia publicznego oraz do pobudzania aktywności obywatelskiej. Adresatami akcji są samorządy terytorialne (gminne, powiatowe i wojewódzkie), które przy współpracy z organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami chcą doskonalić praktykę sprawowania władzy i administrowania, dążąc do wyeliminowania korupcji i innych form patologii.

W związku z przystąpieniem do akcji, gmina Rybnik zdecydowała się na zrealizowanie 6 zadań obligacyjnych i 6 zadań fakultatywnych. Szczegóły dotyczące wybranych zadań, jak również ich realizacji, znajdują się na stronie UM Rybnika www.rybnik.pl - link Przejrzysta Polska.

Na łamach „Gazety Rybnickiej” zamieszczamy Kodeks etyki pracowników Urzędu Miasta Rybnika oraz pierwszy informator budżetowy pt.: „Skąd mamy pieniądze i na co je wydajemy”.

Kodeks etyki opracowali sami pracownicy urzędu i nie został on przyjęty zarządzeniem kierownika jednostki organizacyjnej ponieważ jest własnością grupy, która go stworzyła a nie instytucji. Kodeks jest zbiorem wartości i zasad, jakimi kierują się pracownicy rybnickiego magistratu i nie podlega okresowej ocenie ani aktualizacji.

Informator budżetowy w postaci przejrzystej książeczki dla mieszkańców naszego miasta zawiera w swej treści podstawowe informacje na temat zasad i trybu tworzenia budżetu. Informacje na temat dochodów i wydatków gminy na przestrzeni ostatnich trzech lat zostały podane w przystępnej i łatwej do zrozumienia przez osoby nie znające terminologii finansowej formie, w celu łatwiejszej wizualizacji dane te przedstawiono w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy. W celu dotarcia z tekstem książeczki do każdego gospodarstwa

domowego teks książeczki drukowany jest na łamach Gazety Rybnickiej poza tym jest również dostępny na stronie internetowej miasta, w jego siedzibie a także w siedzibach Rad Dzielnicy.

Akcja w skrócie:

Akcja rozpoczęła się w lutym 2005 r. i potrwa do końca roku.

- Zaproszenie do akcji uzyskały wszystkie gminy i powiaty w Polsce, a do akcji zgłosiło się 775 samorządów.
- Udział polega na zrealizowaniu minimum sześciu zadań obowiązkowych oraz wybranej ilości zadań fakultatywnych.
- Zadania odpowiadają sześciu zasadom dobrego rządzenia: przejrzystości, przeciwdziałania korupcji, partycypacji społecznej, przewidywalności, fachowości i rozliczalności.
- Akcję masową poprzedził projekt pilotażowy „Przejrzysta Gmina” z udziałem 15 gmin i powiatów – reprezentantów wybranych regionów, w którym testowano poszczególne zadania.
- Zgłaszając się do akcji samorządy otrzymały na platformie internetowej stronę-wizytówkę, informującą o wybranych przez nie zadaniach i informującą o przebiegu i realizacji zadań (www.przejrzystapolska.progressframework.com).

Po zaliczeniu wybranych przez gminy zadań przez organizatorów akcji, samorząd uzyska certyfikat uczestnictwa w akcji „Przejrzysta Polska” i znajdzie się na specjalnej „mapie przejrzystości”.

Poza tym w trakcie trwania akcji zrealizowano również inne zadania z wybranej przez siebie listy m.in. :1) wprowadzenie do praktyki samorządu głosowania imiennego - przyjęcie uchwały Rady Miasta, w tej kwestii nastąpiło na sesji Rady w dniu 30 czerwca br. Oznacza to, że każdy mieszkaniec może uzyskać informację o tym, jak głosowali poszczególni radni w istotnych kwestiach dotyczących wspólnoty lokalnej oraz 2) sformułowanie programu nauczania dla uczniów rybnickich szkół z zakresu etyki społecznej - szkolenia nauczycieli w tym zakresie zostały już przeprowadzone w I połowie września br. przy wsparciu ekspertów Centrum Edukacji Obywatelskiej. Obecnie zdobytymi wiadomościami przeszkoleni w tym zakresie

nauczyciele będą się dzielić ze swoimi podopiecznymi na lekcjach historii, WOS-u, języka polskiego czy na lekcjach wychowawczych.

Gazeta Rybnicka na bieżąco będzie informowała swoich czytelników o dalszych postępach w akcji i wypełnianiu poszczególnych zadań przez rybnicki magistrat zamieszczając krótkie informacje na ten temat w kolejnych numerach gazety.

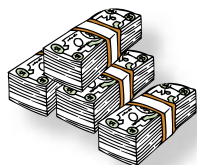
Informator budżetowy (coroczny informator dla mieszkańców)

„Skąd mamy pieniądze i na co je wydajemy”

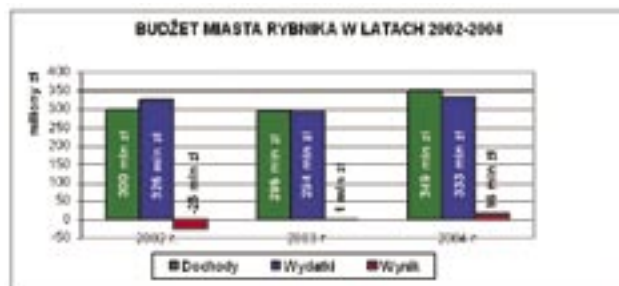
GMINA
FAIR PLAY

Zasady gospodarki finansowej - co to jest budżet?

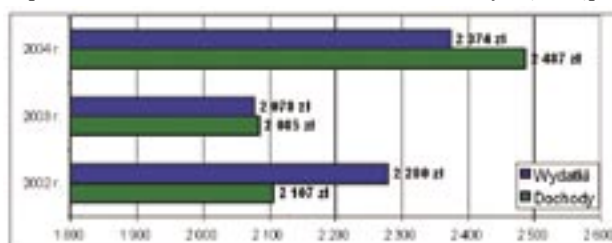

Podstawą gospodarki finansowej Miasta jest budżet, uchwalany przez Radę Miasta na okres jednego roku. Budżet Miasta – podobnie jak i budżet rodzinny - jest zestawieniem planu dochodów, jakie uzyska Miasto oraz wydatków które zostaną nimi sfinansowane.

Różnica pomiędzy dochodami i wydatkami budżetu stanowi nadwyżkę bądź deficyt budżetu miasta. Jeżeli uzyskane dochody przewyższają poniesione wydatki wynik finansowy budżetu zamyka się nadwyżką budżetową. W sytuacji gdy dochody nie wystarczają na wszystkie niezbędne wydatki – wynik jest ujemny i stanowi deficyt budżetowy. W takiej sytuacji Miasto zaciąga kredyt, pożyczkę lub emituje obligacje komunalne, co stanowi zadłużenie gminy i podlega spłacie z przyszłych dochodów – podobnie jak kredyt konsumpcyjny bądź na zakup samochodu lub budowę domu.

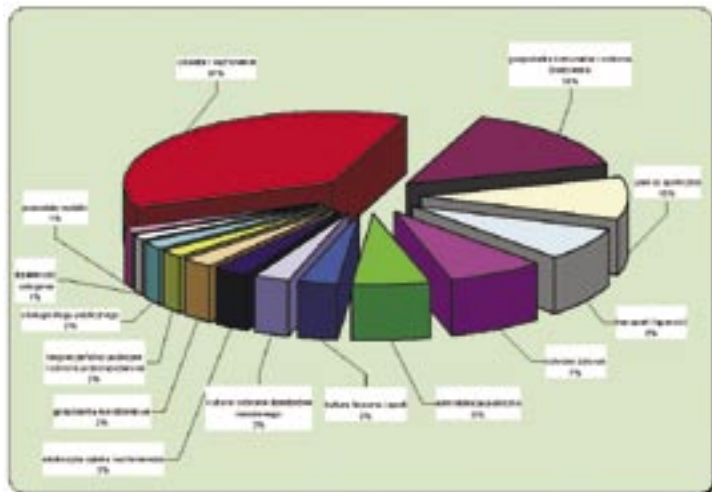
W przeliczeniu na 1 mieszkańca budżet miasta kształtuje się następująco:

W latach 2002 – 2004 średnio na każdego mieszkańca wydatki bieżące Miasta wyniosły 1.724 zł, natomiast wydatki inwestycyjne 520 zł. Źródłem finansowania wydatków inwestycyjnych w latach 2002–2004 były zarówno dochody własne, jak i środki pozyskane przez Miasto ze źródeł zewnętrznych.

Struktura wydatków poniesionych w 2004 r.

W strukturze poniesionych wydatków dominują koszty utrzymania 84 placówek oświatowych (oświata i wychowanie łącznie z edukacyjną opieką wychowawczą), w skład których wchodzi szkoły podstawowe, przedszkola, zespoły szkolno – przedszkolne, gimnazja, licea ogólnokształcące, zespoły szkół ponadpodstawowych, szkoły zawodowe, placówki wychowania pozaszkolnego oraz szkolnictwo specjalne. W 2004 r. Miasto wydało na ten cel łącznie ponad 130 mln zł, z czego subwencja z budżetu państwa wyniosła 87 mln zł. Pozostałe wydatki miasto pokryło ze środków własnych.

Znaczącą pozycję stanowią także wydatki związane z gospodarką komunalną i ochroną środowiska. Obejmują one gospodarkę ściekową i ochronę wód (m. in. budowę kanalizacji w dzielnicach), gospodarkę odpadami, oczyszczanie i utrzymanie zieleni oraz oświetlenie ulic, placów i dróg. W 2004 r. wydatki na ten cel wyniosły 49 mln zł, z czego inwestycje 37 mln zł.

10% budżetu (33 mln zł) przeznaczono na pomoc społeczną. Są to koszty związane z utrzymaniem placówek opiekuńczo – wychowawczych (Zespół Ognisk Wychowawczych, Dom Dziecka, Rodzinne Domy Dziecka), Miejskiego Domu Pomocy Społecznej, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz wydatki na wypłatę zasiłków.

Ponadto dużo środków przeznaczanych jest na transport (2004 r. – łącznie 26 mln zł, w tym na inwestycje 5 mln zł). Dział ten obejmuje budowę, modernizację i utrzymanie dróg oraz utrzymanie transportu lokalnego.

W ramach wydatków bieżących w 2004 roku:

- wyremontowano 6,3 km nawierzchni dróg; wykonano odwodnienie pięciu dróg w dzielnicach;
- wyremontowano 7 chodników, o łącznej długości 2,5 km;
- dokonano przebudowy 3 skrzyżowań;
- zrealizowano roboty systemem gospodarczym: utwardzono 1,2 km dróg oraz 8 miejsc postojowych (2.415 m²);
- w ramach gwarancji dokonano drobnej naprawy 2 dróg, naprawy nawierzchni 2 dróg oraz wymiany krawężników.

Inwestycje obejmowały głównie budowę kolejnych odcinków obwodnicy miejskiej.

Pozostałe wydatki wyniosły:

- ochrona zdrowia – 25 mln zł (budowa WSS nr 3, utrzymanie Ośrodka Leczniczko-Rehabilitacyjnego, przeciwdziałanie alkoholizmowi)
- administracja publiczna – 20 mln zł (koszty funkcjonowania Urzędu Miasta i Rady Miasta)
- kultura fizyczna i sport – 11 mln zł (utrzymanie obiektów sportowych oraz MOSiR i BUSHIDO)

- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 9 mln zł (dotacje dla instytucji kultury – biblioteki miejskiej, RCK, Muzeum oraz domów kultury, a także organizacji pozarządowych)
- gospodarka mieszkaniowa – 8 mln zł (dotacja dla Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej, wykupy nieruchomości, przygotowanie terenu pod zabudowę)
- bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 7 mln zł (koszty funkcjonowania straży pożarnej, straży miejskiej oraz obrony cywilnej)
- obsługa długu publicznego – 6 mln zł (spłata odsetek od zadłużenia Miasta)
- działalność usługowa – 5 mln zł (plany zagospodarowania przestrzennego, koszty funkcjonowania Ośrodka Dokumentacji Geodezyjno – Kartograficznej, Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego oraz koszty utrzymania targowisk, parkingów i szaletów)
- pozostałe wydatki – 4 mln zł.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca poszczególne kategorie wydatków kształtowały się następująco:

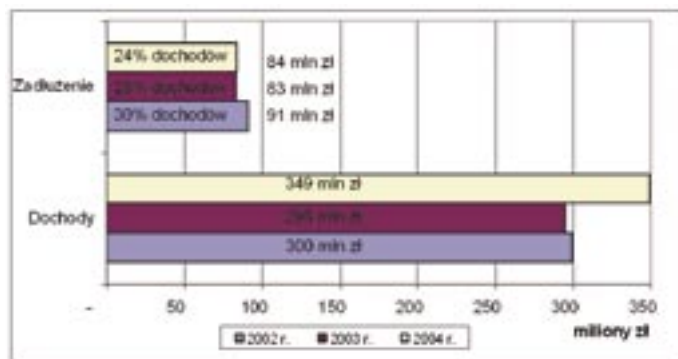

Czym finansowany jest niedobór środków pieniężnych?

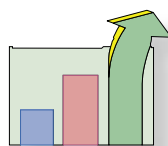
Na realizację wydatków inwestycyjnych, na które brakuje środków, Miasto zaciąga zobowiązania w postaci kredytu, pożyczki lub emisji obligacji, które stanowią zadłużenie Miasta i podlegają spłacie z przyszłych dochodów.

Maksymalny poziom, do jakiego Miasto może się zadłużać, regulują przepisy prawa i ograniczają go do 60% dochodów ogółem.

Zobowiązania, wliczane do zadłużenia Miasta, z ww. tytułów w latach 2002–2004 kształtowały się następująco:

Oznacza to, że na każdego mieszkańca, wg stanu na koniec poszczególnych lat, przypadało do spłaty odpowiednio: 639 zł (2002 r.), 591 zł (2003 r.) i 595 zł (2004 r.).

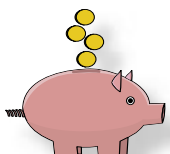
Jakie są założenia budżetu na lata następne?

1. Najogólniej rzecz biorąc kontynuacja realizacji miejskich inwestycji zmierzających do poprawy infrastruktury miejskiej oraz podniesienia jakości życia mieszkańców.
2. Wykorzystywanie zewnętrznych źródeł finansowania, w tym głównie środków unijnych.
3. Utrzymanie w 2006 roku stawek podatków lokalnych na dotychczasowym poziomie.

Przygotowanie projektu uchwały budżetowej należy do kompetencji Prezydenta Miasta. Projekt ten Prezydent Miasta zobowiązany jest przedłożyć Radzie Miasta oraz – celem zaopiniowania – Regionalnej Izbie Obrachunkowej (organ nadzoru nad finansami jednostek samorządu terytorialnego) w terminie do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Projekt budżetu Rybnika otrzymują ponadto indywidualnie wszyscy Radni oraz Przewodniczący Rad Dzielnic. Radni są aktywnie zaangażowani w prace nad projektem budżetu w ramach poszczególnych komisji Rady Miasta. Za pośrednictwem radnych mieszkańcy mogą zgłaszać ewentualne wnioski i uwagi do projektu budżetu.

Finanse Miasta są jawne. Każdy mieszkaniec ma prawo dostępu do informacji o działalności Miasta i realizowanym budżecie, m. in. przysłuchując się obradom sesji Rady Miasta. Co roku informacje o uchwalonym budżecie oraz sprawozdanie z realizacji budżetu za rok ubiegły są publikowane na łamach „Gazety Rybnickiej”. Informacje te są również dostępne na stronie internetowej (www.rybnik.pl) w Biuletynie Informacji Publicznej. Osoby nie posiadające dostępu do internetu mogą skorzystać z darmowego stanowiska w Urzędzie Miasta. Jeżeli poszukiwana informacja nie została zamieszczona w serwisie, a w myśl ustawy o dostępie do informacji publicznej powinna ona zostać udostępniona, należy się bezpośrednio skontaktować z Urzędem Miasta.

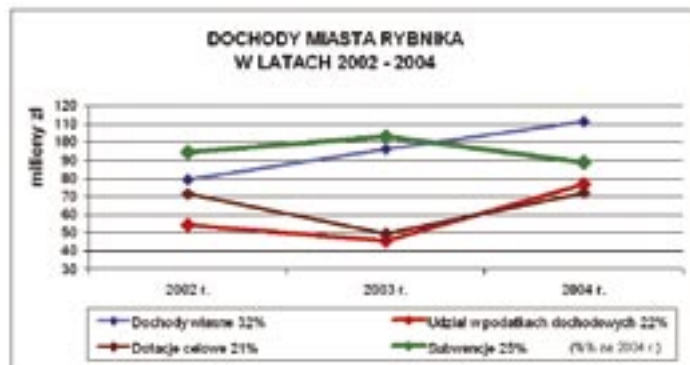
Źródła dochodów

Gospodarstwo domowe czerpie swoje dochody z wynagrodzenia za pracę, z oszczędności (odsetek od lokat bankowych) bądź pomocy finansowej rodziny.

A skąd Miasto czerpie swoje dochody?

Na dochody Miasta składają się:

- dochody własne:
 - *podatki lokalne*: rolny, leśny, od nieruchomości, spadków i darowizn, środków transportowych, czynności cywilnoprawnych, od posiadania psów oraz wpływy z karty podatkowej od rzemiosła
 - *opłaty lokalne*: targowa, administracyjna
 - *pozostałe opłaty*: skarbowe, eksploatacyjna, opłaty rejestracyjne, za prawa jazdy i inne
 - *wpływy ze sprzedaży mienia komunalnego*
 - *inne dochody*: jednostek budżetowych Miasta, darowizny, odsetki od lokat bankowych itp.
- udział w podatkach dochodowych stanowiących dochód budżetu państwa – wpłacanych do Urzędu Skarbowego przez mieszkańców i zwracany Miastu przez budżet państwa oraz udział w podatkach dochodowych firm mających siedzibę na terenie Miasta przekazywany bezpośrednio przez Urzędy Skarbowe
- dotacje celowe z budżetu państwa, ze środków Unii Europejskiej oraz innych funduszy
- subwencje z budżetu państwa (głównie na utrzymanie placówek oświatowych).

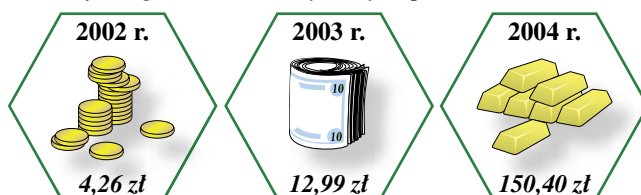
Wielkość osiąganych dochodów jest tylko w pewnym stopniu uzależniona od władz lokalnych.

Stawki podatków lokalnych ustalane są w przedziałach określonych ustawowo. W Rybniku od kilku lat pozostają one na nie zmienionym poziomie, poniżej ustawowych górnych pułapów. Największe dochody z tego tytułu przynosi podatek od nieruchomości oraz od środków transportowych.

Udział (określany ustawowo) w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa uzależniony jest generalnie od zamożności mieszkańców oraz kondycji finansowej przedsiębiorstw działających na terenie Miasta. Im większe dochody mieszkańców oraz zyski firm, tym więcej pieniędzy wpływa do budżetu miasta.

Dotacje celowe oraz subwencje z budżetu państwa przekazywane są w zależności od rodzaju wykonywanych zadań oraz możliwości budżetu centralnego. Największe niedoszacowanie występuje w subwencji przeznaczonej na oświatę, do której Miasto musi dopłacać znaczne kwoty.

Duże możliwości dla rozwoju miasta, jak i wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, stanowią środki unijne. Rybnik przoduje w tym zakresie, na co dowodem jest największa w mieście inwestycja – budowa kanalizacji sanitarnej w dzielnicach, realizowana przy olbrzymim zaangażowaniu środków Funduszu Spójności UE. Również w przyszłości dalsza realizacja miejskich inwestycji będzie uzależniona od możliwości pozyskania dofinansowania ze źródeł zewnętrznych, na co Miasto kładzie duży nacisk. Pozyskane środki unijne w latach 2002 – 2004 na jednego mieszkańca wyniosły odpowiednio:

Na co przeznaczają pieniądze gospodarstwa domowe?

Każda rodzina ponosi wydatki na swoje utrzymanie. Obejmują one zakup żywności, ubrań czy regulowanie podatków i innych opłat. Są to tak zwane wydatki bieżące niezbędne do normalnego funkcjonowania.

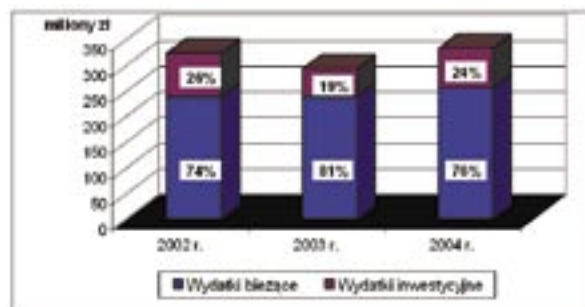
Natomiast nadwyżki środków pieniężnych przeznaczane są zazwyczaj na przebudowę lub modernizację mieszkania, zakup samochodu i inne. Są to tak zwane wydatki inwestycyjne.

Co składa się na wydatki Miasta

Prawo nakłada na jednostki samorządu terytorialnego wiele zadań, które Miasto musi sfinansować własnymi dochodami. Ponadto państwo dodatkowo przekazuje do realizacji jednostkom samorządu terytorialnego niektóre zadania, należące do kompetencji państwa, i przekazuje na ten cel dotacje celowe lub subwencje. Są to tak zwane zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Ponadto wydatki, tak jak w gospodarstwie domowym, dzielą się generalnie na bieżące oraz inwestycyjne – służące poprawie infrastruktury miejskiej, tworzeniu nowych miejsc pracy oraz podniesieniu jakości życia mieszkańców.

Kodeks etyki pracowników Urzędu Miasta Rybnika

Niniejszy kodeks został wypracowany przez ogół pracowników, w celu określenia zasad, jakimi powinni kierować się pracownicy samorządowi w Urzędzie Miasta Rybnika przy realizacji powierzonych zadań.

Rozdział I Zasady ogólne

§ 1.

1. Kodeks wyznacza zasady postępowania pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Miasta Rybnika, w związku z wykonywaniem przez nich zadań publicznych.
2. Zasady określone w niniejszym kodeksie winny być stosowane przez wszystkich pracowników Urzędu Miasta posiadających status pracownika samorządowego, zgodnie z ustawą o pracownikach samorządowych.
3. Pracownicy samorządowi traktują pracę jako służbę publiczną, na zajmowanych stanowiskach służą państwu i społeczności lokalnej, przestrzegają porządku prawnego oraz wykonują powierzone zadania.
4. Pracownicy samorządowi obowiązani są przestrzegać norm prawnych, etycznych i moralnych, w tym zawartych w niniejszym Kodeksie.
5. Normy niniejszego Kodeksu naruszają pracownicy samorządowi, którzy wskutek postępowania, zarówno w miejscu pracy, jak i poza nim, ryzykują utratę zaufania niezbędnego do wykonywania zadań publicznych.
6. Pracownicy samorządowi obowiązani są dbać o wykonywanie zadań publicznych oraz o środki publiczne z uwzględnieniem interesu państwa, interesu wspólnoty samorządowej oraz indywidualnego interesu obywateli.

Rozdział II Wykonywanie zadań

§ 2.

1. Służba publiczna opiera się na zaufaniu publicznym i wymaga od pracowników samorządowych poszanowania Konstytucji i prawa oraz stawiania interesu publicznego ponad interes osobisty.
2. Pracownicy samorządowi wypełniają swoje obowiązki zgodnie z prawem.
3. W toku podejmowania decyzji pracownicy samorządowi uwzględniają wszystkie okoliczności sprawy, mające znaczenie dla podejmowanych rozstrzygnięć.
4. Pracownicy samorządowi załatwiają sprawy niezwłocznie, zgodnie z przepisami określającymi terminy załatwiania spraw.

§ 3.

Pracownicy samorządowi działają bezstronnie i bezinteresownie, a w szczególności:

- 1) nie uczestniczą w podejmowaniu decyzji, naradach, opiniowaniu lub głosowaniu w sprawach, w których mają bezpośredni lub pośredni interes osobisty,
- 2) nie wykorzystują i nie pozwalają na wykorzystanie powierzonych im zasobów, kadr i mienia publicznego w celach prywatnych,
- 3) nie podejmują prac, ani zajęć kolidujących z pełnionymi obowiązkami służbowymi,
- 4) nie demonstrują zażyłości z osobami publicznie znanymi ze swej działalności politycznej, gospodarczej, społecznej lub religijnej, wystrzegają się okazji do promowania jakichkolwiek grup interesu, nie manifestują publicznie poglądów i sympatii politycznych,
- 5) nie angażują się w działania o charakterze politycznym, nie ulegają wpływom i naciskom politycznym, które mogą prowadzić do działań stronnictw lub sprzecznych z interesem publicznym,
- 6) pełniąc obowiązki kierują się interesem wspólnoty samorządowej i nie czerpią korzyści materialnych ani osobistych z tytułu sprawowanego urzędu, nie działają też w prywatnym interesie osób lub grup osób,
- 7) nie czynią użytku z uprzywilejowanego dostępu do informacji,
- 8) nie ulegają żadnym naciskom, nie przyjmują żadnych zobowiązań wynikających z pokrewieństwa lub znajomości.

§ 4.

1. Pracownicy samorządowi nie dopuszczają do powstania konfliktu interesów między interesem publicznym a prywatnym. W sytuacji powstania konfliktu interesów dbają, aby został on rozstrzygnięty na korzyść interesu publicznego.
2. Pracownicy samorządowi korzystają z powierzonych uprawnień wyłącznie dla osiągnięcia celów, dla których uprawnienia te zostały im powierzone, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Pracownicy samorządowi nie angażują się w działania, które zagrażają prawidłowemu wypełnianiu obowiązków służbowych lub wpływają negatywnie na obiektywizm podejmowanych decyzji.

§ 5.

1. Pracownicy samorządowi w sposób rzetelny, sumienny i terminowy wykonują swoje obowiązki.
2. W prowadzonych sprawach równo traktują wszystkich uczestników oraz udzielają im wszechstronnej pomocy.
3. Pracownicy samorządowi w stosunku do klientów powinni być uprzejmi, życzliwi, cierpliwi, kulturalni i opanowani.
4. Pracownicy samorządowi dbają o dobre stosunki międzyludzkie, przestrzegają w miejscu pracy i poza nim zasad poprawnego zachowania, właściwych człowiekowi o wysokiej kulturze osobistej.
5. Pracownik samorządowy swoją postawą oraz wyglądem decyduje niejednokrotnie o pierwszym wrażeniu klienta, przez co wpływa na jego nastawienie do urzędu.
6. Wygląd pracownika powinien być skromny, schludny i pozbawiony elementów ekstrawagancji.

§ 6.

1. Pracownicy samorządowi ponoszą odpowiedzialność za swoje decyzje i działania.
2. Zarządzając powierzonym majątkiem i środkami publicznymi, winni wykazywać należytą staranność i gospodarność.
3. Pracownicy samorządowi informacje o ujawnionych próbach marnotrawstwa, defraudacji środków publicznych, nadużywania władzy lub korupcji przekazują odpowiednim instytucjom lub organom.
4. Pracownicy samorządowi zgłaszają wątpliwości dotyczące celowości lub legalności decyzji podejmowanych w urzędzie bezpośrednio przełożonemu, a w przypadku braku reakcji odpowiednim organom.

§ 7.

1. Pracownicy samorządowi rozwijają swoje kompetencje i wiedzę zawodową, potrzebne do wykonywania obowiązków.
2. Pracownicy samorządowi obowiązani są do zachowania lojalności w kontaktach ze zwierzchnikami oraz gotowości do wykonywania służbowych poleceń.
3. W stosunku do przełożonych pracownicy samorządowi powinni być uprzejmi, uczciwi i życzliwi.
4. W stosunku do podwładnych i współpracowników pracownicy samorządowi powinni być koleżeńscy, chętni do współpracy, bezkonfliktowi i opanowani.

Rozdział III Postanowienia końcowe

§ 8.

1. Pracownicy samorządowi zobowiązani są przestrzegać przepisów niniejszego Kodeksu i kierować się jego zasadami.
2. Naczelnicy Wydziałów i Kierownicy Biur Urzędu Miasta Rybnika upowszechniają zasady zawarte w niniejszym kodeksie wśród podległych im pracowników.

Poniżej zamieszczamy Ankietę Klienta UM Rybnika. W niej mają Państwo możliwość zamieszczenia opinii dot. bieżącej pracy urzędu a także wszelkiego rodzaju sugestii czy propozycji zmian. Każda wypełniona ankieta będzie dla nas ważnym sygnałem z zewnątrz - w ten sposób będziemy mogli poznać Państwa zdanie na poszczególne zagadnienia. Do 30 listopada 2005 r. na parterze siedziby Urzędu Miasta zostanie wystawiona urna do której, w trakcie wizyty w Urzędzie, mogą Państwo wrzucać ankiety. Ankiety te można również pobrać w Kancelarii Urzędu i wydziałach mających najczęstszy kontakt z Klientami. Jesteśmy wdzięczni za każdą sugestię.

ANKIETA KLIENTA URZĘDU MIASTA RYBNIKA

1. Cel wizyty (jakiego zakresu dotyczyła załatwiana sprawa)

.....

.....

2. Komórka organizacyjna załatwiająca sprawę (Wydział, Biuro, Referat)

.....

3. Ocena poziomu świadczonej usługi

☐

Bardzo dobry

☐

Zadowalający

☐

Dobry

☐

Niezadowalający

4. Ocena kontaktu z pracownikiem załatwiającym sprawę

☐

Bardzo dobry

☐

Zadowalający

☐

Dobry

☐

Niezadowalający

5. Ocena poziomu dostępu do informacji o sposobie załatwienia sprawy

☐

Bardzo dobry

☐

Zadowalający

☐

Dobry

☐

Niezadowalający

6. Jak ocenia Pan/ Pani ogólne funkcjonowanie Urzędu Miasta w Rybniku – proszę dokonać oceny w skali szkolnej (od 1-ocena najniższa do 6 – ocena najwyższa)

☐

1

☐

2

☐

3

☐

4

☐

5

☐

6

7. Czy informacje zawarte w kartach usług (wnioski, formularze) dostępnych na stronie internetowej i w siedzibie urzędu (kancelaria, poszczególne wydziały) są Pana/Pani zdaniem kompletne i wystarczające?

☐

TAK

☐

NIE

☐

NIE MAM ZDANIA

Co należałoby jeszcze w nich zamieścić :

.....

.....

.....

.....

8. Czy wie Pan/ Pani o tym, że w UM Rybnika opracowano Kodeks etyki pracownika Urzędu Miasta Rybnika? ☐ TAK ☐ NIE – proszę przejść do pytania nr 11

9. W jaki sposób się dowiedział/a się Pan/Pani o opracowaniu kodeksu etyki:

☐ Gazeta Rybnicka ☐ strona internetowa ☐ siedziba urzędu (gablota, wywieszka informacyjna)

10. Czy wie Pan/ Pani jakie zasady zapisano w kodeksie etyki pracowników UM Rybnika?

☐ TAK ☐ NIE

11. Czy opracowany Informator budżetowy UM Rybnika (książeczka budżetowa pt.: *Skąd mamy pieniądze i na co je wydajemy?*) ma atrakcyjną formę graficzną?

☐ TAK ☐ NIE

12. Czy zawarte w Informatorze budżetowym informacje na temat dochodów i wydatków gminy podane są w przystępnej formie, łatwej do zrozumienia przez osoby nie znające terminologii finansowej?

☐ TAK ☐ NIE

W przypadku odpowiedzi NIE

Jakie zagadnienia zostały niedostatecznie wyjaśnione.....
.....
.....

13. Czy po przeczytaniu Informatora budżetowego wie Pan/ Pani w jaki sposób tworzony jest budżet miasta, jakie są źródła dochodów, kierunki rozdysponowania wydatków oraz jak zgłaszać ewentualne wnioski do projektu budżetu?

☐ TAK ☐ NIE

W przypadku odpowiedzi NIE

Jakie zagadnienia zostały niedostatecznie wyjaśnione
.....
.....

14. Gdzie znalazł/ a Pan/ Pani tekst Informatora budżetowego ?

☐ Gazeta Rybnicka ☐ strona internetowa ☐ siedziba urzędu (gablota, wywieszka informacyjna)

15. Czy wie Pan/ Pani o wprowadzeniu praktyki głosowania imiennego na sesjach Rady Miasta Rybnika?

☐ TAK ☐ NIE

16. Czy wie Pan/ Pani w jaki sposób (gdzie) można zapoznać się z wynikami głosowania imiennego radnych?

☐ TAK ☐ NIE

Wszyscy Państwo, którzy zechcą wziąć udział w losowaniu nagród proszeni są o podanie poniżej swoich danych osobowych. Wypełnione, imienne ankiety wezmą udział w losowaniu nagród książkowych, które odbędzie się w dniu 5 grudnia 2005 r. w siedzibie Urzędu Miasta Rybnika.

Imię i Nazwisko

Adres.....
kod miejscowość ulica nr domu nr mieszkania

• wyrażam zgodę na przechowywanie i przetwarzanie moich danych osobowych zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych (Dz.U.02.101.926 z późniejszymi zmianami)

.....
podpis

SERDECZNIE DZIĘKUJEMY ZA WYPEŁNIENIE ANKIETY

**W związku ze zmianami w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
Wydział Ekologii UM informuje:**

Sejm RP w lipcu br. uchwalił zmiany w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, mające na celu m.in. objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych. **Nowe przepisy weszły w życie 13 października 2005 roku.**

W związku z tym prosimy o przestrzeganie obowiązków, które zostały nałożone na każdego właściciela nieruchomości w zakresie postępowania z wytwarzanymi odpadami komunalnymi oraz nieczystościami ciekłymi.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, właściciele nieruchomości są zobowiązani do pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Rybnika.

Właściciele nieruchomości przy wykonywaniu obowiązków, o których mowa wyżej, obowiązani są do udokumentowania, **w formie umowy** korzystania z usług wykonywanych przez podmiot prowadzący działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości lub w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych

i transportu nieczystości ciekłych, przez okazanie **umowy i dowodów płacenia** za takie usługi.

Zgodnie z uchwalonymi zmianami, **w przypadku właścicieli, którzy nie zawarli umów** na odbiór odpadów komunalnych lub opróżnianie zbiorników bezodpływowych, gmina jest obowiązana zorganizować dla tych mieszkańców odbieranie odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych. W takich przypadkach Prezydent miasta będzie wydawał z urzędu decyzje, w których ustali **obowiązek uiszczenia przez tych właścicieli opłat** za odbieranie odpadów komunalnych lub opróżnianie zbiorników bezodpływowych, termin uiszczenia tych opłat, sposób i terminy udostępniania urządzeń lub zbiorników w celu ich opróżnienia.

Miasto będzie prowadzić ewidencję umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z przepisów prawa. Ewidencja ta będzie na bieżąco aktualizowana wg danych przedkładanych comiesięcznie w Urzędzie Miasta przez przedsiębiorców świadczących usługi wywozowe.

W celu uzyskania bliższych informacji prosimy o kontakt z Wydziałem Ekologii Urzędu Miasta Rybnika.

Ważne, że potrafimy żyć tu razem...

c.d. ze strony 18

przedszkolaki z **Przedszkola nr 41**. Szczególne zainteresowanie wzbudził pokaz walk w wykonaniu Bractwa Rycerskiego Ziemi Rybnickiej, a także formacji zdecydowanie bardziej współczesnej – grupy survivalowej Black Waters z Niewiadomia. Festynowi goście mieli też okazję obejrzeć prace pacjentów, a nawet je zakupić. Była również loteria fantowa, gry i zabawy dla najmłodszych, w tym przejażdżki na kucykach i motorach, zaś sponsorzy bogato zaopatrzyli gastronomiczne stoiska. Organizatorzy pomyśleli też o zdrowotnej profilaktyce: można było zmierzyć ciśnienie i poziom cukru, skorzystać z konsultacji psychologów i psychiatrów oraz zapoznać się z zasadami zdrowego stylu życia.

Przełamaniu stereotypów związanych z chorobami psychicznymi miał również służyć Dzień Otwarty szpitala. W niedzielne popołudnie można było odwiedzić Klub Pacjenta i porozmawiać z terapeutami, w Galerii Pod Wieżą obejrzeć prace plastyczne pacjentów powstałe w ramach arteterapii i przekonać się, jak wielkim potencjałem artystycznym wielu chorych dysponuje. Podobnie zresztą, jak w przypadku spektaklu kilkuosobowej, szpitalnej grupy teatralnej „**My**”. Prowadzący „teatroterapię” **Wojciech Łepicki** podkreśla, że mimo inspiracji spektaklu „Plemię Gliwicka” pobytem w szpitalu, chorobą i jej konsekwencjami, pacjenci – aktorzy potrafią w swoich tekstach i ich interpretacji zdystansować się do siebie i wszystkiego, co ich otacza. Zespół ma na swoim koncie wiele występów poza szpitalem, zatem jego działania również służą integracji świata chorych i zdrowych. Ważna, by z powodu choroby czy społecznego nieprzystosowania zobaczyć Człowieka. „...Człowiek – to musi wejść w krwioobieg” śpiewa Mezo... (r)

Pięknieje od wieku

c.d. ze strony 28

„Hajda” (łąka, ugór, opuszczone pole). W 1905 roku władze Rybnika powiększyły teren o własne grunty, tworząc pierwszy park miejski, który od imienia założyciela zaczęto nazywać „Hazenhajda”. Tę datę przyjmuje się również jako początek powstania zieleni miejskiej w Rybniku.

100-lecie parku nie mogło przejść bez echa, dlatego Rada Dzielnicy Meksyk wspólnie z miastem zorganizowała w parku okolicznościowy festyn, który rozpoczął się (jak na park przystało), od sadzenia drzew. Za łopatę chwycili prezydent **Adam Fudali**, przewodniczący RM **Michał Śmigieński**, ówczesny poseł RP **Andrzej Zajac**, przedstawiciele Rady Dzielnicy Meksyk z **Romanem Widerskim** na czele oraz dyrektor Zarządu Zieleni Miejskiej Andrzej Kozyra i Naczelnik Wydziału Ekologii Urzędu Miasta **Irena Kulach**. Nie zbrakło też wspomnień: — *Pamiętam, kiedy będąc dzieckiem, wspólnie z ojcem kolejarzem, świętowaliśmy na „Kozich Górach” Dzień Kolejarza* — mówił prezydent, a A. Zajac nazwał „Hazenhajdę” „*zielonym oczkiem*” tej części miasta, które doskonale zna, głównie ze względu na bliskość Chwałowic, w których mieszka. W czasie festynu każdy z uczestników mógł obejrzeć historyczne zdjęcia parku i poznać jego ciekawą historię, ale tego dnia na „Hazenhajdzie” królowała przede wszystkim zabawa – zorganizowano wiele konkursów m.in. na najsmaczniejszy śląski kołocz i „najfajniejszo ryczka”, zagrała orkiestra kop. „Chwałowice” i zespoły „Hajer Kapela” oraz „Miraż”, a o dobry humor uczestników zabawy zadbał kabaret „Pirania”.

Obecnie „Hazenhajda” ma 68 tys. m kw. Roślinność parku tworzy wiele gatunków drzew, w tym stare lipy, jesiony, buki i dęby. Wśród starodrzewia mieszkają wiewiórki, które cieszą spacerujące tam dzieci. W 1993 r. w parku powstała ścieżka zdrowia, gdzie można poprawić swoją kondycję fizyczną, a dwa lata później – kawiarnia „Hajda”. Ale o urokach parku nie trzeba specjalnie przekonywać. Potwierdzili to uczestnicy festynu, którzy mimo przejmującego zimna licznie, do późnych godzin wieczornych, świętowali setne urodziny „Hazenhajdy”.

(S)

Ważne adresy i telefony:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie 42 60 033, 42 28 371 w. 43 (7.30–15.30)
Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii , ul. Chrobrego 16, tel. 42 25 639 (pon.–pt. 8.00–20.00)
Powiatowy Rzecznik Konsumentów 42 28 300 (druga i czwarta środa miesiąca w godz. 10.00–14.00 w siedzibie Starostwa, ul. 3 Maja 31)
Całodobowy Telefon Zaufania 42 33 555
Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 42 26 245 (ul. Hallera 8, pok. 11, pon. 11.30–14.00, wt., śr., czw. 15.30–17.00)
Telefon informacyjny Anonimowych Alkoholików 25 37 983 (pon., śr., czw. 17.00–20.00)
Rybnickie Stowarzyszenie Abstynenckie , ul. Kościuszki 17, tel. 42 21 087 (Klub Abstynencki „Zgoda”, pon., czw., sob., niedz. 16.30–20.30)
Obywatelski Ruch Obrony Bezrobotnych pon.–pt. 10.00–13.00, ul. Białych 7, p. 304
Stowarzyszenie Amazonek „Odnova” , ul. Kościuszki 17, tel. 42 35 511, poniedziałek 10–12, środa 15–17, piątek 10–12.
Spotkania „Amazonki” w każdy II poniedziałek miesiąca o 15.00
Polski Związek Głuchych, Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego dla Osób Niesłyszących , ul. Kościuszki 17, tel. 42 36 766, dyżury w piątki od godz. 15.00 do 20.00
Terenowy Oddział Polskiego Towarzystwa Dysleksji w Rybniku ul. KEN 29, 44–207 Rybnik (ZS–P nr 4), tel. 42 46 429
Dyżury: I środa miesiąca w siedzibie ZNP , ul. Kościuszki w godz. 14.00–15.00, pozostałe środy w siedzibie ZS–P nr 4 w godz. 10.45–11.30.

Schronisko „Przytulisko” dla kobiet i kobiet z dziećmi, ul. Chrobrego 16, 42 33 599
Przytulisko pomaga kobietom znajdującym się w sytuacji kryzysowej (czynne całą dobę)

ZARZĄD ZIELENI MIEJSKIEJ
DZIAŁ USŁUG POGRZEBOWYCH
Rybnik, ul. Rudzka 70 b, Cmentarz Komunalny, tel. 42 28 991
oferuje następujące usługi:

- wynajęcie karawanu • całodobowy przewóz zwłok • szeroki asortyment trumien
- kosmetykę, ubranie i przechowywanie zwłok w chłodni – I doba bezpłatnie
- wynajęcie kaplicy do pogrzebu z możliwością odprawienia mszy św.
- usługi cmentarne • zamówienie wieńców, palm, wiązanek, kwiatów
- możliwość załatwienia orkiestry • wynajęcie autobusu • umieszczanie urny z prochami zmarłych w kolumbarium na terenie cmentarza

Comy konkurencyjne!

GAZETA RYBNICKA **RYBNICKIE CENTRUM KULTURY**

Redakcja: Wiesława Różańska (redaktor naczelna);
Sabina Horzela-Piskula (dziennikarz)
Edyta Szymaszek-Górczyńska (redaktor techniczna)
Wydawca: Rybnickie Centrum Kultury

ADRES REDAKCJI: 44-200 Rybnik, Rynek 12a (oficyna), skrytka pocztowa 96
tel./fax 42 28 825, 42 60 070,
e-mail: gazeta@um.rybnik.pl
http://www.rybnik.pl/gazeta

73.000 nakładu gratis!

Redakcja czynna od poniedziałku do piątku
Zastrzegamy sobie prawo skracania tekstów i zmiany tytułów.
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Teksty niezamawiane przyjmujemy wyłącznie na nośnikach elektronicznych.

DRUK: INFO MAX
Wydawnictwo & Drukarnia
www.infomax.katowice.pl
tel/fax 258 16 45 ÷ 7

BIURO OGŁOSZEŃ: INFO MAX
Rybnik, Rynek 12a
e-mail: rybnik@infomax.katowice.pl
tel. 423 80 88, tel/fax 423 80 90
od 8.00 do 15.00

największy lokalny nakład Twojego ogłoszenia!

Policja	997	42 95 200
Straż Pożarna	998	42 22 277, 42 22 645
Pogotowie Ratunkowe	999	42 23 666
Straż Miejska	986	42 27 254
Miejsko-Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego		42 21 000, 42 22 277
Centrum Powiadamiania Ratunkowego	112	
Pogotowie zimowe		43 29 560, 43 29 563
Pogotowie energetyczne	991	30 30 991
Pogotowie gazowe	992	42 23 419, 42 25 565, 42 23 493
Pogotowie ciepłownicze	993	42 24 645
Pogotowie wodno-kanalizacyjne	994	42 23 681
Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe		42 26 599
Pomoc Drogowa	9631	42 24 400, 42 24 407
Pogotowie weterynaryjne		42 22 461
Pogotowie dźwigowe		42 24 085

Blok Samorządowy Rybnik – dyżury radnych

Dyżury radnych we wszystkie dni robocze 11.00 – 14.00 w Biurze Rady UM, ul. Chrobrego 2

Partia Demokratyczna demokraci.pl

Dyżury w poniedziałki 18.00 – 19.00, ul. Mikołowska 73, tel. 602 534 080

Platforma Obywatelska RP w Rybniku

Spotkania otwarte w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca o 19.00, ul. 3 Maja 30 (biurowiec naprzeciw dworca PKS). Dyżury: poniedziałki 18.30–20.30, tel. 42 27 183

Prawo i Sprawiedliwość

Dyżur poselski – poseł Bolesław Piecha, poniedziałek 13.00–15.00, ul. Sobieskiego 14 a (w pasażu). Uprasza się o wcześniejsze umawianie telefoniczne lub osobiste, tel. 42 28 453

Dyżury radnych PiS we wtorki od 16.00 do 17.00

Dyżury radnego wojewódzkiego Grzegorza Janika w ostatni wtorek miesiąca 16.00 – 17.00

Dyżury prawne w czwartek 15.00–17.00 (tylko osobiście)

Ruch Autonomii Śląska

Dyżury: wtorek, środa 9.00 – 13.00 i w czwartek 13.00 – 17.00, Plac Wolności 7, tel./fax 42 37 822

Rybnicka Inicjatywa Obywatelska

Dyżury radnych w każdą środę 17.00 – 19.00 w siedzibie Cechu Rzemiosł oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości, ul. Wysoka („Okrągłak”).

Samoobrona RP

Dyżur poselski – posłanka Maria Wiśniowiecka, poniedziałek 12.00 – 14.00, ul. Białych 7, III piętro pokój 312. Biuro Powiatowe w Rybniku zaprasza od poniedziałku do piątku 9.00–16.00

Socjaldemokracja Polska

Radny Kazimierz Zięba zaprasza w każdy poniedziałek i czwartek 14.00 – 17.00 do biura SDPl, ul. Saint Vallier 4.

Sojusz Lewicy Demokratycznej

Dyżury radnych w każdy czwartek 16.00 – 18.00 w miejsko-powiatowym biurze SLD, tel. 42 27 914, Plac Wolności 7/12

Stowarzyszenie Młode Centrum

Dyżury w poniedziałki 17.00–18.00, ul. Mikołowska 73, www.rybnik.mc.org.pl

Unia Wolności

Biuro senatora UW Klemensa Ścierskiego jest czynne w poniedziałek 13.00 – 15.00, Rynek 13 (w budynku BISE)

Związek Gómośląski – koło Rybnik

zaprasza na spotkania w każdy ostatni piątek miesiąca do Domu Katechetycznego bazyliki św. Antoniego na godz. 18.00.

Rada Dzielnicy Śródmieście

Dyżury w czwartek 16.00–17.00, ul. Kościuszki 17 (I piętro, p. 122), tel. 42 37 268 (czynny w czasie dyżurów).

W trakcie spotkania istnieje możliwość spotkania się z policjantem dzielnicowym